

**ΤΟΠΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ. Η
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ**

ΣΧΟΛΗ:ΣΔΟ

ΤΜΗΜΑ:ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΖΗΜΑΓΙΩΡΓΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

ΕΠΟΠΤΕΙΑ:ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

**ΤΟΠΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ. Η
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ**

ΣΧΟΛΗ:ΣΔΟ

ΤΜΗΜΑ:ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΖΗΜΑΓΙΩΡΓΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

ΕΠΟΠΤΕΙΑ:ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται την τοπική δημοκρατία και τη συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις και πιο συγκεκριμένα μελετά την περίπτωση της Κατερίνης.

Αρχικά στο πρώτο κεφάλαιο ασχολείται με τα συστήματα διοικητικής οργάνωσης. Πιο συγκεκριμένα περιγράφει το υπάρχον σύστημα διοίκησης στην Ελλάδα, τη διοικητική διάρθρωση της περιφέρειας, τη χρηματοδότηση της και τα χαρακτηριστικά της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στη συνέχεια στο δεύτερο κεφάλαιο καταγράφεται η συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις και παρέχονται προτάσεις ηλεκτρονικής συμμετοχής των πολιτών

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η ευρωπαϊκή εμπειρία και πιο συγκεκριμένα, ο ρόλος της ηλεκτρονικής κυβέρνησης, η κατάσταση των πραγμάτων σήμερα, οι υπηρεσίες προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων. Αναλύονται θέματα υψηλής προτεραιότητας και δράσεις, όπως ο οδικός χάρτης και η διαλειτουργικότητα μεταξύ των διοικήσεων των χωρών αλλά και μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται μια περιγραφή στο δήμο Κατερίνης, στις δημοτικές επιχειρήσεις του δήμου αλλά και στα πολιτιστικά δρώμενα του δήμου με τη συμμετοχή των πολιτών.

Τέλος στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται μια ποσοτική έρευνα και εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα από το σύνολο της εργασίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	5
1.1 ΤΟ ΥΠΑΡΧΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	6
1.2 Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	7
1.3 Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	8
1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	8
1.5 ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	15
2.1. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΔ ΤΟΥ ΕΠ ΚΤΠ	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	27
3.1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	34
3.2 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ	35
3.3. ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ	36
3.4 ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.	36
3.5 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ	37
3.6. ΘΕΜΑΤΑ ΥΨΗΛΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ.	37
3.7 ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ	43
3.8. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ	46
3.9.ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	46
3.10.Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	49
4.1. ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	52
4.2.ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	59
5.1 ΠΟΣΟΤΙΚΗ	61
5.2 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	63
5.3 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΕΙΓΜΑ	67

5.4 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ / ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ	67
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	69
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	110
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	121
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	123

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Τα πιο γνωστά συστήματα διοικητικής οργάνωσης τα οποία εφαρμόζονται σε διάφορες χώρες είναι τα εξής:

- ✓ Συγκεντρωτικό: Είναι το σύστημα εκείνο στο οποίο τα όργανα του κράτους ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες σε ολόκληρη την χώρα. Με άλλα λόγια στο συγκεντρωτικό σύστημα ο έλεγχος και οι πρωτοβουλίες αναλαμβάνονται από το κεντρικό σύστημα και επηρεάζουν το περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο.
- ✓ Αποκεντρωτικό: Το σύστημα αυτό ασχολείται με την μεταβίβαση εξουσιών σε περιφερειακό επίπεδο καθώς επίσης και με την άσκηση πολιτικής σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική ενότητα. Τα κεντρικά και περιφερειακά όργανα του συστήματος αυτού χαρακτηρίζονται από μια συμπληρωματικότητα ως προς τους επιδιωκόμενους στόχους.
- ✓ Αποσυγκέντρωση: Το σύστημα αυτό είναι παραπλήσιο με το προηγούμενο το οποίο δίνει στην περιφέρεια οργανωτικές πρωτοβουλίες αλλά όχι την δυνατότητα για αποφασιστικές αρμοδιότητες.
- ✓ Αυτοδιοίκηση: Το σύστημα αυτό έχει να κάνει με την σύσταση και λειτουργία ιδιαίτερων νομικών προσώπων που δεν ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του κράτους αλλά έχουν την δική τους νομική υπόσταση και τα δικά τους όργανα. Τέτοια μορφή οργάνωσης είναι και η Τοπική Αυτοδιοίκηση όπου ασχολείται με την διαχείριση και με τον έλεγχο μιας συγκεκριμένης περιφέρειας. Η περιφέρεια αυτή υπόκειται σε έναν απλό έλεγχο νομιμότητας από πλευράς κρατικών οργάνων¹.

Συχνά το σύστημα της αποκέντρωσης το συγχέουν με αυτό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και υπάρχει μια σύγχυση ως προς τον ρόλο, τις αρμοδιότητες και τα όργανα του κάθε συστήματος. Ωστόσο η βασική διαφορά μεταξύ των

¹ Αθανασόπουλος, Κ., 1995, «Περιφερειακή Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση», Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, σελ 25-31

δύο συστημάτων αυτών είναι ο βαθμός εξάρτησης τους από τα κεντρικά όργανα.

Για παράδειγμα η Τοπική Αυτοδιοίκηση ελέγχεται από το κράτος αλλά αυτό δεν περιορίζει την αυτονομία της και τις αποφάσεις. Αντίθετα στο αποκεντρωτικό σύστημα υπάρχει αυστηρός ιεραρχικός έλεγχος. Η νομιμοποίηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης γίνεται μέσα από την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας σε τοπικό επίπεδο ενώ για το αποκεντρωτικό σύστημα η νομιμοποίηση προέρχεται από την κεντρική διοίκηση.

Ωστόσο αυτό που θα πρέπει να αναφέρουμε είναι ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση και το αποκεντρωτικό σύστημα έχουν ορισμένα κοινά σημεία όπως για παράδειγμα ότι η πηγή εξουσιών και για τα δύο συστήματα είναι το κράτος. Κοινός σκοπός επίσης και των δύο χωρών είναι η προαγωγή των συμφερόντων του κράτους.

1.1 ΤΟ ΥΠΑΡΧΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η διοικητική οργάνωση της Ελλάδος προσδιορίζεται από το Σύνταγμα και τους νόμους της Ελλάδος. Ειδικότερα το Σύνταγμα² ορίζει ότι η διοίκηση του κράτους θα πρέπει να οργανώνεται με βάση το αποκεντρωτικό σύστημα και η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού. Συνεπώς η διοικητική αποκέντρωση και η τοπική Αυτοδιοίκηση είναι οι συνταγματικοί κανόνες βάση των οποίων ρυθμίζονται οι λειτουργίες και η οργάνωση του διοικητικού συστήματος στην Ελλάδα.

Επίσης το Σύνταγμα κατοχυρώνει τα δύο βασικά συστατικά της αποκέντρωσης δηλαδή την δημιουργία αποκεντρωμένων οργάνων και την ανάθεση σε αυτά αποφασιστικών αρμοδιοτήτων. Όσον αφορά την Τοπική Αυτοδιοίκηση το Σύνταγμα κατοχυρώνει δύο βαθμούς αυτοδιοίκησης την Πρωτοβάθμια και την Δευτεροβάθμια.

² Σύνταγμα 1975/1986/2001 άρθρο 101 § 1-3

Σχετικά με το νομοθετικό πλαίσιο τρεις είναι οι Νόμοι που άλλαξαν την κατάσταση της διοικητικής οργάνωσης στην Ελλάδα. Αυτοί είναι ο Ν. 2218/1994 που θεσμοθετεί την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ο Ν. 2503/1997 που έχει να κάνει με την περιφερειακή αποκέντρωση και ο Ν. 2539/1997 που αφορά την ανασυγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Με τον Ν. 2218/1994 η βασική αλλαγή που έγινε ήταν ότι καταργήθηκαν οι κεντρικές νομαρχίες και αντικαταστάθηκαν από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Με τον Ν. 2503/1997 αναγνωρίστηκε πλέον η περιφέρεια ως ο μοναδικός βαθμός αποκέντρωσης του κράτους με οργανωτική και εδαφική έννοια. Η περιφέρεια σύμφωνα με τον νόμο είναι αυτή που έχει την ευθύνη για τις διαχειριστικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες. Με τον Ν. 2539/1997 ανανεώνεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση μέσω της συνένωσης της με άλλους ΟΤΑ. Από τότε δημιουργήθηκε ένα νέο κλίμα σε ότι αφορά την Πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση³.

1.2 Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Για να επιτευχθεί η αποστολή του Ν. 2503/1997, που προαναφέραμε, διαμορφώθηκε ένα νέο οργανωτικό σχήμα για την περιφέρεια σύμφωνα με το οποίο η περιφέρεια είναι χωρισμένη σε Γενική Διεύθυνση Περιφέρειας.

Η Γενική Διεύθυνση αποτελείται από 10 Διευθύνσεις και από 1 Αυτοτελές Τμήμα. Ο Γενικός Διευθυντής της περιφέρειας επιλέγεται από ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο και η θητεία του είναι τριετής. Ο ρόλος του είναι να συντονίζει τις υπηρεσίες της περιφέρειας. Παράλληλα μεριμνά για την αποδοτικότητα των υπηρεσιών και για την συνεργασία με τις κεντρικές αρχές.

Εκτός του Διευθυντή στην Περιφέρεια υπάρχει και ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας και το Περιφερειακό Συμβούλιο. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας είναι ο άμεσος εκπρόσωπος της κυβέρνησης και ο υπεύθυνος για την άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής στην περιφέρεια. Διορίζεται και παύει να υπάρχει με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου.

³ Σπηλιωτόπουλος, Επ., 2001, «Η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα», Σάκκουλα, σελ 213-221

Το Περιφερειακό Συμβούλιο με την σειρά του αποτελεί το συλλογικό όργανο που λειτουργεί σε κάθε περιφέρεια και έχει έναν σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξη της περιφέρειας και γενικότερα της χώρας. Το Περιφερειακό Συμβούλιο έχει ως Πρόεδρο τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και νομάρχες και προέδρους των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων ως μέλη. Για την εναρμόνιση και αποδοτική λειτουργία των περιφερειακών πολιτικών ο Ν. 2503/1997 ίδρυσε το Συμβούλιο των Περιφερειών

1.3 Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Οι δαπάνες για την λειτουργία της περιφέρειας καταβάλλονται σε ξεχωριστό τμήμα του Γενικού Κρατικού Προϋπολογισμού κατά περιφέρεια ή νομό, μέσω πιστώσεων.

Για την χρηματοδότηση των έργων που υλοποιούνται στην Περιφέρεια το Υπουργείο Οικονομικών αποφάσισε την έκδοση Συλλογικών Αποφάσεων Έργων για κάθε περιφέρεια. Οι πιστώσεις αυτές περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων.

1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα βασικότερα χαρακτηριστικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι τα εξής:

1.Δημοκρατική Συγκρότηση: Σύμφωνα με το άρθρο 102 § 2 του συντάγματος⁴ οι αρχές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποφασίζονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία. Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση χαρακτηρίζεται από δημοκρατικούς κανόνες και νόμιμα όργανα. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση εξαρχής είχε συνδεθεί με την «δημοκρατική» αρχή και είχε καθιερωθεί ως ο θεσμός εκείνος που εφαρμόζει την λαϊκή κυριαρχία σε τοπικό επίπεδο. Αυτός ο χαρακτήρας των οργάνων της Αυτοδιοίκησης εξυπηρετεί τους σκοπούς του κράτους σε τοπικό επίπεδο.

⁴ Μπεσιλά – Βήκα, Ε., 1995, «Το συνταγματικό πλαίσιο του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», Σάκκουλα, σελ 35-46

2. Διοίκηση τοπικών υποθέσεων: Το Σύνταγμα προβλέπει ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση ασχολείται αποκλειστικά με τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων.

3. Διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια: Η Τοπική Αυτοδιοίκηση όπως αναφέραμε χαρακτηρίζεται από μια αυτονομία και ελευθερία κινήσεων με άλλα λόγια την διέπει μια αυτοτέλεια απέναντι στην κρατική διοίκηση.

4. Η διοικητική αυτοτέλεια των ΟΤΑ έκανε την εμφάνιση της για πρώτη φορά με το Σύνταγμα του 1975. Με τον όρο διοικητική αυτοτέλεια εννοούμε ότι ο οργανισμός λειτουργεί με δικά του όργανα και χωρίς να υπόκειται σε διαταγές του κράτους ή άλλου δημόσιου φορέα. Συνεπώς οι ΟΤΑ έχουν την δυνατότητα να λαμβάνουν τις αποφάσεις τους αυτοτελώς στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Ωστόσο δεν θα πρέπει να συγχέουμε την διοικητική αυτοτέλεια με την αυτονομία δηλαδή δεν έχουν την δυνατότητα αυτορρύθμισης. Οι τοπικοί οργανισμοί οφείλουν να λειτουργούν ομοιόμορφα ωστόσο ο έλεγχος σκοπιμότητας σε αυτούς είναι αντισυνταγματικός.

5. Με τον όρο οικονομική αυτοτέλεια των ΟΤΑ εννοούμε την οικονομική ανεξαρτησία των ΟΤΑ. Ειδικότερα οι ΟΤΑ έχουν την δυνατότητα να έχουν την δική τους περιουσία και τα δικά τους έσοδα χωρίς να επηρεάζονται από την Κεντρική Διοίκηση. Ο ρόλος του κράτους περιορίζεται στο να μεριμνά για την εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων για τους ΟΤΑ ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της αποστολής τους.

1.5 ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η Πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση απαρτίζεται από τους Δήμους και Νομούς του Σχεδίου Καποδίστριας⁵.

Οι αρμοδιότητες της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν να κάνουν με την διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Τέτοιες υποθέσεις είναι για

⁵ Χρυσανθάκης, Χ., 1998, «Η θεσμική μεταρρύθμιση της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το Σχέδιο 'Ιωάννης Καποδίστριας'», Σάκουλας, σελ 33-46

παράδειγμα η κατασκευή η συντήρηση και η λειτουργία τοπικών έργων όπως είναι η άρδευση, η ύδρευση η αποχέτευση, αντιπλημμυρικά έργα, ηλεκτροφωτισμός, χώροι πρασίνου, δημοτικοί και κοινωνικοί χώροι άθλησης. Παράλληλα ασχολείται:

1. Με την ίδρυση και την λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων όπως για παράδειγμα βιβλιοθήκες, μουσεία, πινακοθήκες και θέατρα.
2. Με την επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων
3. Με την ρύθμιση της κυκλοφορίας, κατασκευή πεζοδρομων, μονοδρομήσεων και χώρων στάθμευσης οχημάτων
4. Με τον έλεγχο τήρησης των κανονισμών καθαριότητας, κυκλοφορίας και στάθμευσης των οχημάτων
5. Με την ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών
6. Με την χορήγηση και αφαίρεση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων.

Οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα η οποία θεωρείται τοπική υπόθεση ανήκει στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ.

Εκτός των παραπάνω οι αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης διέπονται και από μια σειρά από ταξινομήσεις. Μια ταξινόμηση θεωρείται η διάκριση ανάμεσα σε «οικείες» και σε «δοτές» αρμοδιότητες. Οι «οικείες» αρμοδιότητες ασκούνται από τους ΟΤΑ αυτοτελώς και αφορούν τοπικές υποθέσεις. Οι «δοτές» αρμοδιότητες ονομάζονται και «αλλότριες» και χαρακτηρίζονται από αποσπασματική ρύθμιση.

Επίσης στους ΟΤΑ οι αρμοδιότητες διακρίνονται σε αποκλειστικές και συντρέχουσες. Ύστερα από την ψήφιση του Ν. 2218/1994 ενοποιήθηκαν αυτές οι δύο αρμοδιότητες και πλέον είναι γνωστές ως αποκλειστικές υπέρ των ΟΤΑ για τις υποθέσεις τοπικού επιπέδου.

Προκειμένου να μπορέσουν οι Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ να καλύψουν τα έξοδα τους θα πρέπει να έχουν κάποιους πόρους από τους οποίους θα λαμβάνουν έσοδα. Ειδικότερα οι πόροι αυτοί όπως εκτιμάται είναι α) τακτικές επιχορηγήσεις, β) τα εισοδήματα κινητής και ακίνητης περιουσίας, γ) ανταποδοτικά τέλη, δ) φόροι, τέλη και εισφορές, ε) εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, στ) επιχορηγήσεις από δημόσιους φορείς. Εξίσου σημαντική πηγή εσόδων για τους ΟΤΑ είναι οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι δηλαδή η συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης σε έσοδα⁶.

Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις έκαναν την εμφάνιση τους για πρώτη φορά με τον Ν. 2218/1994 ο οποίος τροποποιήθηκε με τον Ν. 2240/1994. Οι Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις είναι 50 στον αριθμό και χωρίζονται σε

α) απλές: είναι δηλαδή η διοικητική περιφέρεια των οποίων συμπίπτει με την κρατική διοικητική περιφέρεια του νομού

β) ενιαίες ή διευρυμένες: είναι οι περιφέρειες οι οποίες εκτείνονται σε κρατικές διοικητικές περιφέρειες περισσότερων νομών ή νομαρχιών

γ) Τα επαρχεία: Είναι ιδιαίτερες διοικητικές περιφέρειες και η σπουδαιότητα των επαρχείων είναι ότι αντιμετωπίζουν ουσιαστικές ανάγκες απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών⁷.

Όλες οι αρμοδιότητες που ανήκουν στους κρατικούς νομάρχες και στις νομαρχιακές υπηρεσίες μεταβιβάζονται στην νομαρχιακή αυτοδιοίκηση με εξαίρεση τις αρμοδιότητες των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, της ΕΣΥΕ, και της εποπτείας των ΟΤΑ.

Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις ασχολούνται με αρμοδιότητες νομαρχιακού επιπέδου και αυτό που έχει παρατηρηθεί ως πρόβλημα είναι η μεγάλη ασάφεια σχετικά με τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες και την δυσχέρεια διάκρισης των τοπικών υποθέσεων που μπορούν να μεταβιβαστούν από τις κεντρικές αρχές.

⁶ Χλέπας, Ν., 1994, «Η πολυβάθμια αυτοδιοίκηση», εκδ. Σάκκουλα, σελ 311-326

⁷ Μουστάκας, Μ., 2000, «Οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης», εκδ. Σάκκουλα, σελ 52-69

Η μεγάλη ασάφεια που υπάρχει διαπιστώνεται και από το γεγονός ότι η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ασκεί ορισμένες αρμοδιότητες που το κράτος συνεχίζει να τις ασκεί δημιουργώντας σύγχυση.

Τα όργανα στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις όπως και στην περίπτωση της Πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης είναι μονομελή ή συλλογικά. Για τις απλές νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και για τα νομαρχιακά διαμερίσματα τα όργανα είναι το νομαρχιακό συμβούλιο και η νομαρχιακή επιτροπή και μονομελές ο νομάρχης. Παράλληλα ως συμβουλευτικό όργανο υπάρχει η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Για τις ενιαίες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις τα συλλογικά όργανα είναι το συμβούλιο και η τριμελής επιτροπή και ο πρόεδρος

Για τα επαρχεία το όργανο το συλλογικό είναι το επαρχιακό συμβούλιο και το μονομελές όργανο είναι ο έπαρχος. Το νομαρχιακό συμβούλιο είναι ένα όργανο με αποφασιστικές αρμοδιότητες και αποτελείται από 21 έως 37 μέλη. Το νομαρχιακό συμβούλιο διαθέτει ένα τριμελές προεδρείο και εκλέγει τον πρόεδρο για διετή θητεία

Η νομαρχιακή επιτροπή έχει εκτός από αποφασιστικές αρμοδιότητες και εκτελεστικές αποφάσεις και αποτελείται από έναν πρόεδρο και 4 μέλη αν το νομαρχιακό συμβούλιο έχει έως και 25 μέλη και 6 μέλη αν το νομαρχιακό συμβούλιο έχει από 31 και άνω μέλη.

Ο νομάρχης είναι ένα μονομελές όργανο το οποίο επιλέγεται κάθε 4 χρόνια με καθολική και μυστική ψηφοφορία. Τέλος η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή δεν είναι αιρετό όργανο αφού αποτελείται από οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, συνεταιριστικών οργανώσεων καθώς και εργαζόμενους της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης

Στις ενιαίες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις υπάρχει το συμβούλιο της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης το οποίο αποτελείται από τους συμβούλους και από μόνοι τους ο πρόεδρος ο γραμματέας και ο αντιπρόεδρος αποτελούν μια τριμελή επιτροπή αντίστοιχη αυτής νομαρχιακής επιτροπής των απλών νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

Τα έσοδα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα. Τα τακτικά έσοδα έχουν να κάνουν με

- α) φόρους,
- β) εισοδήματα από κινητή και ακίνητη περιουσία,
- γ) οικονομική ενίσχυση του τακτικού προϋπολογισμού,
- δ) κεντρικούς αυτοτελείς πόρους,
- ε) εισφορές ανταποδοτικού χαρακτήρα.

Τα έκτακτα έσοδα έχουν να κάνουν με ασταθείς πηγές όπως για παράδειγμα

- α) κληρονομίες,
- β) χρηματοδοτήσεις Ε.Ε.,
- γ) δάνεια, και
- δ) επιχορηγήσεις⁸

Στην παρούσα ενότητα μελετήσαμε και αναλύσαμε πως έχει διαμορφωθεί την σημερινή περίοδο στην Ελλάδα η διοικητική αποκέντρωση και η τοπική αυτοδιοίκηση και τι αλλαγές έχουν με βάση τους νόμους που έχουν ψηφιστεί. Βασικός στόχος είναι η απλούστευση και ο περιορισμός των αρμοδιοτήτων της δημόσιας διοίκησης με στόχο να αποκεντρωθούν ορισμένες αρμοδιότητες σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Ο στόχος αυτός μέχρι στιγμής έχει επιτευχθεί μέσω διαφόρων νόμων που έχουν ψηφιστεί. Κατά την δεκαετία του '90 έγιναν σημαντικές αλλαγές στο διοικητικό σύστημα της Ελλάδος και οι αλλαγές αυτές είχαν να κάνουν κυρίως με τους συσχετισμούς της περιφερειακής κρατικής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης. Με τις αναφορές που έγιναν στην παρούσα μελέτη φαίνεται ότι οι αποκεντρωμένες βαθμίδες διοίκησης και η τοπική αυτοδιοίκηση δεν έχουν

⁸ Σπανού, Ρήγος, Σπουρδαλάκης, 1997, «Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση: Προσδοκίες και προοπτικές», Σάκκουλα, σελ 36-45

ακόμα καταφέρει να έχουν αρκετές αρμοδιότητες σε σχέση με την κεντρική διοίκηση. Ωστόσο από ότι φαίνεται υπάρχει κάποιο πεδίο δραστηριότητας το οποίο από ότι φαίνεται θα διευρυνθεί και θα γίνει πιο αποτελεσματική η αποκέντρωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Σύμφωνα με όλες τις πρόσφατες διεθνείς εκθέσεις απολογισμού της εφαρμογής των πρακτικών της ηλεκτρονικής κυβέρνησης (e-Government) κατά την τελευταία δεκαετία σε περισσότερες από 80 χώρες παγκοσμίως (WSIS / ΟΗΕ, ΟΟΣΑ, ΕΕ – eEurope 2005) κρίσιμες προϋποθέσεις για την ομαλή μετάβαση στην δεύτερη φάση εδραίωσής τους αποτελούν η συμμετοχή των πολιτών διαμέσου των δικτυακών Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (e-participation / ΟΗΕ) και η εμπλοκή τους σε όλες τις φάσεις της κυβερνητικής διαδικασίας (engaging citizens / ΟΟΣΑ). Η ραγδαία αναβάθμιση του ρόλου των πολιτών / χρηστών των δημόσιων υπηρεσιών που τονίζουν όλοι οι Διεθνείς Οργανισμοί δεν είναι τυχαία. Ανταποκρίνεται στην αυξημένη ανάγκη εύρεσης λύσεων στα προβλήματα και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι περισσότερες κυβερνήσεις τόσο στην εισαγωγή των ΤΠΕ στον δημόσιο τομέα όσο και στην αποδοτική χρήση τους από τον ιδιωτικό τομέα και την ευρύτερη κοινωνία. Η διαπίστωση αυτή έχει κρίσιμη σημασία και για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας παρότι αποτελεί ένα γενικότερο πρόγραμμα προώθησης των ΤΠΕ στην ελληνική κοινωνία και δεν περιορίζεται στην «ηλεκτρονική» μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης.

Υπάρχουν τρεις λόγιοι που συνηγορούν στην αναβάθμιση του ρόλου της συμμετοχής των πολιτών και του κοινού στην γενικότερη προώθηση της κοινωνίας της Πληροφορίας – ή μάλλον καλύτερα στην Κοινωνία της Γνώσης.⁹

A). Η κρίσιμη σημασία της συμμετοχής των πολιτών (e-participation)

Τα κυβερνητικά προγράμματα προώθησης της ηλεκτρονικής παροχής δημόσιων υπηρεσιών (electronic public sector delivery) και της προοπτικής μεταρρύθμισης προς ένα γρήγορο, επιτελικό κράτος αποτελούν μεν

⁹ Peristeras V., Tsekos T., "eGovernment or eGovernance? Building a domain model for the governance system", ISSS Conference 2003 pg 20-31

προσπάθειες υπέρβασης της κρίσης *κυβερνησιμότητας* και δημιουργίας ενός ενεργητικού κράτους στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης αλλά παρουσιάζουν τρία προβλήματα. Κοστίζουν ακριβά, παρουσιάζουν υψηλό ποσοστό αποτυχίας λόγω πολυπλοκότητας του εγχειρήματος και αντιμετωπίζουν επιπλέον, την σθεναρή εσωτερική αντίσταση και αδράνεια συντεχνιακών και μη συμφερόντων, εκ μέρους τμημάτων της δημόσιας υπαλληλίας και των πολιτικοδιοικητικών ελίτ. Αντιστάσεις που παίρνουν την μορφή της καθυστέρησης εφαρμογής των εκσυγχρονιστικών πρακτικών, της αδιαφάνειας και των συναλλαγών διαφθοράς αλλά και την ταλαιπωρία των πολιτών – χρηστών και την αντιπαραγωγική γραφειοκρατία εις βάρος της παραγωγικότητας των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Την ίδια στιγμή στις δυτικές ιδίως δημοκρατίες οι πολίτες εξαιτίας της κυριαρχίας των αξιών «*ατομικότητας*» και την ύπαρξη ιδεατών επιλογών ζωής (life choices) στα πλαίσια του τηλεοπτικού Παγκόσμιου Χωριού αυξάνουν τις απαιτήσεις τους από το κράτος και τις κυβερνήσεις υιοθετώντας το μοντέλο του «*ενδυναμωμένου πολίτη*» (empowered citizen) που αισθάνεται παράλα αυτά ανασφαλής μέσα στην κοινωνία της Διακινδύνευσης (Risk Society).

Όλοι ζητούν υποστήριξη από το κράτος που δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις γρήγορες απαιτήσεις της νέας εποχής. Αποτέλεσμα των παραπάνω αντιφατικών τάσεων είναι η απάθεια, η αποχώρηση των πολιτών από τις εκλογικές διαδικασίες νομιμοποίησης της κρατικής πολιτικής και τους παραδοσιακούς θεσμούς (πολιτικά κόμματα, συνδικάτα), η δυσαρέσκεια των επιχειρήσεων και η δευτερογενής όξυνση της κρίσης κυβερνησιμότητας. Στα μέσα της δεκαετίας του '90 η μαγική έννοια – κλειδί με την ανάπτυξη του Διαδικτύου φάνηκε ότι είναι η ηλεκτρονική κυβέρνηση.

Όμως η πλειονότητα των προσπαθειών περιορίστηκε στη βελτίωση της παροχής διοικητικών προϊόντων που αποτελεί την τελευταία μόνο φάση στην παραγωγή της διοικητικής διαδικασίας και της αλυσίδας άσκησης της δημόσιας πολιτικής.

Εάν κατηγοριοποιήσουμε το συνολικό κύκλωμα ανάδειξης, παραγωγής και εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής σε 8 βήματα / φάσεις ο παρακάτω πίνακας αναδεικνύει το πρόβλημα.¹⁰

Τα 8 στάδια / φάσεις άσκησης δημόσιας πολιτικής είναι:

- ❖ Καταγραφή αιτημάτων (Collecting)
- ❖ Διοικητική επεξεργασία αιτημάτων (Administrative Processing)
- ❖ Πολιτική επεξεργασία αιτημάτων (Political Processing)
- ❖ Ιεράρχηση πολιτικών και ενεργειών (Prioritizing)
- ❖ Νομοθέτηση (Lawmaking)
- ❖ Ανάθεση εφαρμογής πολιτικών (Assigning)
- ❖ Υλοποίηση διοικητικών ενεργειών (Realizing)
- ❖ Παροχή υπηρεσιών στο κοινό (Delivery / Distributing)

Οι περισσότερες κυβερνήσεις – και ανάμεσά τους και η ελληνική – έδωσαν σημασία στις δύο τελευταίες φάσεις, δηλαδή στον τομέα της εκροής των υπηρεσιών της δημόσιας πολιτικής. Δίνοντας όμως αποκλειστικά σημασία στο επίπεδο της εκροής - εξαιτίας της ανάγκης παρουσίασης βραχυπρόθεσμα ορατών αποτελεσμάτων στους πολίτες - οι κυβερνήσεις υποβάθμισαν την ανάγκη συνολικής εσωτερικής αναδιοργάνωσης της Δημόσιας Διοίκησης και την μετεξέλιξη των παραδοσιακών ιεραρχικών δομών τους, ενώ δεν δόθηκε σχεδόν καμία σημασία στην συμμετοχή των πολιτών / χρηστών στις φάσεις της καταγραφής αιτημάτων και τους διαύλους εισροής που προέρχονται από την κοινωνία. Με δεδομένη τη δυσλειτουργία και τις εμπλοκές των παραδοσιακών διαύλων εισροής (πολιτικά κόμματα, συνδικάτα) και τον στρεβλωτικό ρόλο των ΜΜΕ στον δημόσιο διάλογο, η αποξένωση του κράτους από την κοινωνία πολλαπλασιάζεται δημιουργώντας στις υπόλοιπες φάσεις επεξεργασίας και προγραμματισμού αυξημένη αδιαφάνεια και ευνοϊκές συνθήκες αύξησης της διαφθοράς. Έτσι μετά από μια πρώτη περίοδο δημοφιλίας των προγραμμάτων eGovernment οι δυσκολίες μετάβασης σε ένα επόμενο στάδιο αυξάνουν. Οι ανάγκες ισχυρής πολιτικής βούλησης και

¹⁰ The E-Government Imperative, OECD, 2003

υποστήριξης από την κοινή γνώμη πολλαπλασιάζονται. Πρόσθετο εμπόδιο αποτελεί το σύγχρονο *παράδοξο της συμμετοχής*». Πολλές εμπειρικές μελέτες διεθνώς έχουν δείξει ότι ακόμη και στις πιο αναπτυγμένες χώρες στις ΤΠΕ οι πολίτες ενώ βλέπουν θετικά τις χρηστικές πλευρές της ηλεκτρονικής κυβέρνησης δεν παρουσιάζουν γενικευμένες τάσεις συμμετοχής στις διαδικασίες της. Η λύση σε αυτό το παράδοξο προσδοκάται ότι θα έλθει από την εμπλοκή της οργανωμένης κοινωνίας πολιτών (Civil Society) και των ΜΚΟ (NGOs) που την αποτελούν στα πλαίσια ενός νέου παραδείγματος *Διακυβέρνησης* (Governance) πυρήνα της αναδυόμενης *Κοινωνίας της Γνώσης* (που υπερβαίνει ποιοτικά την σημερινή «ποσοτική» ανάπτυξη των ΤΠΕ στα πλαίσια της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Οι ΜΚΟ στηριζόμενες στην οριζόντια εθελοντική συνεργασία των πολιτών ανεξάρτητα από το κράτος και την αγορά όχι μόνο τοποθετούν με επιτυχία νέα θέματα στην πολιτικοκοινωνική agenda (περιβάλλον, ποιότητα ζωής, ανθρωπina δικαιώματα κλπ.) αλλά και με την ευέλικτη χρήση του Διαδικτύου και των ΤΠΕ προβάλλουν το μοντέλο του *ενεργού ψηφιακού πολίτη* που με μικρό κόστος αλλά πολλή διάθεση δημιουργεί ευέλικτες e-communities και τοποθετεί τη δυνατότητα χρήσης των ΤΠΕ σε ένα διευρυμένο μοντέλο δημοκρατίας (e-Democracy).

Η κρίσιμη συνεισφορά των ΜΚΟ ως «*ενδιάμεσων κρίκων*» για την ευρύτερη ηλεκτρονική συμμετοχή των πολιτών έγκεινται στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών (ανεξάρτητα ή εταιρικά με το Δημόσιο portals ή community access points) στις αρχικές φάσεις άσκησης των δημόσιων πολιτικών. Δηλαδή, κυρίως στην καταγραφή των αιτημάτων με την μορφή των Citizen's Panels (Βήμα Πολιτών), τοπικών ή άλλων δημοψηφισμάτων (e-voting / e-polling) και στην ενεργό παρακολούθηση (monitoring) των πρώιμων σταδίων διοικητικής επεξεργασίας (φάσεις Β-Γ-Δ) με την μορφή των Διαδικτυακών Πυλών (Portals) Δημόσιας Διαφάνειας Πολιτικών. Στο μέτρο που η ΕΥΠ του Ε.Π. ΚτΠ αναβαθμίζει την ανάγκη συμμετοχής των πολιτών σε έναν από τους στρατηγικούς άξονες της δράσης της, χρήσιμη θα ήταν και η υποστήριξη συνεργατικών μορφών Portal με το Ελληνικό Κοινοβούλιο (www.parliament.gr) ή με τις αντίστοιχες επιδοτούμενες δράσεις αναδιοργάνωσης των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (πχ. Συνήγορος του

Πολίτη, ΕΕΤΤ). Επίσης και την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, την Επιτροπή Ανταγωνισμού σε συνδυασμό με τα αντίστοιχα sites των Ενώσεων Καταναλωτών.

2.1. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΔ ΤΟΥ ΕΠ ΚΤΠ

Α]. Διαδικτυακές Πύλες Διαφάνειας Δημόσιων Πολιτικών ως εργαλεία δικτυακής διαβούλευσης ανάμεσα σε συγκεκριμένα Υπουργεία και τις αντίστοιχες τομεακές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις σε συγκεκριμένα πεδία δημόσιου ενδιαφέροντος (Χωροταξία, πολεοδομία, Εκπαίδευση, αγορά εργασίας, φορολογία, ατομικά δικαιώματα κλπ). Οι Διαδικτυακές Πύλες από την στιγμή που θα συγκροτηθούν θα:

επιλέγουν τις διοικητικές δομές που υλοποιούν δημόσια πολιτική και τους αντίστοιχους αξιόπιστους συνομιλητές από την πλευρά των χρηστών (τομεακές ΜΚΟ).

οργανώνουν τον δομημένο μεταξύ τους διάλογο με τεχνικές συναινετικής λήψης αποφάσεων προς εντοπισμό δεικτών εξωτερικής παρακολούθησης των τελικών και, κυρίως, των ενδιαμέσων αποτελεσμάτων των δημοσίων πολιτικών.

αναπτύξουν ένα σύστημα συγκέντρωσης και δημοσιοποίησης δεδομένων συνδεδεμένο με τα Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα των αντίστοιχων Υπουργείων και ΝΠΔΔ δημιουργήσουν ένα μηχανισμό διαρκούς προσαρμογής, αξιολόγησης, αναβάθμισης και επέκτασης του συστήματος βασισμένο στον διάλογο μεταξύ κράτους και ΜΚΟ μέσα από μια μόνιμη μικτή επιτροπή δημοσιοποιήσουν τους στόχους και τα αποτελέσματά της

Οι Διαδικτυακές Πύλες πρέπει να συνδυαστούν με ειδική δράση εκ μέρους των ΜΚΟ για εκπαίδευση μεγάλων ομάδων πολιτών για να μπορούν να χρησιμοποιούν αυτόνομα το σύστημα, και τη δημιουργία φυσικών σημείων πρόσβασης των πολιτών (community access points).

Β]. Πάνελ Πολιτών (Citizen Juries) και Ηλεκτρονικό Βήμα Πολιτών. Μέσα από διαφανείς και αξιόπιστες διαδικασίες στοχαστικής επιλογής θα επιλεγεί είτε ικανό πανελλήνιο δείγμα πολιτών (πχ. 800-1000 πολίτες) είτε κατά θεματική ενότητα μικρότερος αριθμός ατόμων (20-30 άτομα σε συνεργασία με μεμονωμένες δημόσιες υπηρεσίες, πχ. νοσοκομεία, πολεοδομίες, βρεφονηπιακοί σταθμοί. Μετά από την κατάλληλη εκπαίδευση και ενημέρωση οι συμμετέχοντες στο πάνελ θα συζητούν σε τακτά διαστήματα θέματα αξιολόγησης των δημόσιων πολιτικών. Οι μέθοδοι συζήτησης μπορεί να είναι κατά τόπους συναθροίσεις, Διαδικτυακοί ή ακόμη και τηλεοπτικοί. Υπάρχουν ήδη αρκετά επιτυχημένα διεθνή παραδείγματα και έχει τεράστιο ενδιαφέρον να δει κανείς το πώς ο καλά ενημερωμένος πολίτης όχι μόνο αποφεύγει τις ακρότητες αλλά δηλώνει ότι άλλαξε πολλές πεποιθήσεις του κατά την διάρκεια της διαβούλευσης. Σε αντίθεση με τις δημοσκοπήσεις που αποτυπώνουν παθητικά τις απόψεις των πολιτών σε συγκεκριμένα ερωτήματα, τα πανελ πολιτών μπορούν να πληροφορήσουν τα κυβερνήσεις για την δυναμική αξιολόγηση των εναλλακτικών πολιτικών και των κυβερνητικών δράσεων.¹¹

Γ]. Ηλεκτρονικές Ψηφοφορίες (e-Voting) και τοπικά Δημοψηφίσματα με συμβουλευτικό χαρακτήρα (e-polling). Η συγκρότηση ομάδων ενεργών πολιτών και ΜΚΟ σε συναίνεση των αντίστοιχων δημόσιων φορέων για την διαδικτυακή ψηφοφορία πάνω σε συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής και με συγκεκριμένα αμοιβαίους αποδεκτούς κανόνες – κυρίως σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλά και στο επίπεδο του Κοινοβουλίου – και η αναφορά των αποτελεσμάτων σε επίσημα sites θα δώσει κίνητρο σε χιλιάδες πολίτες να συμμετέχουν. Έχει αποδειχτεί ότι οι πολίτες όταν καταλάβουν ότι η γνώμη τους μετράει έστω και σε συμβουλευτικό επίπεδο αποκτούν αυξημένο ενδιαφέρον για τα κοινά.

Τα παραπάνω είναι μερικές μόνο από τις προτάσεις άμεσης εφαρμογής και σχετικά μικρού κόστους που μπορούν να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις αυξημένης συμμετοχής των πολιτών στην προσπάθεια της e-Government που δεν είναι και δεν πρέπει να είναι μόνο η «ηλεκτρονική παροχή δημόσιων

¹¹ World Public Sector Report 2003: E-Government at the Crossroads, UN, 2003

υπηρεσιών». Αν και σε αυτό το πρώτο επίπεδο η Ελλάδα κατατάσσεται σε μέτριο επίπεδο στις έρευνες του ΟΗΕ και του ΟΟΣΑ, ο δρόμος προς το αναγκαίο ποιοτικό άλμα περνάει κυρίως μέσα από πρωτοβουλίες εμπλοκής των πολιτών στην οικοδόμηση της Κοινωνίας της Πληροφορίας και την ανάπτυξη της «ηλεκτρονικής συμμετοχικής Δημοκρατίας» (e-Participation). Βεβαίως η ανάπτυξη της σύγχρονης Δημοκρατίας στην ηλεκτρονική ή μη μορφή της από τις ΜΚΟ και την Κοινωνία Πολιτών δεν περιορίζεται σε αυτές τα συνεταιρικές μορφές δράσης με το κράτος προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος (Public Value) και τον πολλαπλασιασμό του κοινωνικού κεφαλαίου (social capital). Η κύρια πλευρά συνεισφοράς τους είναι η οριζόντια ανάπτυξη του Δημόσιου Διαλόγου και η ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των πολιτών σε κρίσιμα προβλήματα. Αλλά και σε αυτόν τον τομέα το Διαδίκτυο και οι ΤΠΕ θα παίξουν από εδώ και εμπρός καθοριστικό ρόλο όπως απέδειξε το κίνημα του Σιάτλ, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ αλλά και η πανευρωπαϊκή συμμετοχή εκατοντάδων ΜΚΟ στη Συνέλευση για την Ευρώπη. Δεν είναι τυχαία επίσης η από τα κάτω ανάπτυξη του παράλληλου δικτύου Wi-Fi στις ΗΠΑ αλλά και στην Ελλάδα (Athens Wireless Metropolitan Networks). Όλο και περισσότερο αναδεικνύεται έτσι η ανάγκη για ένα νέο μοντέλο Διακυβέρνησης με ισορροπία και δημιουργική συνεργασία των τριών τομέων (Κράτος – Αγορά – Κοινωνία Πολιτών) των σύγχρονων, πολύπλοκων κοινωνιών. Σε αυτά τα πλαίσια μπορεί και η e-Government να συνεισφέρει ως εργαλείο κοινωνικής προόδου και όχι ως κέλυφος μονομερούς ενδυνάμωσης των αυταρχικών στοιχείων του κράτους εις βάρος των ελευθεριών και της ιδιωτικότητας των πολιτών.¹²

Κοινωνία Πολιτών, ΤΠΕ και e-Governance

Συχνά στην πρόσφατη ιστορία τεχνολογικές και κοινωνικές καινοτομίες πήγασαν από τον μη εμπορευματικό μη-κρατικό τομέα της οικονομίας. Πιο πρόσφατο παράδειγμα η από τα κάτω «επανάσταση» των ασύρματων

¹² Ο ρόλος της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για το μέλλον της Ευρώπης, COM(2003) 567 τελικό, 29-9-03

τοπικών δικτύων Wi-Fi στις ΗΠΑ, το κίνημα του ελεύθερου ανοικτού Λογισμικού Linux αλλά κυρίως και τα ίδιο το World Wide Web. Ο συνδυασμός μάλιστα νέων ΤΠΕ και καινοτομικών υπηρεσιών-λύσεων είναι ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του εθελοντικού τομέα. Το μυστικό βρίσκεται στο γεγονός ότι οι άνθρωποι που προσφέρουν εθελοντικά κοινωφελή εργασία διαμέσου των ΜΚΟ δρουν με κίνητρο την ατομική και συλλογική αυτοπραγμάτωση και αλληλεγγύη και όχι το κίνητρο της εξουσίας ή του κέρδους. Το σύγχρονο ραδιόφωνο χρωστάει πολλά στο κίνημα των ραδιοερασιτεχνών σε ολόκληρη την Ευρώπη την δεκαετία του '60. Η εντατική χρήση του Διαδικτύου από το σύγχρονο παγκόσμιο κοινωνικό / αντιπολεμικό κίνημα αλλά και η χρήση των νέων ΤΠΕ για την καταπολέμηση της φτώχειας σε πολλές χώρες της Αφρικής και της Ασίας από διεθνείς ΜΚΟ αποτελούν σημαντικά παραδείγματα. Η λογική της Διακυβέρνησης αναγνωρίζει αυτόν τον εξαιρετικά πολύμορφο πλούτο εμπειριών, δράσεων και πρωτοβουλιών του Τρίτου Τομέα για την δυναμική ισορροπία των σύγχρονων κοινωνιών και προωθεί μια νέα σχεσιακή λειτουργία ανάμεσα στο κράτος και την κοινωνία πολιτών. Πράγμα που αδυνατούν να προωθήσουν ούτε οι κρατοκεντρικές λογικές απλής διαχείρισης του κράτους ούτε οι αγοροκεντρικές τάσεις περιορισμού των πάντων στην λογική του κέρδους, με αποτέλεσμα μια «κρυφή» αλλά εντυπωσιακή σπατάλη δημιουργικών δυνάμεων στις σύγχρονες κοινωνίες.

B). Παγκόσμια Κοινωνία Πολιτών και ΤΠΕ

Η διενέργεια στην Γενεύη 10-12/12/03 της πρώτης φάσης WSIS από τον ΟΗΕ και την ITU (International Telecommunications Union) παρουσίασε πολλές καινοτομίες. Η πρώτη και πιο σημαντική ήταν ότι το θέμα των ΤΠΕ και της Κοινωνίας της Πληροφορίας μπήκε στις πρώτες θέσεις της παγκόσμιας ατζέντας. Η παρουσία 50 αρχηγών κρατών, 300 επιχειρήσεων και 400 NGOs συνιστά την δεύτερη. Είναι η πρώτη φορά που ο ΟΗΕ καθιερώνει την τριπολική δομή στις συνδιασκέψεις του. Η εταιρική σχέση Κράτος-Αγορά-Κοινωνία Πολιτών σε ένα τριπολικό μοντέλο κοινωνίας που συνθέτει συμφέροντα χωρίς να αναιρεί τις αναγκαίες συγκρούσεις φαντάζει ως η μοναδική σύγχρονη λύση μεταρρύθμισης εάν αφαιρέσουμε τις εκδοχές της

ανοικτής οπισθοδρόμησης ή της ανέφικτης ανατροπής του καπιταλισμού. Το Διαδίκτυο και οι ΤΠΕ μπορούν να ευνοήσουν μια τέτοια μετεξέλιξη αλλά δεν την επικαθορίζουν. Πίσω από τις τεχνολογίες υπάρχουν πάντα οι άνθρωποι και οι κοινωνίες. Έτσι η κοινωνία πολιτών ως διακριτός τρίτος πόλος αναλαμβάνει σταδιακά έναν παγκόσμιο θεσμικό ρόλο. Η τελική Διακήρυξη της Συνδιάσκεψης αν και απογοήτευσε την κοινωνία πολιτών και άφησε την αίσθηση της γενικόλογης διακήρυξης ευχών προετοιμάστηκε με συνεννοήσεις και διαπραγμάτευση των τριών πόλων με την καθοριστική πάντα σημασία των κρατών. Η ίδρυση μιας επιτροπής Civil Society για την Κοινωνία της Πληροφορίας στα πλαίσια του CONGO δείχνει την μελλοντική φορά των πραγμάτων και την δειλή ανάδυση στοιχείων μιας νέας Παγκόσμιας Διακυβέρνησης (GLOBAL GOVERNANCE). Η τρίτη καινοτομία αφορά τα θέματα που συζητήθηκαν στις κεντρικές συνεδριάσεις της Συνδιάσκεψης και αφορούσαν τρεις κρίσιμους τομείς: α) ποιος θα ρυθμίζει το Διαδίκτυο; Ο ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) ή ο ΟΗΕ; β). Τι δυνατότητες λογοκρισίας και χρήσης των προσωπικών δεδομένων έχουν οι κυβερνήσεις στο Διαδίκτυο και τις ΤΠΕ; γ). Πώς θα μειωθεί το Ψηφιακό Χάσμα ανάμεσα στο Βορρά και το Νότο; Θα υιοθετηθεί ένα «Ταμείο Ψηφιακής Αλληλεγγύης» με παρακράτηση ενός δολαρίου στην πώληση κάθε υπολογιστή όπως πρότεινε ο Πρόεδρος της Σενεγάλης T.Wade ή ένα μικρό τέλος στις διεθνείς τηλεφωνικές κλήσεις, όπως πρότεινε η UNESCO και πολλές ΜΚΟ; δ). Πόσο εμπορευματοποιημένη θα είναι η Γνώση και μέχρι που φτάνει η προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας; Ποια είναι η σημασία των Global Public Goods (Παγκόσμια Δημόσια Αγαθά) που στηρίζεται στην παραγωγή Δημόσιας Αξίας (Public Value) και Κοινωνικού Κεφαλαίου (Social Capital)

Όλα τα παραπάνω ζητήματα που μετέτρεψαν μια τυπική διακρατική συνδιάσκεψη σε ζωντανό βήμα παγκόσμιου διαλόγου είχαν τοποθετηθεί στο επίκεντρο όχι μόνο από διάφορα αναπτυσσόμενα κράτη αλλά κυρίως από την Κοινωνία Πολιτών και τις ΜΚΟ. Ήδη από τα κινήματα του Σιάτλ το 1999, της Γένοβας και το Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ του Πόρτο Αλέγκρε που στηρίχτηκαν οργανωτικά στο Διαδίκτυο και τις ΤΠΕ τα ζητήματα αυτά είχαν πάρει κεντρικό ρόλο στα διεθνή ΜΜΕ. Αν και η πρακτική εμπέλεια και η

σημερινή ισχύς των διεθνών ΜΚΟ είναι ακόμη μικρή και η οργανωτική τους συγκρότηση εξ' ορισμού πολύμορφη και χαλαρή η παρουσία τους στον νέο ψηφιακό κόσμο έχει παρόμοια αποτελέσματα με την ανάδυση του οικολογικού κινήματος τις δεκαετίες '70-'80. Δηλαδή, πολλαπλασιαστική επιρροή του μικρού αριθμητικά δυναμικού τους και επιτυχή διάχυση των νέων προβλημάτων και λύσεων στην άμεση πολιτική ατζέντα. Άρα είναι αδύνατον πλέον να μιλούμε περί e-Government και Κοινωνίας της Πληροφορίας χωρίς να παίρνεται υπόψη η δράση των ΜΚΟ σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Προτάσεις για τις αναγκαίες διεθνείς πρωτοβουλίες του ΕΠ ΚτΠ

- ❖ Ενεργή συμμετοχή της ΕΥΠ και του Παρατηρητηρίου για την ΚτΠ στην δεύτερη φάση της WSIS που έγινε στην Τύνιδα το 2005. Προετοιμασία ελληνικού περιπτέρου που προβάλλει ενεργητικά τις δράσεις και των τριών τομέων (κράτος, ιδιωτικός τομέας, κοινωνία πολιτών)
- ❖ Δημιουργία ενός διεθνούς e-Democracy Forum με αφετηρία τους Ολυμπιακούς Αγώνες ΑΘΗΝΑ 2004 και σε συνεργασία με την Πολιτιστική Ολυμπιάδα και ανάλογες πρωτοβουλίες ελληνικών NGOs
- ❖ Διοργάνωση Διεθνούς Συνεδρίου στην Πνύκα το 2005 με θέμα: «Αντιπροσωπευτική και Άμεση Δημοκρατία: ο ρόλος των ΤΠΕ

Γ). Κοινωνία της Γνώσης και Κοινωνία Πολιτών

Ελάχιστες κυβερνήσεις παγκοσμίως έχουν επιδιώξει την εταιρική συμμετοχή των ΜΚΟ στα προγράμματα για την ηλεκτρονική κυβέρνηση ή την γενικότερη προώθηση των ΤΠΕ στην κοινωνία. Οι περισσότερες αντιμετωπίζουν τα προγράμματα ηλεκτρονικής κυβέρνησης ως ένα ξεκομμένο «τεχνοκρατικό» πρόγραμμα βελτίωσης της Δημόσιας Διοίκησης και του παραγωγικού ρόλου του κράτους στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης. Αν και η ΕΕ ενέταξε αυτές τις προσπάθειες σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα μετεξέλιξης της οικονομίας της κοινωνίας (eEurope 2005, Στρατηγική της Λισσαβώνας), δεν είναι πολλές οι

χώρες-μέλη εκπόνησαν στρατηγικό πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας. Η Ελλάδα με Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας ύψους 2.8 δις € σε αυτό το σημείο αποτελεί – τουλάχιστον στο προγραμματικό επίπεδο – μια θετική εξαίρεση. Στις σύγχρονες πολύπλοκες κοινωνίες είναι όμως αδύνατο να εκσυγχρονίσεις το κράτος αν η ίδια η κοινωνία δεν το απαιτεί και δεν συμμετέχει στην μεταλλαγή του. Το σύγχρονο κράτος δεν είναι μια υπερिπτάμενη δομή αλλά ένα «βυθισμένο» (embedded state) στην κοινωνία πολύπλευρο οργανωτικό μόρφωμα και γι' αυτό το λόγο πρέπει να αναπτύξει ισόρροπες σχέσεις με τα τμήματά της και να είναι φιλικό προς τον πολίτη.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η ενεργητική διάδραση της κοινωνίας προς το κράτος ανακτά σταδιακά καθοριστική σημασία στα πλαίσια των κοινωνιοκεντρικών μοντέλων Διακυβέρνησης. Άρα ο κεντρικός στόχος απαιτείται να είναι ένα νέο μοντέλο κοινωνίας. Κοινωνία της Πληροφορίας ή Κοινωνία της Γνώσης; Αν ως Κοινωνία της Πληροφορίας ορίσουμε την κοινωνία που έχει αφομοιώσει τις ΤΠΕ σε όλες τις λειτουργίες της και ως Κοινωνία της Γνώσης την ποιοτική μετεξέλιξή της όπου ο παράγων γνώση είναι καθοριστικός στη λειτουργία της, τότε ο στόχος πρέπει να είναι η δεύτερη εκδοχή. Και οι δύο έννοιες όμως, παραμένουν κοινωνικά ουδέτερες. Το κρίσιμο στοιχείο είναι η ανάγκη μιας *κοινωνιοκεντρικής* (και όχι κρατικεντρικής) και *πολιτικοκεντρικής* μορφής της εξέλιξης των σύγχρονων κοινωνιών.

Ο *ενδυναμωμένος πολίτης* (empowered citizen) είναι το αίτημα και το προαπαιτούμενο της εποχής. Αποτελεί επίσης, το κριτήριο της αξίας και της χρησιμότητας όλων των θεσμών, κρατικών και μη. Δεν είναι τυχαίο που υιοθετείται σταδιακά ως σύνθημα από το σύνολο σχεδόν των πολιτικών κομμάτων αλλά και από μερίδα των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Σύνθημα άλλοθι, ουτοπική επιδίωξη ή ανάδυση μιας νέας πραγματικότητας; Ίσως και τα τρία μαζί αλλά ο ρεαλισμός επιβάλλει να αναγνωρίσουμε στην έννοια την ραχοκοκαλιά του κεντρικού κοινωνικοπολιτικού διακυβεύματος τις προσεχείς δεκαετίες.

Οι ΜΚΟ και η ενεργή Κοινωνία Πολιτών τοποθετούν σήμερα αυτό που αύριο σχεδόν όλοι θα επαγγέλλονται. Ο ψηφιακά ενδυναμωμένος πολίτης και η

συνεργασία με τις ΜΚΟ και τις ηλεκτρονικές κοινότητες (e-communities) αποτελεί πλέον κεντρικό ζήτημα για όλα τα προγράμματα e-Government και Κοινωνίας της Πληροφορίας παντού στον κόσμο. Το ίδιο ισχύει και για το ελληνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας που πλαισίωσε κατάλληλα τις διατομεακές δράσεις τους στο διάστημα 2004-2008.

Οι έρευνες για την διάχυση των ΤΠΕ και την «ΚτΠ» (Θ. Καρούνος – Λ. Γουσίου 2001/2002/2003) εκτίμησαν ότι η διείσδυση της χρήσης του Διαδικτύου έφτασε το 25% του πληθυσμού πράγμα που σημαίνει ότι δημιουργήθηκε η «κρίσιμη μάζα» πολιτών που είναι ικανή να στηρίξει ένα ποιοτικό άλμα στην εξέλιξη της ΚτΠ. Ένα άλλο εύρημα όμως της ίδιας έρευνας έδειξε τον κρίσιμο υποστηρικτικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η υποστήριξη του κράτους στην ανάπτυξη της ΚτΠ.

«Η πλειοψηφία των χρηστών Η/Υ (έξι στους δέκα χρήστες) δήλωσε ότι έμαθε να χρησιμοποιεί Η/Υ με δική του πρωτοβουλία (μόνος ή με βοήθεια φίλων ή συναδέλφων στο σπίτι ή στη δουλειά ή σε εκπαιδευτικό σεμινάριο με δικά του έξοδα). Περίπου τρεις στους δέκα δήλωσαν ότι έμαθαν στο σχολείο / πανεπιστήμιο. Ιδιαίτερα χαμηλό είναι το ποσοστό των χρηστών που έμαθε Η/Υ σε εκπαιδευτικά σεμινάρια με έξοδα του εργοδότη (ένας στους είκοσι ένα χρήστες), ενώ ακόμη χαμηλότερο είναι το ποσοστό των χρηστών που έμαθε μέσω κάποιου προγράμματος κατάρτισης – ΟΑΕΔ, ΚΕΚ, κ.α. – (ένας στους εξήντα επτά χρήστες)». (σελ.19, έρευνα 2002).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Η Ηλεκτρονική κυβέρνηση (E-Government) εντάσσεται στα πλαίσια του στόχου της Λισσαβόνας, να γίνει η Ευρώπη η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο μέχρι το 2010, με την αναγνώριση της ανάγκης να κάνει χρήση των νέων τεχνολογιών. Τα παραπάνω είχαν αποτελέσει και κεντρικούς στόχους των σχεδίων δράσης eEurope2002 και eEurope2005. Παρόλα αυτά, όσον αφορά τις πολιτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μέχρι εντελώς πρόσφατα ετύγχανε μόνο περιφερειακής υποστήριξης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όμως με την υιοθέτηση σχετικής Ανακοίνωσης («Ο ρόλος της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για το μέλλον της Ευρώπης, COM(2003) 567 τελικό»¹³, 29 –9-03) για πρώτη φορά έδωσε κεντρικό ρόλο στην ηλεκτρονική κυβέρνηση εξακολουθώντας να ασκεί έμμεση, κατά βάση, πίεση στα κράτη μέλη για την υλοποίηση των στόχων που συνεπάγεται διότι, καθώς φαίνεται, οι δημόσιες διοικήσεις αποτελούν ακόμα εθνικό ταμπού¹⁴.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής πολιτικής όσον αφορά την ηλεκτρονική κυβέρνηση (e-government) φαίνονται μέσα από μία σειρά κειμένων:

1. Το σχέδιο δράσης **eEurope2002** έθεσε ως στόχο την φθηνή και ασφαλή πρόσβαση στο Διαδίκτυο και το online περιεχόμενο. Όσον αφορά τις δημόσιες υπηρεσίες καθόρισε 20 δείκτες που συνίστανται σε μέτρηση του βαθμού στον οποίο προσφέρονται online 20 βασικές υπηρεσίες από την καθημερινή ζωή των πολιτών – 12 για πολίτες και 8 για επιχειρήσεις - σε μία κλίμακα από 4 επίπεδα που κυμαίνονται από την απλή online παροχή πληροφοριών μέχρι την πλήρη ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιών που συμπεριλαμβάνει την υποβολή φορμών και την πιστοποίηση.

¹³ Στο κείμενο αυτό και οι όροι Government και Governance μεταφράζονται ως διακυβέρνηση.

¹⁴ World Public Sector Report 2003: *E-Government at the Crossroads*, UN, 2003

Μελέτη (Top of the Web – Survey on quality and usage of public e-services, November 2003) η οποία χρηματοδοτήθηκε από την Γενική Διεύθυνση για την Κοινωνία της Πληροφορίας είχε αντικείμενο την ποιότητα και την χρήση των online δημοσίων υπηρεσιών στην Ευρώπη με βάση τις 20 υπηρεσίες που ορίσθηκαν στο σχέδιο δράσης eEurope2002. Η έρευνα κατέληξε ότι περίπου 80% των χρηστών είναι ευχαριστημένοι με την ποιότητα των υπηρεσιών αυτών και τα οφέλη που αναφέρθηκαν πιο συχνά είναι η εξοικονόμηση χρόνου (80%) και η απόκτηση ευελιξίας (65%). Παράλληλα όμως κατέδειξε ότι οι δημόσιες υπηρεσίες απλώς μετατράπηκαν σε ηλεκτρονικές χωρίς καμία περαιτέρω βελτίωση και ανάπτυξη. Υπάρχει ανάγκη για ενοποίηση των διαδικασιών back-office και βελτίωσης των front-office για την παροχή ενιαίων υπηρεσιών έτσι ώστε να αναδειχθούν πλήρως τα οφέλη αυτής της διαδικασίας. Ενδιαφέρον έχει και η ανταπόκριση των web masters, 75% των οποίων δεν γνωρίζουν πόσοι είναι οι χρήστες ή πόσες συναλλαγές γίνονται online κάτι που θα αποτελέσει πρόβλημα στη περαιτέρω εξέλιξη των ηλεκτρονικών υπηρεσιών¹⁵.

Δημόσιες Υπηρεσίες που καθορίσθηκαν στο πλαίσιο του eEurope2002 ως δείκτες βαθμού διαθεσιμότητας ηλεκτρονικής κυβέρνησης

	<u>Δημόσιες υπηρεσίες προς πολίτες</u>
1.	Φορολογία εισοδήματος
2.	Υπηρεσίες εύρεσης εργασίας
3.	Κοινωνική ασφάλιση

¹⁵ Li F., (2003), "Implementing E-Government Strategy In Scotland: Current Situation And Emerging Issues", Journal Of Electronic Commerce In Organizations, pp. 44-65

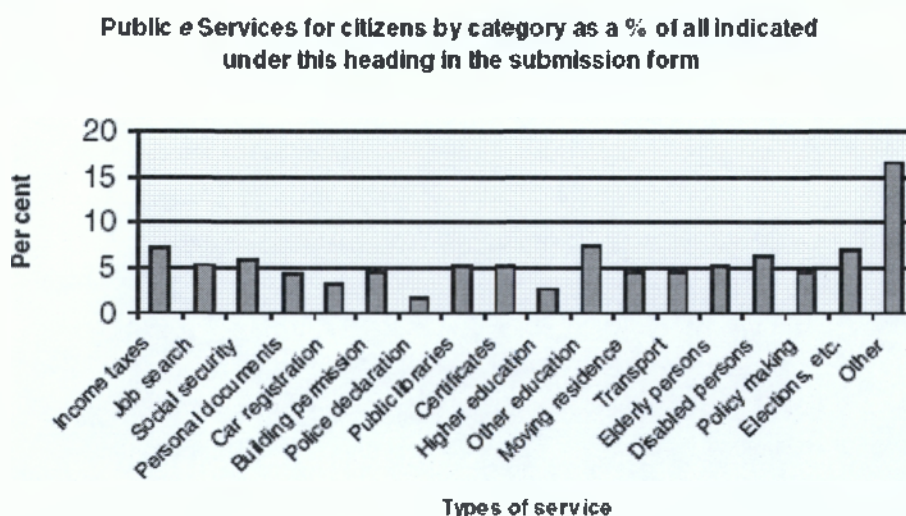
4.	Προσωπικά έγγραφα (διαβατήρια, διπλώματα οδήγησης)
5.	Δηλώσεις μεταβίβασης αυτοκινήτων
6.	Αιτήσεις οικοδομικών αδειών
7.	Δηλώσεις προς την αστυνομία (κλοπή κλπ.)
8.	Δημόσιες βιβλιοθήκες (διαθεσιμότητα ευρετηρίων, εργαλεία αναζήτησης)
9.	Πιστοποιητικά (Γέννησης, Γάμου): αίτηση και παράδοση
10.	Εγγραφή σε Ανώτερο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
11.	Δήλωση Μεταβολής Κατοικίας
12.	Υπηρεσίες σχετικές με την υγεία (ραντεβού σε νοσοκομεία κλπ.)
	Δημόσιες υπηρεσίες προς επιχειρήσεις
1.	Ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων
2.	Φορολογία
3.	ΦΠΑ
4.	Ίδρυση νέας επιχείρησης
5.	Υποβολή δεδομένων σε στατιστικές υπηρεσίες
6.	Δηλώσεις προς το τελωνείο
7.	Άδειες σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος

8.	Δημόσιες προμήθειες
----	---------------------

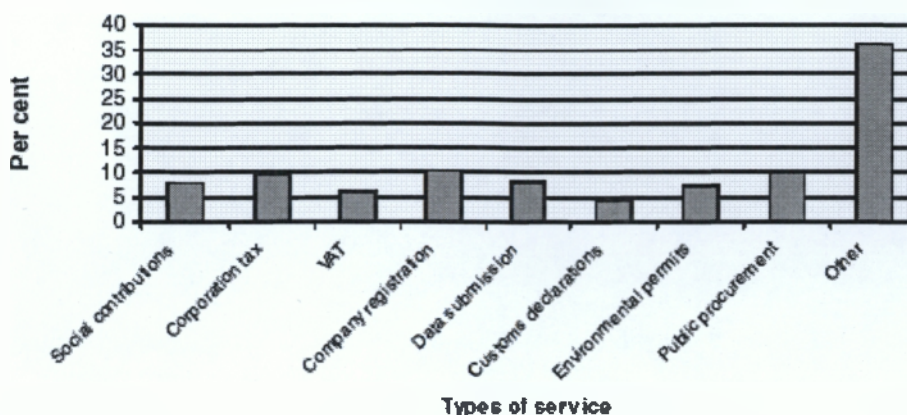
Η πρόοδος προς την μετατροπή των πιο πάνω υπηρεσιών σε ηλεκτρονικές μετρίεται σε ένα πλαίσιο τεσσάρων επιπέδων. 1. αποστολή πληροφοριών online 2. Διαδραστικότητα μιάς κατεύθυνσης 3. Αμφίδρομη διαδραστικότητα 4. Πλήρεις συναλλαγές online.

Η έρευνα βασίσθηκε σε αποκρίσεις 28,114 Ευρωπαίων από 18 χώρες, έγινε στα πλαίσια της πρωτοβουλίας eEurope2005, και εστιάστηκε στην πλευρά της ζήτησης, εν αντιθέσει με παλιότερες έρευνες της Επιτροπής που είχαν αντικείμενο την προσφορά διότι, όπως αναφέρεται, η υιοθέτηση της ηλεκτρονικής κυβέρνησης εξαρτάται τόσο από την προσφορά όσο και από την ζήτηση. Η ενημέρωση των πολιτών, η ευκολία χρήσης και η ύπαρξη ωφελειών από την χρήση των υπηρεσιών αυτών είναι σημαντικοί παράγοντες στην εξέλιξη της ηλεκτρονικής κυβέρνησης.

Εικόνα της σχετικής διαθεσιμότητας των online υπηρεσιών φαίνεται από τις 357 αιτήσεις κρατών μελών για τα Βραβεία Ηλεκτρονικής Κυβέρνησης του 2003 (eEurope Awards for eGovernment) στο παρακάτω Γράφημα.

Public eServices for businesses by category as a % of all indicated under this heading in the submission form

Πηγή: Έκθεση: “E-Government in Europe – The State of Affairs” του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Δημόσιας Διοίκησης που παρουσιάστηκε στην Διάσκεψη για την Ηλεκτρονική Κυβέρνηση του Κόμο το 2003.

2. Το σχέδιο δράσης **eEurope2005** (Ευρ. Συμβούλιο Σεβίλλης 6/2002) έθεσε ως στόχο την καθολική συμμετοχή στην Κοινωνία της Πληροφορίας και την παροχή καλύτερων και φθηνότερων υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις (e-gov, e-health, e-business, e-learning).

Ειδικότερα για τις δημόσιες υπηρεσίες τέθηκαν οι εξής στόχοι¹⁶:

Ευρυζωνικές Συνδέσεις. Τα κράτη μέλη έπρεπε να στοχεύσουν σε ευρυζωνικές συνδέσεις για όλη την δημόσια διοίκηση μέχρι το 2005 χωρίς να κάνουν διακρίσεις υπέρ συγκεκριμένων τεχνολογιών.

Διαλειτουργικότητα. Μέχρι το τέλος του 2003 η Επιτροπή έπρεπε να θεσπίσει το πλαίσιο για την υποστήριξη της παροχής πανευρωπαϊκών υπηρεσιών ηλεκτρονικής κυβέρνησης μέσω της σύνδεσης των δημοσίων διοικήσεων σε όλη την Ευρώπη. Στην κατεύθυνση αυτή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε κείμενο εργασίας στις 3.7.03 με τίτλο «Linking up

¹⁶ Turban, E, Lee J King, D. Chung H.M(2000)., «*Electronic Commerce: A Managerial Perspective*», Prentice Hall, New Jersey, pg 9-20

Europe: the importance of interoperability for e-government services SEC(2003)801» το οποίο αναπτύσσεται πιο κάτω.

Διαδραστικές δημόσιες υπηρεσίες. Μέχρι το τέλος του 2004 τα κράτη μέλη έπρεπε να εξασφαλίσουν ότι οι βασικές δημόσιες υπηρεσίες είναι διαδραστικές (τελευταίο στάδιο δεικτών eEurope2002), προσβάσιμες από όλους, ότι κάνουν χρήση του δυναμικού των ευρυζωνικών δικτύων και ότι είναι ανεξάρτητες από τρόπο πρόσβασης (PC, ψηφιακή TV, Δημόσια Σημεία Πρόσβασης κλπ.). Αυτό απαιτούσε την αναδιοργάνωση των διαδικασιών back office και την εξασφάλιση πρόσβασης σε άτομα με ειδικές ανάγκες.

Δημόσιες Προμήθειες. Μέχρι το τέλος του 2005 μεγάλο μέρος των δημόσιων προμηθειών έπρεπε να γίνεται ηλεκτρονικά. Η εμπειρία του ιδιωτικού τομέα έδειξε ότι η μείωση του κόστους επιτυγχάνεται πιο αποτελεσματικά όταν γίνεται χρήση του Διαδικτύου σ' αυτόν τον τομέα.

Δημόσια Σημεία Πρόσβασης στο Διαδίκτυο (Public Internet Access Points). Όλοι οι πολίτες έπρεπε να έχουν εύκολη πρόσβαση σε PIAPs, εάν είναι δυνατόν με ευρυζωνικές συνδέσεις, στις κοινότητες/δήμους τους. Στην δημιουργία PIAPs τα κράτη μέλη έπρεπε να χρησιμοποιήσουν τα διαρθρωτικά ταμεία και να συνεργασθούν με τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία πολιτών¹⁷.

Πολιτισμός και Τουρισμός. Η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη τον ιδιωτικό τομέα και τις τοπικές αρχές όρισε ηλεκτρονικές υπηρεσίες με σκοπό την προώθηση της Ευρώπης και την παροχή δημόσιων πληροφοριών φιλικών προς τον χρήστη.

¹⁷ Kaylor C., Deshazo R., Van Eck D., (2001) "Gauging e-government: A report on implementing services among American cities", *Government Information Quarterly* 18 pp. 293-307.

3. Ανακοίνωση Επιτροπής «Ο ρόλος της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για το μέλλον της Ευρώπης, COM(2003) 567 τελικό», 29 –9-03

Στις 29 Σεπτεμβρίου η Επιτροπή υιοθέτησε την πιο πάνω ανακοίνωση αναδεικνύοντας τη σημασία του Δημόσιου τομέα, ως βασικού οικονομικού παράγοντα στην οικονομική εξέλιξη της Ευρώπης και στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας. Οι κυβερνήσεις θεωρήθηκαν ως «μοναδικά υπεύθυνες», να εξασφαλίσουν την υλοποίηση της ηλεκτρονικής κυβέρνησης, κεντρικού στόχου της πρωτοβουλίας eEurope2005.

Με βάση την ανακοίνωση οι ΤΠΕ αναγνωρίστηκαν ως καθοριστικές αλλά δεν αποτέλεσαν αυτοσκοπό. Η ηλεκτρονική κυβέρνηση ορίστηκε ως *η αξιοποίηση των ΤΠΕ σε συνδυασμό με οργανωτικές αλλαγές και η απόκτηση νέων δεξιοτήτων ώστε να βελτιωθούν οι δημόσιες υπηρεσίες και οι δημοκρατικές διαδικασίες και να ενισχυθεί η υποστήριξη των δημόσιων πολιτικών.*

Στις προκλήσεις που αντιμετώπιζε ο Δημόσιος τομέας καταγράφηκαν¹⁸:

Οι Παγκόσμιες μεταβαλλόμενες συνθήκες. Σ' αυτές συμπεριλήφθηκαν το διαρκώς μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον που δυσχέραινε την επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας. Ο δημόσιος τομέας έπρεπε να ανταποκριθεί κάνοντας τις δραστηριότητές του αποδοτικότερες, εύκολα προσβάσιμες, εύχρηστες, ασφαλείς ώστε να τονώσει όλους τους κλάδους της οικονομίας. Άλλη πρόκληση ήταν οι δημογραφικές αλλαγές, η μετανάστευση και η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Ιδιαίτερως ενδιαφέρουσα ήταν η αναφορά στις επιπτώσεις των νέων τεχνολογικών εξελίξεων που συνεπάγονται την δυνατότητα νέων μορφών συμμετοχής, κάτι που θα οδηγούσε τις δημόσιες αρχές να αναθεωρήσουν τους καθιερωμένους τρόπους λήψης αποφάσεων. Αναδείχθηκε με άλλα λόγια «η δικτύωση τοπικών, περιφερειακών και εθνικών διοικήσεων σε όλη την Ευρώπη για πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, που καθίσταται δυνατή από τις νέες τεχνολογίες».

¹⁸ COM, (2003) «Ο ρόλος της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για το μέλλον της Ευρώπης», 567

Υψηλότερες προσδοκίες από τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Αυξήθηκε η επιρροή του ιδιωτικού τομέα δημιουργώντας προσδοκίες για αποδοτικότερες πελατοκεντρικές διαδικασίες. Επίσης οι πολίτες ανέμεναν μεγαλύτερη λογοδοσία και διαφάνεια από τις δημόσιες αρχές

Περιορισμένοι πόροι. Οι κυβερνήσεις τελούσαν υπό πίεση να μειώσουν τα δημόσια έξοδα λόγω της αργής οικονομικής ανάπτυξης και της ανάγκης για μείωση των ελλειμμάτων. Η πρόκληση ήταν να αυξήσουν την παραγωγικότητα στο δημόσιο τομέα ώστε να προσφέρουν καλύτερες υπηρεσίες με το ίδιο κόστος.

3.1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Ηλεκτρονική κυβέρνηση καταρχήν διευκολύνει την επίτευξη καλύτερης και αποτελεσματικότερης διοίκησης. Παραδείγματα περιλαμβάνουν τον τομέα των δημόσιων προμηθειών, την διαδικασία ίδρυσης μίας εταιρείας, και την δημιουργία πανευρωπαϊκού δικτυακού τόπου με πληροφορίες για την κατάρτιση και τις θέσεις απασχόλησης. Όμως η ηλεκτρονική κυβέρνηση προσφέρει στο δημόσιο τομέα την δυνατότητα να διατηρήσει και να ενισχύσει την ορθή διακυβέρνηση στην κοινωνία της γνώσης που συνεπάγεται¹⁹:

- Ανοικτό και διεπόμενο από διαφάνεια δημόσιο τομέα
- Δημόσιο τομέα στην υπηρεσία όλων. (καθολική πρόσβαση)
- Παραγωγικό δημόσιο τομέα που να αξιοποιεί όσο το δυνατόν καλύτερα τα χρήματα των φορολογουμένων.

¹⁹ Blakemore M., Dutton R., "e-Government, e-Society and Jordan: Strategy, theory, practice and assessment", Pre-reviewed *Journal of the Internet*, σελ. 6-7

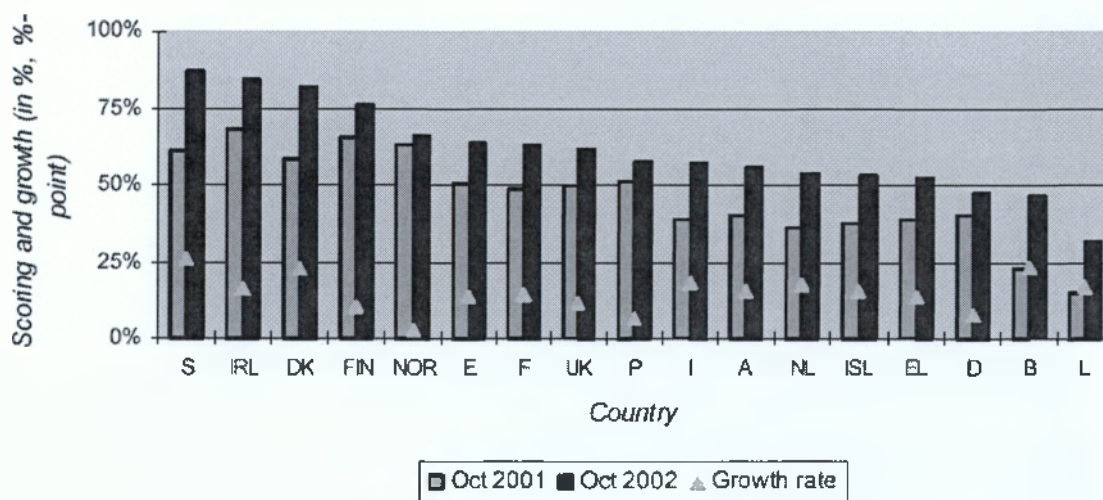
Η χρηστή διακυβέρνηση²⁰ είναι ευρύτερη έννοια η οποία εφαρμόστηκε για την ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιών και σε άλλους τομείς όπως η υγεία και η εκπαίδευση.

3.2 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Η κατά μέσο όρο αύξηση η διαθεσιμότητα των ηλεκτρονικών δημοσίων υπηρεσιών αυξήθηκε από 45% σε 60% μεταξύ Οκτωβρίου 2001 και Οκτωβρίου 2002 (βλπ. Γράφημα 1)

Το πιο πάνω αποτέλεσμα δείχνει ότι υπάρχει η τάση αξιοποίησης της τεχνολογίας κάτι που διαπιστώθηκε στην Διάσκεψη για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση που πραγματοποιήθηκε στο Κόμο της Ιταλίας. Ωστόσο διαπιστώθηκε η έλλειψη επαρκών δεδομένων αναφορικά με την χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών από τους πολίτες όπου παίζουν ρόλο. Παράγοντες όπως η ενημέρωση, το προσιτό κόστος πρόσβασης, η ευκολία χρήσης κλπ.

Διαθεσιμότητα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Υπηρεσιών

Πηγή: Έρευνα της Cap Gemini Ernst & Young για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβρουάριος 2003/ «Ο ρόλος της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για το μέλλον της Ευρώπης, COM(2003) 567 τελικό», 29 –9-03

²⁰ Οι στόχοι της χρηστής διακυβέρνησης ορίσθηκαν στην Λευκή Βίβλο περί ευρωπαϊκής διακυβέρνησης COM (2001)428

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι η αγορά της ηλεκτρονικής κυβέρνησης είναι μεγάλη. Το 2002 δαπανήθηκαν περίπου 5 δις, ευρώ μόνο για τις ΤΠΕ χωρίς να υπολογίζονται τα κόστη αναδιοργάνωσης και εκπαίδευσης.

3.3. ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Μέσω της ηλεκτρονικής κυβέρνησης, οι πολίτες αποκτούν μεγαλύτερη δυνατότητα πρόσβασης σε δημόσιες πληροφορίες με αποτέλεσμα αυξημένες δυνατότητες ελέγχου που συνεπάγονται μεγαλύτερη διαφάνεια, καταπολέμηση της διαφθοράς και ενίσχυση της δημοκρατικής διαδικασίας.

Σημαντική είναι και η ενίσχυση της άμεσης επικοινωνίας πολιτών και υπευθύνων χάραξης πολιτικής μέσω ηλεκτρονικών φόρουμ, εικονικών χώρων συζητήσεων και ηλεκτρονικών ψηφοφοριών²¹.

Οι one-stop shop πύλες που περιέχουν πληροφορίες για τα σημαντικά γεγονότα ζωής των πολιτών ("life events") που συνεπάγονται συναλλαγές με τον δημόσιο τομέα (π.χ. η γέννηση ενός παιδιού) καθίστανται σταδιακά κανόνας και εξελίσσονται όλο και περισσότερο με την προσθήκη ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και πληρωμών.

3.4 ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Οι επιχειρήσεις σήμερα στην Ευρώπη δραστηριοποιούνται σε ένα περιβάλλον συνεχούς επαφής με το δημόσιο τομέα. Η ηλεκτρονική κυβέρνηση μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο προσφέροντας ένα «ενιαίο σημείο πρόσβασης» στις διοικητικές πληροφορίες και απαιτήσεις. Σημαντική πτυχή της ηλεκτρονικής

²¹ Davenport, T.H. (1993). Process Innovation: Reengineering Work through Information Technology, Harvard Business School Press: Boston, MA., pg311-323

κυβέρνησης είναι ότι η αύξηση της παραγωγικότητας των δημοσίων υπηρεσιών επιφέρει την αύξηση της παραγωγικότητας του ιδιωτικού τομέα και συνεπώς την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Έρευνα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (CAP Gemini Ernst & Young Φεβρουάριος 2003) κατέδειξε ότι το επίπεδο των υπηρεσιών που προσφέρονται προς τις επιχειρήσεις είναι πιο εξελιγμένο από αυτό που προσφέρεται για συναλλαγές με πολίτες.

3.5 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Η πολιτική για την καθιέρωση της ηλεκτρονικής κυβέρνησης πρέπει να προβλέπει τρόπους επικοινωνίας μεταξύ εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και οργάνων της Κοινότητας η οποία σκοντάφτει σε πολλαπλά εμπόδια όπως ο ανταγωνισμός, η πληθώρα ρυθμιστικών διατάξεων ο κατακερματισμός των αρμοδιοτήτων κλπ. Σημειώνεται εδώ ότι οι δαπάνες από τα Διαρθρωτικά Ταμεία για την κοινωνία της πληροφορίας καταλαμβάνουν το 30% στις περιοχές του στόχου 1 και 20% στις περιοχές του στόχου 2²².

3.6. ΘΕΜΑΤΑ ΥΨΗΛΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ.

Βασικά θέματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν και δράσεις που πρέπει να ακολουθηθούν για μια ασφαλή και επιτυχημένη ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι:

²² Li F., (2003), "Implementing E-Government Strategy In Scotland: Current Situation And Emerging Issues", Journal Of Electronic Commerce In Organizations, pp. 44-65

i. Πρόσβαση χωρίς αποκλεισμούς

Εμπόδια στη συμμετοχή των πολιτών στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες αποτελούν η σε περιορισμένο βαθμό διείσδυση του Ίντερνετ σε κάποιες χώρες, η σε περιορισμένο βαθμό διάθεση ηλεκτρονικών υπηρεσιών και η έλλειψη εύκολης πρόσβασης σε άτομα με αναπηρία ή μικρής εξοικείωσης με την τεχνολογία. Ως προς το τελευταίο αναφέρεται ο σημαντικός ρόλος που μπορεί να παίξει το e-learning.

Η πολυπλατφορμική πρόσβαση που υπήρξε εξάλλου στόχος της πρωτοβουλίας eEurope2005 για μέχρι το 2004 θεωρείται επίσης σημαντικός παράγων στην εξασφάλιση καθολικής πρόσβασης. Επίσης αναφέρεται η πρωτοβουλία για την προσβασιμότητα στον Παγκόσμιο Ιστό (Web accessibility guidelines) του σχεδίου δράσης eEurope2002 που έπρεπε να βρει εφαρμογή και στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Τέλος τονίζεται η ανάγκη για ευρυζωνικές συνδέσεις στόχος που συμπεριλήφθηκε και στο σχέδιο δράσης eEurope2005 και στην Ανακοίνωση της Επιτροπής «Ηλεκτρονική Επικοινωνία: Προς την οικονομία της Γνώσης, COM(2003) 65»²³.

ii. Εμπιστοσύνη και αξιοπιστία

Η εμπιστοσύνη και η αξιοπιστία των δημόσιων ηλεκτρονικών υπηρεσιών είναι βασικός παράγοντας υιοθέτησής τους από τους πολίτες. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων, η επαλήθευση της ταυτότητας και η διαχείριση της ταυτότητας είναι κρίσιμα ζητήματα όπου δεν επιτρέπεται αστοχία. Οι πολίτες, σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία που πρέπει να εφαρμόζεται πλήρως, πρέπει να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή τον τρόπο χρήσης και αποθήκευσης και αξιολόγησης των προσωπικών τους δεδομένων. Εάν αυτό παραβιαστεί η αντίδραση θα επιφέρει σημαντικό και κοινωνικό κόστος.

²³ Δουκίδης Γ., Φραγκοπούλου Α., Αναγνωστόπουλος Α., (1993) «EDI- Ηλεκτρονική Μεταβίβαση Δεδομένων», Αθήνα: Σταμούλη., σελ 13-26

Για τον σκοπό αυτό πρέπει να γίνει χρήση των νέων τεχνολογιών που προστατεύουν τα προσωπικά δεδομένα και να προωθηθεί η ενίσχυσή τους με ένταξη σε έργα E&A του προγράμματος για τις τεχνολογίες της κοινωνίας της πληροφορίας υπό το πέμπτο κα έκτο πρόγραμμα πλαίσιο. Σημαντική θα είναι η έγκριση της πρότασης για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών. Το σχέδιο δράσης eEurope2005 εξάλλου υποστήριξε την ανάπτυξη «κλίματος ασφαλείας».

Στις περισσότερες χώρες η υιοθέτηση συστημάτων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης είναι ακόμα σε πρώιμο στάδιο διότι παρεμποδίζονται από άτεγκτες διοικητικές πρακτικές, θέματα αρμοδιότητας και ανταγωνιζόμενα συστήματα. Η σημασία του θέματος αυτού ίσως πρέπει να οδηγήσει στη συνεργασία για την αντιμετώπιση του αποτελεσματικά τώρα και στο μέλλον.

iii. Καλύτερη αξιοποίηση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα

Είναι φανερό ότι οι πληροφορίες του δημόσιου τομέα όπως οι γεωγραφικές, τουριστικές κλπ. μπορούν να αξιοποιηθούν περαιτέρω με αποτέλεσμα την αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας και των θέσεων απασχόλησης. Αυτή την στιγμή υπάρχουν εμπόδια σ' αυτή την διαδικασία που συνίστανται στις διαφορετικές πρακτικές, νομοθεσίες και γλώσσες των Ευρωπαϊκών κρατών. Η Επιτροπή είχε προτείνει οδηγία για την περαιτέρω χρήση των εγγράφων του δημόσιου τομέα για την οποία οι αρχηγοί κρατών είχαν δεσμευτεί ότι θα εγκρίνουν μέχρι το τέλος του 2003²⁴.

²⁴ Δελτίο Ανταγωνιστικότητας Το Επίπεδο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην Ελλάδα Επιπτώσεις στην Ανταγωνιστικότητα, Τεύχος 34, Νοέμβριος 2005

iv. Δημόσιες προμήθειες

Οι δημόσιες προμήθειες είναι ένας τομέας όπου παραδοσιακά οι διαδικασίες είναι πολύπλοκες και χρονοβόρες και όπου η χρήση ΤΠΕ είναι δυνατόν να επιφέρει αύξηση της απόδοσης, βελτίωση της ποιότητας και καλύτερη αξιοποίηση των κονδυλίων.

Η έλλειψη σαφών κοινοτικών διατάξεων στον τομέα αυτό έχει μέχρι στιγμής αποτελέσει εμπόδιο για την υιοθέτηση ηλεκτρονικών διαδικασιών δημόσιων προμηθειών στην Ευρώπη. Η επικείμενη τελική έγκριση σχετικών οδηγιών αποτέλεσε καμπή για την διάδοση των ηλεκτρονικών δημόσιων προμηθειών. Πρέπει βέβαια να τηρηθεί η Κοινοτική προσέγγιση με την οποία ενσωματώνεται η διάσταση της εσωτερικής αγοράς για να αποφευχθεί ενδεχόμενος κατακερματισμός συμβάσεων λόγω ασυμβατότητας των συστημάτων σε όλη την Ευρώπη²⁵.

v. Ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς και της ευρωπαϊκής ιθαγένειας με πανευρωπαϊκές υπηρεσίες

Η περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας της γνώσης, η εμβάθυνση της εσωτερικής αγοράς, και η διεύρυνση της Ένωσης θα αυξήσουν την ζήτηση για διασυνοριακές ή ακόμη και πανευρωπαϊκές επαφές με τις δημόσιες διοικήσεις.

Σ' αυτό το πλαίσιο θα αποτελούσε πρόβλημα η ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών κάτω από ένα καθαρά εθνικό πρίσμα που θα δυσκόλευε την πρόσβαση σε πολίτες ή επιχειρήσεις άλλων χωρών. Στην ιδανική περίπτωση οι πολίτες και οι επιχειρήσεις θα έχουν πρόσβαση one-stop shop στις διοικητικές υπηρεσίες («ενιαία θυρίδα») που να παρέχει ομοειδείς υπηρεσίες σε όλα τα κράτη μέλη.

²⁵ Li F., (2003), "Implementing E-Government Strategy In Scotland: Current Situation And Emerging Issues", Journal Of Electronic Commerce In Organizations, pp. 44-65

Η παροχή κοινών πανευρωπαϊκών υπηρεσιών ενδεχομένως να αποτελέσει ευαίσθητο ζήτημα. Πολλά κράτη μέλη απαιτούν οι υπηρεσίες του Δημοσίου να παρέχονται από το πλησιέστερο στον εξυπηρετούμενο διοικητικό φορέα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

Η παροχή πανευρωπαϊκών υπηρεσιών μπορεί να δώσει σημαντική ώθηση στην εσωτερική αγορά και τις συναφείς ελευθερίες καθώς και στην ευρωπαϊκή ιθαγένεια. Η γρήγορη έγκριση του προτεινόμενου προγράμματος IDAbc θα καταστήσει δυνατή την προώθηση πανευρωπαϊκών υπηρεσιών²⁶.

vi. Διαλειτουργικότητα

Θα ήταν μεγάλο πλεονέκτημα για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες της Ευρώπης εάν γινόταν παροχή ενιαίων ηλεκτρονικών υπηρεσιών για τις οποίες δεν θα γνώριζαν από ποια διοικητική υπηρεσία προέρχονται αντί για την υπάρχουσα κατάσταση που αποτελείται από κατακερματισμένες πραγματικές ή εικονικές θυρίδες. Επίσης οι πολίτες προτιμούν, με την προϋπόθεση ότι είναι προστατευμένα τα προσωπικά τους δεδομένα, εξατομικευμένες υπηρεσίες. Τα ανωτέρω προϋποθέτουν ότι τα συστήματα των διαφόρων φορέων θα «συζευχθούν» δηλαδή οι διαδικασίες πληροφόρησης και διοίκησης θα καταστούν «διαλειτουργικές» σε εθνικό ή και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τα ανοικτά πρότυπα αλλά και ο ανοικτός πηγαίος κώδικας θα συμβάλλουν προς αυτή την κατεύθυνση αλλά η διαλειτουργικότητα συνεπάγεται και οργανωτικές αλλαγές.

Το οικονομικό και κοινωνικό κόστος μη συγκρότησης διαλειτουργικών συστημάτων θα είναι μεγάλο με ανταγωνιστικά μειονεκτήματα για τις τοπικές

²⁶ Kaylor C., Deshazo R., Van Eck D., (2001) "Gauging e-government: A report on implementing services among American cities", *Government Information Quarterly* 18 pp. 293-307.

επιχειρήσεις και παρεμπόδιση της κατάλληλης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

Η επιτυχής ανάπτυξη πανευρωπαϊκών υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης πρέπει να λάβει υπόψη την ευρωπαϊκή διάσταση της διαλειτουργικότητας. Τα περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν ήδη αυτή την πρόκληση με την υιοθέτηση εθνικών «πλαισίων διαλειτουργικότητας για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση» ενώ σε ευρωπαϊκό επίπεδο υπάρχει το εσωτερικό έγγραφο της Επιτροπής με τίτλο «Linking up Europe: the importance of interoperability for eGovernment services SEC(2003) 801, 3.7.2003».

vii. Οργανωτικές Αλλαγές

Η ηλεκτρονική κυβέρνηση συνεπάγεται εκτός από την εισαγωγή ΤΠΕ και οργανωτικές αλλαγές σύμφωνα με ένα «πελατοκεντρικό» σχήμα, ιδέα που αποτελεί πυρήνα της προσέγγισης New Public Management. Η αναδιοργάνωση των δημοσίων υπηρεσιών θα απαιτήσει επανασχεδιασμό των διαδικασιών, κατάρτιση του προσωπικού, ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων, προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου και νέα μοντέλα διαχείρισης των εργαζομένων. Οι ίδιες οι ΤΠΕ μπορούν να συμβάλλουν με την ανάπτυξη προγραμμάτων ηλεκτρονικής μάθησης.

Σημαντικό στον τομέα αυτό είναι η ύπαρξη συστήματος αξιολόγησης της μετάβασης από τα πιο πρώιμα στάδια ηλεκτρονικής κυβέρνησης σε πιο εξελιγμένα επίπεδα. Καθοριστική θα είναι η συμβολή του Ευρωπαϊκού Δικτύου Δημοσίων Διοικήσεων²⁷.

²⁷ eEurope, "Online Availability of Public Services: How is Europe progressing? Web based survey on electronic Public services", Prepared by Capgemini, European Commission – Directorate General for Information Society and Media, 3 March 2005.

viii. Οι επιδόσεις και τα οφέλη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Η ηλεκτρονική κυβέρνηση αυξάνει την παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα. Όμως στο δημόσιο τομέα υφίσταται πρόβλημα ορισμού και μέτρησης των μεγεθών που σχετίζονται με την παραγωγικότητα.

Καταρχήν υπάρχει πρόβλημα με την τιμολόγηση των δημοσίων υπηρεσιών που συχνά δεν σχετίζονται άμεσα με τις εισροές (π.χ. η φορολογία). Επίσης οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες υπόκεινται στους κανόνες της οικονομικής της κοινωνίας της πληροφορίας. Άλλο πρόβλημα είναι ότι οι τιμές δεν καθορίζονται από τους μηχανισμούς της αγοράς, δεδομένου ότι κατά κανόνα δεν υπάρχει ανταγωνισμός.

Σύμφωνα πάντως με την οικονομική της κοινωνίας της πληροφορίας υπάρχουν άλλοι μηχανισμοί αξιολόγησης και ελέγχου που ως ένα βαθμό υποκαθιστούν την τιμή, όπως π.χ. οι δείκτες ποιότητας. Μέχρι σήμερα όμως οι υπάρχοντες δείκτες επικεντρώνονται στην προσφορά και όχι στη ζήτηση όπως για παράδειγμα καταμετρούν τον αριθμό των υπηρεσιών που προσφέρονται ηλεκτρονικά και όχι στη χρήση τους²⁸.

Διαφαίνεται γενικότερα λοιπόν ανάγκη μελέτης της οικονομικής της ηλεκτρονικής κυβέρνησης για την καλλίτερη αξιολόγηση των οφελών και της απόδοσης που προσφέρει.

3.7 ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Οι δράσεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω υπάρχει ανάγκη να συνοδευτούν από δύο οριζόντιες δράσεις:

²⁸ eEurope, "Online Availability of Public Services: How is Europe progressing? Web based survey on electronic Public services", Prepared by Capgemini, European Commission – Directorate General for Information Society and Media, 3 March 2005.

Ενίσχυση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών

Η αξία ανταλλαγής ορθών πρακτικών είναι αποδεδειγμένη. Εκτός του ότι είναι ενδεικτική του επιπέδου εξέλιξης οι ορθές πρακτικές επισημαίνουν νέες οργανωτικές και νομοθετικές απαιτήσεις. Τα βραβεία για την ηλεκτρονική κυβέρνηση που απονεμήθηκαν στο πλαίσιο του eEurope, όπως και οι ανταλλαγές στα πλαίσια των προγραμμάτων eTEN και IDA (Ανταλλαγή Δεδομένων μεταξύ Διοικήσεων) συμβάλλουν σ' αυτή την κατεύθυνση. Πρέπει να αποφευχθεί η «απλή αντιγραφή» βραβευμένης εφαρμογής αλλά να εξασφαλισθεί η συνέχεια και η αμοιβαία διάδραση. Μεγάλα οφέλη μπορούν να προκύψουν και από την ανταλλαγή εμπειριών σε διεθνές επίπεδο όπως π.χ. στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Διάσκεψης για την Κοινωνία της Πληροφορίας

Μόχλευση επενδύσεων

Υπάρχει μία σειρά από κοινοτικά προγράμματα στα οποία μπορούν να ενταχθούν πρωτοβουλίες ηλεκτρονικής κυβέρνησης. (έκτο πρόγραμμα πλαίσιο, eTEN, IDA, Διαρθρωτικά Ταμεία). Το επίπεδο όμως του συνόλου των επενδύσεων αυτών είναι χαμηλό σε σχέση με αυτό που πρέπει να επενδύεται στη ηλεκτρονική κυβέρνηση. Οι συνολικές επενδύσεις που απαιτούνται είναι δυνατόν να ανέλθουν σε αρκετές δεκάδες δισεκατομμύρια ετησίως. Η ενίσχυση σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα πρέπει κατά συνέπεια να αποσκοπεί στη μέγιστη αύξηση της μόχλευσης για πολύ ψηλότερες επενδύσεις σε επίπεδο κρατών μελών. Με τη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των κρατών μελών είναι δυνατόν να αποφευχθούν διπλές δαπάνες²⁹.

²⁹ Βασιλόπουλος Π., «Διακυβέρνηση και eGovernment», γενική εισήγηση, *Τεχνολογική Προοπτική Διερεύνηση*, σελ 3-9

Εκπλήρωση των στόχων του σχεδίου δράσης Europe2005

Η υλοποίηση του σχεδίου δράσης Europe2005 ενισχύθηκε από τις δράσεις που προαναφέρθηκαν. Μέχρι το 2004 υποβλήθηκε η ενδιάμεση έκθεση σχετικά με την πρόοδό του.

Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής “Linking up Europe: the importance of interoperability for e-government services, SEC(2003) 801, 3.7.2003”

Η διαλειτουργικότητα είναι σαν μία αλυσίδα που κάνει δυνατή την σύνδεση πληροφοριών και πληροφοριακών συστημάτων και στο εσωτερικό των οργανισμών αλλά και πέρα από τα όρια ενός οργανισμού με άλλους οργανισμούς και διοικήσεις, τον ιδιωτικό τομέα ή τους πολίτες. Έχει τρεις όψεις³⁰:

- την **Τεχνική διαλειτουργικότητα**, που περιλαμβάνει ότι έχει σχέση με τα τεχνικά θέματα σύνδεσης πληροφορικών συστημάτων
- την **Σημασιολογική διαλειτουργικότητα** που εξασφαλίζει ότι η ακριβής σημασία της πληροφορίας που ανταλλάσσεται είναι κατανοητή από κάθε άλλη εφαρμογή που δεν δημιουργήθηκε εξ αρχής γι' αυτό το σκοπό
- την **Οργανωτική διαλειτουργικότητα** που περιλαμβάνει την ευθυγράμμιση των πληροφοριακών αρχιτεκτονικών με τους οργανωτικούς σκοπούς και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ επιχειρηματικών διαδικασιών.

Η ανάπτυξη μη διαλειτουργικών συστημάτων ηλεκτρονικής κυβέρνησης θα έχει οικονομικές αλλά και κοινωνικές συνέπειες που περιλαμβάνουν: στατικές δημόσιες διοικήσεις που έχουν μεγάλο κόστος λειτουργίας και δεν είναι σε θέση να υλοποιήσουν πολιτικές με αποδοτικό και έγκαιρο τρόπο· αδυναμία παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής κυβέρνησης με βάση την χρήση

³⁰ Βασιλόπουλος Π., «Διακυβέρνηση και eGovernment», γενική εισήγηση, *Τεχνολογική Προοπτική Διερεύνηση*, σελ 9-13

πληροφοριών από πολλαπλούς ετερογενείς πόρους· ψηλότερο κόστος και μεγαλύτερο διοικητικό βάρος για τις Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

3.8. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Πολλά κράτη μέλη συγκεντρώνουν τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής κυβέρνησης γύρω από «γεγονότα ζωής» (διοικητικές υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για συγκεκριμένα γεγονότα στη ζωή των πολιτών) ή αντίστοιχα «επιχειρηματικά επεισόδια» για τις επιχειρήσεις. Με άλλα λόγια οι υπηρεσίες οργανώνονται γύρω από γεγονότα που είναι κατανοητά από την πλευρά του πελάτη χωρίς να είναι ορατοί σε αυτόν οι διάφοροι φορείς που συνεργάζονται για την παροχή αυτής της υπηρεσίας.

Όμως η ανταλλαγή πληροφοριών απαιτεί την σωστή αντιμετώπιση θεμάτων **ασφάλειας των δεδομένων και προστασίας της ιδιωτικής ζωής** έτσι ώστε οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες να τύχουν ευρείας αποδοχής και χρήσης³¹.

3.9. ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Οι κυβερνητικές υπηρεσίες και απαιτήσεις έχουν μεγάλη επίδραση στις οικονομίες της Ε.Ε. Αυτές περιλαμβάνουν τις δημόσιες προμήθειες, την φορολογία, τις πολεοδομικές άδειες, τις εισαγωγές εξαγωγές κ.α. Η επέκταση των επιχειρηματικών μοντέλων B2B (business to business) και B2C (business to citizen) στην δημόσια διοίκηση θα έδινε μεγάλη ώθηση στην παραγωγικότητα.

Επί πλέον, η παροχή υπηρεσιών A2B (Administration to Business) στην Ευρώπη θα παρακινούσε τις ΜΜΕ να υιοθετήσουν ηλεκτρονικές μεθόδους στις σχέσεις τους με την δημόσια διοίκηση ενισχύοντας έτσι την επιχειρηματικότητα και την ανταγωνιστικότητα.

³¹ Βασιλόπουλος Π., «Διακυβέρνηση και eGovernment», γενική εισήγηση, *Τεχνολογική Προοπτική Διερεύνηση*, σελ 9-13

3.10. Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.

Για την επιτυχή υλοποίηση παν-Ευρωπαϊκών υπηρεσιών ηλεκτρονικής κυβέρνησης πρέπει να αναπτυχθούν πολιτικές που να αντιμετωπίζουν την Ευρωπαϊκή διάσταση των υπηρεσιών αυτών σε ένα επίπεδο πάνω από το εθνικό. Τέτοιες πολιτικές πρέπει να διευκολύνουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις να συναλλάσσονται σε άλλα κράτη-μέλη εκτός από το δικό τους, κάτι που γίνεται επιτακτικότερο λόγω της ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς και των ελευθεριών που συνεπάγεται. Η υποστήριξη τέτοιων δράσεων θα είναι το βασικό τμήμα του προγράμματος IDABC (Interoperable Delivery of pan-European eGovernment Services to Public Administrations Businesses and Citizens) που τώρα προετοιμάζεται ως συνέχεια του IDA. Τέλος, συνέργιες μπορούν να επιτευχθούν μέσω της συνεργασίας μεταξύ των δημοσίων διοικήσεων των κρατών μελών της Ευρ. Επιτροπής και των Ευρωπαϊκών Οργάνων³².

Προτάσεις για την Καινοτομία και την Κοινωνία της Γνώσης

Σκέψεις για το ΕΠ ΚτΠ σε συνεργασία με την ΓΓΕΤ

- Ένταξη της πρωτοβουλίας e-activistes σε μια πανεθνική καμπάνια προβολής του «ψηφιακού» - δικτυωμένου Πολίτη με παράλληλη προώθηση μέτρων διάχυσης ΤΠΕ και μείωσης του ψηφιακού χάσματος.
- Προώθηση European Research Area for eDemocracy / DGINFSO
- Προώθηση European Research Area for eGovernment / DGINFSO
- Ανάδειξη της πολύπλευρης διάστασης της πολιτικής για την ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ (innovation policy) και στους τρεις τομείς οικονομίας (δημόσιος, ιδιωτικός, κοινωνικός). Συνεργασία με ΓΓΕΤ

³² Βασιλόπουλος Π., «Διακυβέρνηση και eGovernment», γενική εισήγηση, *Τεχνολογική Προοπτική Διερεύνηση*» σελ 9-13

- Η διακυβέρνηση της Ε/Τα και της καινοτομίας ως κρίσιμη δοκιμή διακυβέρνησης (governance)
- Διάχυση των άριστων πρακτικών σε άλλες σφαίρες της κοινωνικής και πολιτικής ζωής
- Διάχυση της προβληματικής για Ε/Τα και καινοτομία σε κάθε λήψη αποφάσεων
- Πολίτες - Κοινωνία Πολιτών στην Κοινωνία της Πληροφορίας και Γνώσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Η Κατερίνη είναι πόλη της Ελλάδας, βρίσκεται στην Μακεδονία και είναι πρωτεύουσα του νομού Πιερίας. Έχει, σύμφωνα με την απογραφή του 2001, 56.434 κατοίκους. Ο ομώνυμος δήμος είναι ο ένατος μεγαλύτερος της Ελλάδος και ο τρίτος μεγαλύτερος της βόρειας Ελλάδας. Βρίσκεται στο περικό ύψωμα, ανάμεσα στα Πιέρια Όρη και στον Θερμαϊκό κόλπο, σε υψόμετρο 14-45 μ. Απέχει 68 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη, κάτι το οποίο έχει αποδειχθεί ευεργετικό για την ανάπτυξη της Κατερίνης τα τελευταία χρόνια. Αποτελεί συγκοινωνιακό κόμβο και τη διατρέχει σύγχρονος αυτοκινητόδρομος.

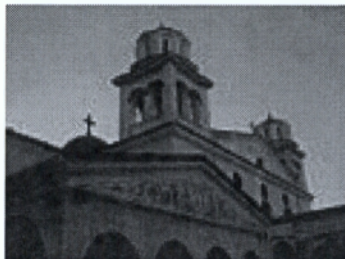

Εικόνα από το πάρκο.

Το όνομα της πόλης έχει τις ρίζες του στην Αικατερίνη της Αλεξανδρείας, μια χριστιανή μάρτυρα, που έζησε τον 4ο αιώνα. Απελευθερώθηκε από την Οθωμανική Αυτοκρατορία στις 16 Οκτωβρίου του 1912. Κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο κατελήφθη από τον γερμανικό στρατό στις 14 Απριλίου 1941 και απελευθερώθηκε τρία χρόνια αργότερα. Το 1944 ιδρύθηκε και το Γενικό Νοσοκομείο της πόλης.

Σήμερα η πόλη αποτελεί μια από τις πιο δυναμικές αστικές περιοχές της Μακεδονίας και όλης της Ελλάδας. Στις μέρες μας η ανάπτυξη της Κατερίνης

ανακόπτεται αισθητά από την παρουσία της γειτονικής Θεσσαλονίκης, που απορροφά σε συντριπτικό βαθμό όλες τις δραστηριότητες της ευρύτερης περιοχής.

Η Μητρόπολη.

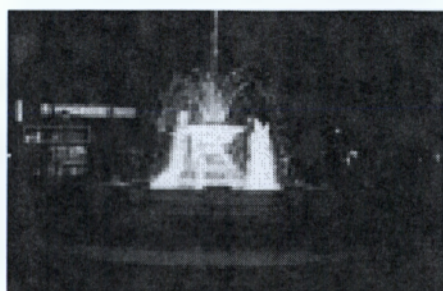
Παρ' όλα αυτά, εξαιτίας της πολύ μεγάλης τουριστικής κίνησης που υπάρχει στον νομό Πιερίας, η πόλη βρίσκεται αισθητά στο προσκήνιο. Η πόλη διαθέτει ένα από τα ωραιότερα πάρκα της Ελλάδας, το οποίο διαθέτει και πολύ εντυπωσιακά σιντριβάνια και ειδικά το καλοκαίρι αποτελεί όαση δροσιάς και χαλάρωσης, ιδιαίτερα τις πολύ θερμές ώρες της ημέρας.

Τα τελευταία χρόνια η Κατερίνη γνωρίζει αξιόλογη τουριστική κίνηση με την ανάπτυξη οργανωμένων παραθεριστικών κέντρων στις ακτές της. Παράλληλα, με δεδομένη την ύπαρξη τεράστιων επίπεδων εκτάσεων γύρω της, η πόλη γνωρίζει, πάλι τα τελευταία χρόνια, φρενήρη οικιστική ανάπτυξη, με συνεχή ένταξη νέων εκτάσεων, στην υπάρχουσα έκτασή της. Σημαντική ώθηση στην περαιτέρω ανάπτυξη της πόλεως, θα δώσει και η έναρξη λειτουργίας του καινούργιου νοσοκομείου. Το 2008 ανακατασκευάστηκε και ο σιδηροδρομικός σταθμός της πόλης

Μετά την απελευθέρωση (1912) η Κατερίνη έγινε Δήμος (μέχρι τις 28 Ιουνίου 1918) . Το 1920-1930 η Κατερίνη αποτέλεσε Κοινότητα. Το πρώτο Δημοτικό Συμβούλιο έλαβε χώρα στις 4 Σεπτεμβρίου 1929. Το 1931 ανεγέρθηκε η Δημοτική Αγορά της Κατερίνης. Τη δεκαετία αυτή , με την έλευση των προσφύγων, διπλασιάστηκε ο πληθυσμός της πόλης. Πολλοί κάτοικοι κατάγονται από τη Θράκη, και συγκεκριμένα από τον Αρτεσκό.

Το 1961, το πολεοδομικό συγκρότημα της Κατερίνης ήταν το τέταρτο αστικό κέντρο της Μακεδονίας, μετά τη Θεσσαλονίκη, την Καβάλα και τις Σέρρες και το δωδέκατο της Ελλάδας. Η πληθυσμιακή αυτή ανάπτυξη, την οποία φυσικά ακολούθησε αντίστοιχη εξέλιξη της μορφής της πόλης, οφείλεται κατά μεγάλο μέρος στην ανάπτυξη της καπνοκαλλιέργειας και στην αύξηση της παραγωγής καπνών ποικιλίας Κατερίνης, τα οποία μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, ήταν περιζήτητα στη διεθνή αγορά για σημαντικό χρονικό διάστημα. Είναι χαρακτηριστικό επίσης ότι η συμβολή του καπνού στη διαμόρφωση του υψηλού σχετικά εισοδήματος της περιοχής της Κατερίνης και γενικότερα του νομού Πιερίας είναι μεγαλύτερη από ό, τι σε κάθε άλλη περιοχή της Ελλάδας.

Το 1806 ο William Leake αναφέρει 100 οικίες και το 1810 ο Daniel κάνει λόγο για 140. Το 1812, το 1880 και το 1890 ο αριθμός των οικιών είναι σταθερός (300) σύμφωνα με τις αντίστοιχες αναφορές του Henry Holland και του Επισκόπου Κίτρους, Νικολάου. Ειδικότερα, το 1890 αναφέρονται (Στατιστικοί Πίνακες του Ελληνικού Προξενείου Θεσσαλονίκης), 300 οικίες και 700 διαχειμαζόντες Βλαχολιβαδιώτες. Το 1900 υπήρχαν 2.070 Χριστιανοί και 600 Μουσουλμάνοι. Στα μέσα της δεκαετίας του '20 αποχώρησαν από την πόλη οι Μουσουλμάνοι, οι οποίοι αριθμούσαν περί τους 8.000 ανθρώπους. Στην Κατερίνη κατέληξε μεγάλο κομμάτι των Ελλήνων Ευαγγελικών της Μικράς Ασίας μετά την Μικρασιατική καταστροφή. Κατά την απογραφή του 1928 η Κατερίνη κατείχε την 45η θέση μεταξύ των μεγαλύτερων ελληνικών πόλεων. Σήμερα, με βάση την απογραφή του 2001 κατέχει τη 10η θέση.

Το σιντριβάνι στον πεζόδρομο της Κατερίνης τη νύχτα

Επίσημες απογραφές για πληθυσμό Κατερίνης

- 1920: 6.540 κάτοικοι
- 1928: 10.138 κάτοικοι
- 1940: 16.938 κάτοικοι
- 1951: 24.605 κάτοικοι
- 1961: 28.046 κάτοικοι
- 1971: 29.046 κάτοικοι
- 1981: 38.404 κάτοικοι
- 1991: 42.381 κάτοικοι
- 2001: 55.560 κάτοικοι

4.1. ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Οι δημοτικές επιχειρήσεις του εξεταζόμενου Δήμου, είναι οι παρακάτω:

- Δημοτικό Ωδείο
- Δημοτική Βιβλιοθήκη
- Οργανισμός Βρεφονηπιακής Μέριμνας
- Οργανισμός Αθλητικών Κέντρων και Άθλησης Δήμου Κατερίνης
- Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Κατερίνης
- Δ.Ε.Υ.Α.Κ.
- Δ.Ε.Ε.Ε.Κ.
- Δ.Ε.Δ.Α.Κ.

Πνευματικό Κέντρο

Το Πνευματικό Κέντρο Κατερίνης λειτουργεί ως ένας πλήρης ανακαινισμένος χώρος, που διαθέτει συνεδριακό κέντρο, αίθουσα διαλέξεων και ομιλιών, δημοτική βιβλιοθήκη, αίθουσα μουσικής εκπαίδευσης, αίθουσα συνεδριάσεων και αίθουσα τέχνης και προβολών.

Ο πολυχώρος πολιτισμού που βρίσκεται στην καρδιά της πόλης, στο δημοτικό πάρκο φιλοξενεί πλήθος πολιτιστικών εκδηλώσεων, διαλέξεων, ομιλιών που διοργανώνονται τόσο από το Δήμο Κατερίνης, όσο και από πολιτιστικούς συλλόγους και φορείς της Πιερίας.

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη καλύπτει πλέον τις αυξημένες ανάγκες του αναγνωστικού κοινού της πόλης μας και διαθέτει δανειστικό τμήμα, αναγνωστήρια και υπάρχει ειδική πτέρυγα, αφιερωμένη στο παιδικό βιβλίο.

4.2.ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Έκθεση Τοπικών Αγροτικών Προϊόντων

Δεκάδες επιχειρήσεις του νομού που δραστηριοποιούνται στο αγροτικό κλάδο εκθέτουν, προβάλλουν και ενημερώνουν για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους. Η έκθεση αποτελεί ταυτόχρονα μια επιχειρηματική και πολιτιστική πρόταση αφού θέλει να προωθήσει στις συνειδήσεις των Πιεριέων την αξία της δικής μας παράδοσης ως στάση ζωής αλλά και διατροφής.

Παράλληλα, στο χώρο της έκθεσης υπάρχει και έκθεση αγροτικών μηχανημάτων και οχημάτων, εργαλείων και εφοδίων, αρδευτικών συγκροτημάτων και εξαρτημάτων καθώς και κάθε άλλο αγροτικό είδος που ενδιαφέρει τον παραγωγό με στόχο την ενημέρωση των αγροτών του Δήμου και του Νομού για τη νέα τεχνολογία συμβάλλοντας έτσι, στην μέγιστη απόδοση των αγροτοεκμεταλλεύσεων.

Πλούσιο είναι το πολιτιστικό καλλιτεχνικό πρόγραμμα που πλαισιώνει την έκθεση με τη συμμετοχή πολλών παραδοσιακών συλλόγων και συγκροτημάτων.³³

Βαλκανικοί Ιππικοί Αγώνες Υπερπήδησης Εμποδίων

Ανεπανάληπτοι οι Βαλκανικοί Αγώνες της Κατερίνης 8 μετάλλια για την Ελλάδα

Ο Ιππικός Όμιλος Πιερίας κέρδισε το στοίχημα Με την παρουσία πλήθους κόσμου και την Ελληνική αποστολή να έχει αποσπάσει οκτώ (8) μετάλλια, ολοκληρώθηκαν την Κυριακή 6 Σεπτεμβρίου 2009 στις εγκαταστάσεις του Ιππικού Ομίλου Πιερίας, με μεγάλη επιτυχία, οι πρώτοι Βαλκανικοί Αγώνες Υπερπήδησης Εμποδίων που διεξήχθησαν εκτός Αθηνών. Οκτώ μετάλλια, εκ των οποίων τα δύο χρυσά, τα δύο ασημένια και τα τέσσερα χάλκινα, κέρδισαν οι Έλληνες ιππείς και αμαζόνες που συμμετείχαν στο Βαλκανικό Πρωτάθλημα Υπερπήδησης Εμποδίων, που φιλοξενήθηκε για πρώτη φορά και με μεγάλη επιτυχία από 4 έως και 6 Σεπτεμβρίου στην Κατερίνη. Ο κόσμος που κατέκλυσε τις κερκίδες του Ιππικού Ομίλου Πιερίας χειροκρότησε τους Βαλκανιονίκες 2009 στις κατηγορίες Παίδων, Εφήβων και Αμαζόνων

Δημ. Σχολείο Καταλωνίων: πρόγραμμα Comenius

Απολογισμός από τη συμμετοχή του Δημοτικού Σχολείου Καταλωνίων στο πρόγραμμα Comenius με τίτλο Developing Intercultural Alliances (ανάπτυξη διαπολιτισμικής συνεργασίας).

Ύστερα από τέσσερα εποικοδομητικά χρόνια έληξε το πρόγραμμα Comenius με τίτλο Developing Intercultural Alliances (ανάπτυξη διαπολιτισμικής συνεργασίας).

Το πρόγραμμα ανέλαβε το Δημοτικό Σχολείο καταλωνίων, το σχολικό έτος 2005-2006 με υπεύθυνο τον εκπαιδευτικό κ. Γιαννικό Ευάγγελο και στα επόμενα τρία χρόνια υπεύθυνη ήταν η εκπαιδευτικός κ. Παπαγεωργίου Ουρανία

³³ <http://www.pierialife.gr>

Τα σχολεία – εταίροι ήταν από την Ισπανία , τη Γαλλία , την Ουαλία και την Ιρλανδία.

Η χρηματοδότηση έγινε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΙΚΥ (Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών) έκανε την αξιολόγηση της πορείας του προγράμματος και τον οικονομικό έλεγχο.

Η υποστήριξη του προγράμματος έγινε από το Γραφείο Κινητικότητας & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων της Δ/θμιας Εκπ/σης Ν. Πιερίας.

Κάποιες από τις δράσεις του Σχολείου ήταν οι παρακάτω:

- Παρουσιάστηκαν με κείμενα των μαθητών και φωτογραφίες το σχολείο , το χωριό , την οικογένεια , το νομό και τη χώρα μας.
- Παρουσιάστηκαν τις εθνικές γιορτές της 28ης και 25ης Μαρτίου με ιστορικά στοιχεία και βίντεο από τις σχολικές παραστάσεις και τις παρελάσεις.
- Καταγράφηκαν και ανταλλάχθηκαν τραγούδια.
- Έγινε ένα ενημερωτικό φυλλάδιο με φράσεις σε όλες τις γλώσσες.
- Παρουσιάστηκε ο παραδοσιακός γάμο με φωτογραφίες και θεατρικό, το οποίο έγραψαν οι ίδιοι οι μαθητές καθώς και με τη συλλογή και παρουσίαση τραγουδιών του γάμου
- Επεξεργάστηκαν και εστάλησαν οι παρακάτω μύθοι και θρύλοι:
 - 1.Ο Μέγας Αλέξανδρος και η γοργόνα.
 - 2.Ο Άγιος Γεώργιος και ο δράκος.
 - 3 Ο Κύκλωπας Πολύφημος.
 4. Ο Μινώταυρος.
- Στάλθηκε βιβλιαράκι με παραδοσιακές συνταγές, που άλλες φτιάχτηκαν στην τάξη όπως τα κεφτεδάκια, η χωριάτικη σαλάτα και το τζατζίκι και άλλες τις έφτιαξαν οι μαμάδες των μαθητών.

- Στάλθηκαν χριστουγεννιάτικες κάρτες, όπου οι μαθητές έγραψαν για τα έθιμα των Χριστουγέννων και τα σύγκριναν με αυτά των άλλων χωρών και βίντεο με τη χριστουγεννιάτικη γιορτή .
- Επεξεργάστηκε η «πολιτική διατροφής στο σχολείο» που ισχύει στα άλλα ιδρύματα, με στόχο τη βελτίωση της διατροφής γενικά των μαθητών μας.
- Ο Spotty ήταν ο φίλος των παιδιών που ταξίδευε από χώρα σε χώρα, παίρνοντας πληροφορίες για κάθε μία από αυτές και για τα παιδιά που συμμετείχαν στο πρόγραμμα. Έπαιρναν τον Teddy στο σπίτι τους και στις εξωσχολικές δραστηριότητές τους και έβγαιναν μαζί του φωτογραφίες και έγραφαν (στα αγγλικά πάντα) πληροφορίες για τον εαυτό τους και τα χόμπι τους.
- Δημιουργήθηκε ένας ιστοχώρος με σκοπό την επικοινωνία των μαθητών: www.amigoscomenius.com/wordpress
- Παρουσιάστηκαν παραδοσιακά παιχνίδια σε βίντεο
- Αναπτύχθηκε το σχέδιο δράσης « Η ανακύκλωση», με δραστηριότητες όπως κατασκευή ανακυκλωμένου χαρτιού , αξιοποίηση των απορριμμάτων μας για κατασκευές, ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας στο θέμα των σκουπιδιών κ.α.
- Παρουσιάστηκε η χλωρίδα και η πανίδα της περιοχής της ορεινής Πιερίας.
- Κατασκευάστηκε αφίσα για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 8 συναντήσεις εργασίας και έγιναν από το σχολείο μας 16 μετακινήσεις από εκπαιδευτικούς και μαθητές.
- Η τελευταία συνάντηση εργασίας πραγματοποιήθηκε στο σχολείο της Ισπανίας μέσα σε ένα κλίμα συναισθηματικά φορτισμένο τον Ιούνιο του 2009.

Όπως επισημαίνει η υπεύθυνη του προγράμματος από τον Δημοτικό Σχολείο Καταλωνίων κ. Παπαγεωργίου Ουρανία: "Σε κάθε συνάντηση εντοπίσαμε τις

ομοιότητες και τις διαφορές στο εκπαιδευτικό σύστημα των χωρών. Ήρθαμε σε επαφή με τους συναδέλφους και τους μαθητές καθώς και με τους γονείς και την τοπική κοινωνία. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος:

- Αισθανθήκαμε μέλη μιας ευρωπαϊκής ομάδας με κοινούς στόχους και σκοπούς. Μοιραστήκαμε δραστηριότητες , εμπειρίες , γνώσεις και συναισθήματα με ανθρώπους διαφορετικών πολιτισμών και νιώσαμε πολίτες της μεγάλης ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής οικογένειας.
- Μαθητές και εκπαιδευτικοί κατανοήσαμε την αξία της μάθησης μέσα από προγράμματα συνεργασίας, όπως αυτό .
- Επιτεύχθηκε η καλλιέργεια της δημιουργικής σκέψης και η αύξηση των δεξιοτήτων των μαθητών τόσο στις νέες τεχνολογίες όσο και στα Αγγλικά.
- Συνεργαστήκαμε σε θέματα που αφορούν τον πολιτισμό και τα σύγχρονα προβλήματα όπως τα περιβαλλοντικά.
- Αναδείξαμε το σχολείο ως ένα ίδρυμα ανοικτό στις εξελίξεις της εκπαιδευτικής πραγματικότητας.
- Μαθητές και εκπαιδευτικοί κατανόησαν την αξία της μάθησης μέσα από προγράμματα συνεργασίας, όπως αυτό.
- Το Πρόγραμμα διεύρυνε τον εκπαιδευτικό ορίζοντα εκπαιδευτικών και μαθητών και ήταν για όλους μια δεδομένη και καθημερινή ενασχόληση που προσέφερε ικανοποίηση , χαρά και ενθουσιασμό.

Τα αποτελέσματα και τα προϊόντα της σύμπραξης μπορούν να χρησιμοποιηθούν :

- ως πηγές αναζήτησης πληροφοριών για τον πολιτισμό και την ιστορία των χωρών εταίρων,
- ως πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό για τον τρόπο ζωής των παιδιών στις άλλες χώρες,
- ως βάση για περαιτέρω ανάπτυξη του εκάστοτε θέματος.

- ως βοήθημα για την ανάπτυξη σχέσης συνεργασίας, με ένα από τα ιδρύματα εταίρους,
- ως μια βάση δεδομένων για την ανάπτυξη άλλων προγραμμάτων όπως Περιβαλλοντικών, Ευέλικτης Ζώνης , Αγωγής Υγείας , Πολιτιστικών, Comenius , e-twinning κ.α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η Μεθοδολογία της έρευνας αναλύεται μέσα από τρεις βασικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται σε μία μελέτη: το θετικισμό, τη φαινομενολογία και την ενεργητική μελέτη. Υπάρχουν ποικίλα μέσα μεθοδολογίας έρευνας. Εδώ θα επικεντρωθούμε στα τρία πιο βασικά, το θετικισμό, τη φαινομενολογία και την ενεργητική μελέτη.

Ο θετικισμός και η φαινομενολογία είναι φιλοσοφικές έννοιες των κοινωνικών επιστημών. Κάθε φιλοσοφική έννοια έχει τις δικές της αρχές και αξίες και στηρίζεται σε διαφορετικές ερευνητικές απόψεις. Φυσικά κάθε ερευνητής ακολουθεί κάποιες από τις φιλοσοφικές αυτές έννοιες. Συχνότερα οι ερευνητές στηρίζονται στην αντίστροφη φιλοσοφία κατά τη διάρκεια της μελέτης τους δηλαδή αντιστρέφουν τα γεγονότα προκειμένου να δούνε τι θα γινόταν στην πραγματικότητα αν τα γεγονότα θα συνέβαιναν διαφορετικά. Ο θετικισμός σαν φιλοσοφία παρουσιάζει πως πραγματικά είναι τα γεγονότα και πώς θα έπρεπε να τα μελετήσουμε στηριζόμενοι σε λογικά επιχειρήματα προκειμένου να φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα .

Κάποια από τα βασικά συμπεράσματα στα οποία καταλήγουμε χρησιμοποιώντας αυτή τη μέθοδο είναι: 1) Ότι ο ερευνητής πρέπει να λειτουργεί ανεξάρτητα και ανεπηρέαστα προκειμένου να καταλήξει σε σωστά συμπεράσματα. 2) Ο ερευνητής πρέπει να στηρίζεται μόνο σε στοιχεία τα οποία απορρέουν από την ερευνά του και όχι από τα προσωπικά του πιστεύω και τις αξίες που τον χαρακτηρίζουν. 3) Ο ερευνητής πρέπει να δίνει σημασία μόνο στα γεγονότα. Συγχρόνως πρέπει να γνωρίζει τις γνώμες άλλων ερευνητών να έχει γνώση της βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας του θέματος που αναλύει άλλα και της νομοθεσίας που το διέπει αν υπάρχει. Ο ερευνητής εφόσον έχει γνώση όλων των παραπάνω πρέπει να έχει την αφαιρετική ικανότητα να κρατάει από όλα τα στοιχεία που γνωρίζει μόνο αυτά που πραγματικά των ενδιαφέρουν. 4) Ο ερευνητής πρέπει να υποστηρίξει το θέμα του χρησιμοποιώντας λειτουργικά μέσα όπως ερωτηματολόγια έχοντας ένα μεγάλο δείγμα προκειμένου να προχωρήσει σε στατιστική ανάλυση.

Αντίθετα με τον θετικισμό η φαινομενολογική έρευνα παρουσιάζει τον κόσμο να στηρίζεται μόνο σε κοινωνικά θεμέλια και όχι σε αντικειμενικά . Γι αυτό το λόγο ο ερευνητής δεν χρειάζεται να στηριχτεί σε ανάλυση συμπεριφορών και γεγονότων αλλά σε φαινομενικά κριτήρια όπως η εμπειρία . Ο ερευνητής μπορεί να μελετάει τους γύρω του ακόμα και τον ίδιο του τον εαυτό, όποτε όμως τον “συμφέρει” μπορεί να αφαιρέσει τον εαυτό του από αυτή τη μελέτη.

Από την άλλη στην φαινομενολογική μέθοδο ο ερευνητής πέρα από την επιφάνεια των γεγονότων πρέπει να ερευνήσει και τους δευτερεύοντες παράγοντες στους οποίους στηρίζονται αυτά τα γεγονότα. Πρέπει να ελέγχει το κάθε στοιχείο σαν μια ολοκληρωμένη εικόνα , και να παράγει τις δικές του ιδέες και αντιλήψεις . Σε γενικές γραμμές η φαινομενολογική έρευνα βασίζεται σε γνώμες και αντιλήψεις άλλων πάνω στις οποίες πρέπει να στηρίζεται ο ερευνητής για να διαμορφώσει τις δικές του ιδέες και απόψεις για το θέμα.

Η τρίτη ερευνητική μέθοδος είναι η δραστική έρευνα. Αυτή η μέθοδος δανείζεται πολλά από τις προηγούμενες. Η βασική παράμετρος αυτής της μεθόδου είναι η βάση για την αλλαγή . Η αλλαγή είναι ο βασικός στόχος μιας έρευνας. Το κλασσικό μοντέλο της δραστικής μελέτης στηρίζεται σε πέντε βασικές παραμέτρους: σκοπός και επιλογή, μελέτη, αλλαγή βασισμένη σε στοιχεία - πληροφορίες αλλά και την αίσθηση του ερευνητή, προσωπική άποψη στην έρευνα, γνώσεις.

Σκοπός και επιλογή: Σημαίνει ότι η δραστική έρευνα δεν δέχεται την επιστήμη απόλυτα ανεξάρτητη από τις αξίες και τονίζει τη σημασία της πιθανότητας σε σχέση με την πρόβλεψη. Οι άνθρωποι πρέπει να έχουν ξεκάθαρες αξίες προκειμένου να έχουν ποιο ξεκάθαρες βλέψεις αλλά και να μπορούν να τις επιτύχουν.

Μελέτη: Η δραστική έρευνα είναι ένας συνδυασμός επίλυσης ρεαλιστικών και πρακτικών προβλημάτων . Οπότε η έρευνα βοηθάει στην επίλυση προβληματικών καταστάσεων, χρησιμοποιώντας υπαρκτές θεωρίες και όχι κατασκευασμένες. Η μελέτη επικεντρώνεται στο πρόβλημα αλλά και στην επίλυση του.

Αλλαγή βασισμένη σε στοιχεία - πληροφορίες αλλά και την αίσθηση του

ερευνητή: Αυτή η παράμετρος βοηθάει στην περίπτωση που η αλλαγή είναι ο απόλυτος στόχος του ερευνητή . Ο ερευνητής κάνει συστηματική συλλογή στοιχείων μέχρι να επιτύχει το στόχο του.

Προσωπική άποψη στην έρευνα: Η προσωπική άποψη στην έρευνα παίζει ρόλο προκειμένου να βάλει ο ερευνητής την δική του σφραγίδα στην έρευνα.

Γνώσεις: Ο ερευνητής προτού αρχίσει την ερευνά του πρέπει να αυξήσει τις γνώσεις του προκειμένου να επιτύχει τον στόχο του δηλαδή να επιλύσει τα προβλήματα του οργανισμού που αναλύει.

Ο μελετητής πρέπει να επικεντρωθεί στην δραστική έρευνα συμπεριλαμβάνοντας και άλλους ανθρώπους σε αυτήν και στη διαδικασία αλλαγής να συμπεριλάβει όλα τα τμήματα του οργανισμού. Πρέπει να λάβει υπόψη του τους ανθρώπινους παράγοντες που επηρεάζουν την κατάσταση χρησιμοποιώντας τεστ, συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια.

5.1 ΠΟΣΟΤΙΚΗ

Η ποσοτική έρευνα είναι αυτή που χρησιμοποιούνται στατιστικά μοντέλα για να αναλυθούν τα αποτελέσματα της. Η ποσοτική έρευνα γίνεται κυρίως με το ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο είναι ένα ειδικό έντυπο που περιλαμβάνει συνήθως τυποποιημένες ερωτήσεις για τη συλλογή συγκεκριμένων στοιχείων. Αποτελεί την πιο δημοφιλή μέθοδο συλλογής πρωτόγεννων στοιχείων. Βέβαια , η χρήση του ερωτηματολογίου είναι συνυφασμένη με τη διενέργεια δημοσκοπήσεων. Εν τούτοις, ερωτηματολόγια χρησιμοποιούνται και σε πειραματικές μελέτες, αλλά και έρευνες. Η σύνταξη του ερωτηματολογίου είναι ένας από του σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα των στοιχείων που θα συλλέγουν. Υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία που περιγράφεται παρακάτω για να πάρει το ερωτηματολόγιο την τελική του μορφή. Αυτή έχει 7 στάδια τα οποία είναι³⁴:

³⁴ Mc Daniel, C & Gates,R (1995) "Marketing Research Essentials", West Publishing Company, pg 43-56

1. Προκαταρκτικές αποφάσεις. Ο ερευνητής πρέπει να καθορίσει
 - Τι είδους πληροφορίες είναι αναγκαίο να συλλέγουν
 - Από ποιους θα συλλέγουν
 - Με ποια μέθοδο θα συλλέγουν οι πληροφορίες
2. Αποφάσεις για το περιεχόμενο των ερωτήσεων. Αυτές αφορούν περισσότερο στις πληροφορίες που θα συλλέγουν, παρά στη μορφή και στο ύφος της κάθε ερώτησης χωριστά. Σε αυτό εδώ το στάδιο πρέπει να εξετάσουμε αν μια ερώτηση είναι αναγκαία και μετά αν η ερώτηση είναι ικανοποιητική – επαρκής, ώστε να μας δώσει τις απαιτούμενες πληροφορίες
3. Αποφάσεις για την διατύπωση των ερωτήσεων. Το στάδιο αυτό αφορά στη φρασεολογία και το λεξιλόγιο που θα χρησιμοποιηθούν για να διατυπωθεί η κάθε ερώτηση.
4. Αποφάσεις για το τύπο των ερωτήσεων. Στο στάδιο αυτό ο ερευνητής πρέπει να αποφασίσει για το τύπο των ερωτήσεων. Υπάρχουν τρεις τύποι ερωτήσεων.
 - Ανοιχτές, είναι αυτές που δίνουν την δυνατότητα και την ελευθέρια στον ερωτώμενο να απαντήσει στην ερώτηση όπως αυτός νομίζει, χρησιμοποιώντας τις δικές του λέξεις
 - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, αυτές παρέχουν την δυνατότητα στον ερωτώμενο να επιλέξει μεταξύ πολλών προεπιλογών απαντήσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις η απάντηση θα είναι μόνο μια, ενώ σε άλλες, μπορεί να δοθούν περισσότερες από μια απαντήσεις.
 - Οι διχοτομικές ερωτήσεις επιτρέπουν στον ερωτώμενο να επιλέξει μόνο μια από τις δυο δυνατές απαντήσεις.
5. Αποφάσεις για τη σειρά των ερωτήσεων. Οι ερωτήσεις πρέπει να έχουν μια λογική σειρά. συνήθως αρχίζουν με κάποιες ερωτήσεις γενικού

περιεχομένου και για να γνωρίζει ο ερευνητής κάποια δημογραφικά χαρακτηριστικά και στην συνέχεια πάει στις γενικές ερωτήσεις και από εκεί σε κάποιες πιο ειδικές.

6. Αποφάσεις για τη διάταξη και εμφάνιση του ερωτηματολογίου. Ένα ερωτηματολόγιο πρέπει να έχει μια επαγγελματική εμφάνιση, έτσι ο ερευνητής πρέπει να προσέξει την στοίχιση των ερωτήσεων τις γραμματοσειρές κ.τ.λ.

7.Αποφάσεις για το προέλεγχο και την αναθεώρηση του ερωτηματολογίου. σκοπός είναι να γίνει ένας προέλεγχος έτσι ώστε να διορθωθούν τυχόν λάθη ή ατέλειες. συνήθως δίνεται ένα μικρό δείγμα στην αγορά ώστε να δουν τις αντιδράσεις του κοινού πριν αρχίσει η ερευνά.

5.2 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Η ποιοτική έρευνα αποτελείται από την σε βάθος συνέντευξη, την ομάδα εστίασης ενδιαφέροντος, τις συγκεκαλυμμένες τεχνικές και την παρατήρηση. Η χρήση αυτών παρουσιάζει αλματώδη αύξηση την τελευταία δεκαετία, τόσο στις ΗΠΑ, όσο και στην Ευρώπη.

1. ΣΕ ΒΑΘΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Σύμφωνα με την μέθοδο αυτή, ο ερευνητής πραγματοποιεί μια «πρόσωπο με πρόσωπο» συνέντευξη με τον ερωτούμενο, η οποία συνήθως διαρκεί 30-45 λεπτά. Ο ερευνητής δεν έχει μια σειρά προκαθορισμένων ερωτήσεων που πρέπει να απαντήσει ο ερωτώμενος, όπως συμβαίνει με τη χρήση του ερωτηματολογίου. Αντίθετα έχει την ευχέρεια να δημιουργήσει ερωτήσεις, να ζητήσει διευκρινίσεις για συγκεκριμένες απαντήσεις και γενικώς να προσπαθήσει να συλλέξει τις καλύτερες, κατά το δυνατόν πληροφορίες. Η σε βάθος συνέντευξη θεωρείται ως η καταλληλότερη τεχνική για τη συλλογή πληροφοριών στις εξής περιπτώσεις³⁵:

- Όταν απαιτείται απόλυτη και πλήρης διευκρίνιση για τις συμπεριφορές,

³⁵ Tull, D. & Hawkins, D. (1987) "Marketing research: Measurements and Method", 4th Edition, McMillan Publishing, pg 33-46

επιθυμίες, τάσεις, γνώμες διαθέσεις και ανάγκες των καταναλωτών.

- Όταν το προς μελέτη θέμα θεωρείται προσωπικό και «απόρρητο»
- Όταν το προς ερευνά θέμα θεωρείται ευαίσθητο και συναισθηματικό
- Όταν η φύση του θέματος μπορεί να αναγκάσει τους ερωτούμενους να συμφωνήσουν με τη γνώμη των μελών μια ομάδας και να δώσουν κοινωνικά αποδεκτές απαντήσεις
- Όταν απαιτείται λεπτομερείς κατανόηση πολύπλοκο αποφάσεων ή και συμπεριφορών.
- Όταν οι συνεντεύξεις γίνονται με επαγγελματίες για τη φύση της δουλεία τους.

Το μεγάλο πλεονέκτημα είναι η πληθώρας των πληροφοριών που μπορεί να συλλέξει κανείς. Από την άλλη, απαιτούνται ερευνητές που να διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα, αλλά και κάποιες ειδικές δεξιότητες.

2. ΟΜΑΔΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ (FOCUS GROUP)

Στην μέθοδο αυτή ένας μικρός αριθμός ατόμων συνήθως 8 – 12, συγκεντρώνονται σε κάποιο χώρο, για να μιλήσουν για το θέμα, που ενδιαφέρει τον ερευνητή. Ο χώρος αυτός είναι ειδικά διαμορφωμένος με την ύπαρξη μονόδρομου καθρέπτη, για να είναι δυνατή η παρακολούθηση της συζήτησης από τον ερευνητή, καθώς και όλων των απαραίτητων οπτικοακουστικών μέσων. Η συζήτηση κατευθύνεται από τον συντονιστή και διαρκεί συνήθως από μια έως τρεις ώρες. Η τεχνική μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμη για τις παρακάτω περιπτώσεις

- Για τη γέννηση ιδεών σχετικών με την ανάπτυξη νέων προϊόντων
- Για την αξιολόγηση νέων προϊόντων
- Για την ανάπτυξη της επικοινωνιακής και διαφημιστής στρατηγικής ενός προϊόντος

- Για το σχεδιασμό ερωτηματολογίου
- Για τη δημιουργία υποθέσεων που μπορούν να ελέγχουν στατιστικά μεταγενέστερα.

Η σύνθεση των συμμετεχόντων γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να αντανakλά τα χαρακτηριστικά της αγοράς στόχο για τη οποία ενδιαφέρεται ο ερευνητής. Οι συμμετέχοντες συνήθως επιλέγονται με τέτοιο τρόπο ώστε η ομάδα που θα προκύψει να είναι σχετικά ομοιογενής για να περιορίζονται όσο το δυνατόν οι αντεγκλήσεις και οι συγκρούσεις. Ο ρόλος του συντονιστή είναι πολύ κρίσιμος για τη συνολική διαδικασία. Σε γενικές γραμμές, ο συντονιστής, πρέπει να προσπαθεί να κινηθεί σε τρία επίπεδα.

1. Να δημιουργήσει την κατάλληλη άνετη ατμόσφαιρα μεταξύ των συμμετεχόντων, να καθιερώσει τους στόχους της ομάδας και να θεσμοθετήσει τους κανόνες συμπεριφοράς.
2. Να προκαλέσει έντονες συζητήσεις μεταξύ των συμμετεχόντων σε θέματα 'κλειδιά'
3. Να συνοψίσει τις απαντήσεις των συμμετεχόντων και να καθορίσει την έκταση της συμφωνίας τους με τις απαντήσεις αυτές.

3. ΣΥΓΚΕΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Οι συγκεκριμένες τεχνικές έχουν τη βάση τους στη θεωρία ότι η περιγραφή αντικειμένων απαιτεί ερμηνεία και η ερμηνεία που δίνεται από τον ερωτώμενο εκφράζει τη στάση του, τις αξίες του και τα πιστεύω του. όσο πιο αφηρημένο είναι το αντικείμενο που πρέπει να περιγράψει τόσο πιο αναγκασμένος είναι να αποκαλύψει τον εσωτερικό του κόσμο ώστε να κάνει την περιγραφή. Οι τεχνικές όπως οι εξής³⁶:

- Συσχετισμός λέξεων. Στη μέθοδο αυτή ο ερευνητής παρουσιάζει μια κατάσταση με διάφορες λέξεις και ζητάει από τον ερωτώμενο να πει την πρώτη λέξη που έρχεται στο μυαλό του. Η κατάσταση των λέξεων

³⁶ Dibb, Simkin, Pride and Ferrell, 1994 "Marketing, concepts and strategies" Houghton Mifflin, pg 56-68

περιλαμβάνει λέξεις που είναι ουδέτερες, ώστε να μην αποκαλυφθεί ο σκοπός της μελέτης.

- Συμπλήρωση φράσης. Στην τεχνική αυτή, ο ερωτώμενος καλείται να συμπληρώσει μια ημιτελή φράση με τις πρώτες σκέψεις που έρχονται στο μυαλό του. Οι απαντήσεις αυτές καταγράφονται «λέξη προς λέξη» και στη συνέχεια αναλύονται.
- Συμπλήρωση ιστορίας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή δίνεται στον ερωτώμενο μιας ημιτελής ιστορίας, την οποία καλείται να συμπληρώσει
- Συμπλήρωση εικόνας. Στη μέθοδο αυτή δίνεται στον ερωτώμενο μια εικόνα που παρουσιάζει ένα ή περισσότερα άτομα σε κάποια κατάσταση. Ένα ή περισσότερα από αυτά τα άτομα φαίνεται να έχει – έχουν εκφέρει μια γνώμη ή να έχει – έχουν πει κάτι., ενώ τα άλλα άτομα φαίνονται να είναι έτοιμα να απαντήσουν ή να σκέφτονται κάτι.. Ο ερωτώμενος πρέπει να συμπληρώσει αυτές τις απαντήσεις ή σκέψεις. Όπως και στις προηγούμενες τεχνικές, ο ερωτώμενος δίνει απαντήσεις που αντανακλούν το υποσυνείδητο του.
- Έλεγχος θεματικής αντίληψης. Στην τεχνική αυτή δίνεται στον ερωτώμενο μια εικόνα ή σειρά εικόνων που πρέπει να μελετήσει για ένα σύντομο χρονικό διάστημα. Στη συνέχεια καλείται να γράψει μια ιστορία στην οποία να περιγράφει τι νομίζει ότι συμβαίνει ή ότι θα συμβεί στην εικόνα. Ο τρόπος με τον οποίο άπαντα οδηγεί στην ερμηνεία του, καθώς και στη στάση του, για το αντικείμενο της μελέτης.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Αυτή η μέθοδος είναι η παρατήρηση και καταγραφή της συμπεριφοράς δίχως λεκτική επικοινωνία. Οι πληροφορίες που μπορούν να συγκεντρωθούν είναι απεριόριστες. Πρέπει να σχεδιάζεται και να εκτελείται συστηματικά και προγραμματισμένα. Υπάρχουν τρεις λόγοι που κάνουν την παρατήρηση την επιθυμητή μέθοδο συλλογής στοιχείων.

1. Οι καταναλωτές πολλές φορές δεν μπορούν να θυμηθούν

συμπεριφορές ή λόγους συμπεριφορών

2. Σε αρκετές περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα στην κατανάλωση «αρνητικών» προϊόντων, οι καταναλωτές δεν επιθυμούν να δώσουν απαντήσεις ή έχουν την τάση να αποκρύπτουν τον συνολικό όγκο κατανάλωσης των προϊόντων αυτών.

5.3 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΕΙΓΜΑ

Το δείγμα ορίζεται από τους Mc Daniel, C & Gates,R στο βιβλίο τους «Marketing Research Essentials», ως το αριθμητικό δεδομένο, βάση του οποίου ο ερευνητής επιλέγει με τυχαίο ή όχι τρόπο το μέγεθος των ερωτώμενων το οποίο πρόκειται να έχει η έρευνα την οποία θα διεξάγει. Ουσιαστικά το δείγμα βοηθά τον ερευνητή να βάλει σε συγκεκριμένες ασφαλιστικές δικλίδες την έρευνα του, να έχει μια σαφή εικόνα της γνώμης της ομάδας που επέλεξε να ερευνήσει και σε γενικές γραμμές να μπορεί να αποδείξει αριθμητικά ότι όντως οι ερωτώμενοι είναι ικανοποιητικού αριθμού οπότε και οι απαντήσεις όντως επιβεβαίωσαν και τα ερευνητικά μας ερωτήματα και τις υποθέσεις μας³⁷.

5.4 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ / ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Στόχος της επικείμενης έρευνας είναι να διαπιστωθεί αν με βάση το επιλεγμένο μοντέλο είναι ενεργή και πόσο, η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά.. Σύμφωνα με τον Παρασκευόπουλο (1993), η ποσοτική έρευνα χρησιμοποιείται όταν ο ερευνητής θέλει να ερευνήσει σε βάθος έναν οργανισμό αλλά και όταν θέλει να έχει μια άποψη από το σύνολο του. Η ποσοτική έρευνα είναι η πλέον κατάλληλη μεθοδολογία για την παρούσα έρευνα, αφού η διερεύνηση ενός προβλήματος δεν είναι ο σκοπός και στόχος της έρευνας αλλά η γενίκευση και η καθιέρωση των μεταβλητών που

³⁷ Mc Daniel, C & Gates,R (1995) “Marketing Research Essentials”, West Publishing Company, pg 43-56

αποτελούν το εξεταζόμενο μοντέλο και η εφαρμογή αυτού. Εναλλακτική μέθοδος θα ήταν η ποιοτική διερεύνηση του προβλήματος όπου συνεντεύξεις θα οδηγούσαν στην παράθεση του 'προβλήματος' από την οπτική των συμμετεχόντων³⁸.

³⁸ Παρασκευόπουλου Ι.(1993), *Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας*, Τόμος 1, Αθήνα., σελ 68-71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αναλυτικά, τα αποτελέσματα της έρευνας αναφορικά με το Δήμο της Κατερίνης είναι τα ακόλουθα.

Το πρώτο βήμα ήταν ο έλεγχος αξιοπιστίας των υποκλιμάκων της έρευνας. Μετά από τη διερεύνηση της αξιοπιστίας με χρήση του ελέγχου Cronbach α, βρέθηκε πως καθεμία από τις υποκλίμακες παρουσιάζει υψηλή αξιοπιστία. Συγκεκριμένα, ο πίνακας 1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΩΤΗΣΗΣ	Cronbach's Alpha	N of Items
1η - Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές	.887	9
2 ^η - Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών	.822	3
3 ^η - Πληροφόρηση δημοτών και κατοίκων	.733	6
4η - Τοπικά δημοψηφίσματα	.867	10

Όπως βλέπουμε, η «Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές» είχε δείκτη $\alpha=0.887$ (9 ερωτήματα), τα «Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών» είχαν δείκτη αξιοπιστίας $\alpha=0.822$ (3 ερωτήματα), η «Πληροφόρηση δημοτών και κατοίκων» είχε δείκτη $\alpha=0.733$ (6 ερωτήματα) και τα «Τοπικά δημοψηφίσματα» είχαν αξιοπιστία ίση με $\alpha=0.867$ (10 ερωτήματα).

Το 59% των συμμετεχόντων δημοτών της Κατερίνης ήταν γυναίκες (N=26), ενώ το 41% ήταν άνδρες (N=18). Όσον αφορά στις ηλικίες τους, αυτές παρουσιάζονται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1. Ηλικία.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΓΚΥΡΑ ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα 41-45	10	23.3
46-50	9	20.9
25-30	8	18.6
31-35	8	18.6
36-40	8	18.6
Σύνολο	43	100.0
Άκυρα	2	
Σύνολο	45	

Όπως βλέπουμε, το 23% ήταν από 41-45 ετών (N=10), το 21% ήταν από 46-50 ετών (N=9), το 19% ήταν από 25-30 ετών (N=8), το 19% ήταν από 31-35 ετών (N=8), και το 19% ήταν από 36-40 ετών (N=8).

Οι θέσεις των συμμετεχόντων στο δήμο Κατερίνης ήταν κατά μεγάλη πλειοψηφία εργαζομένων (89%, N=40), με τρία άτομα να είναι προϊστάμενοι και δύο να δηλώνουν δημοτικοί σύμβουλοι (πίνακας 2).

Πίνακας 2. Θέση στο δήμο Κατερίνης.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Εργαζόμενος	40	88.9
Προϊστάμενος	3	6.7
Δημοτικός Σύμβουλος	2	4.4
Σύνολο	45	100.0

Τα τμήματα στα οποία εργάζονταν οι συμμετέχοντες ήταν αυτά που παρουσιάζονται στον πίνακα 3.

Πίνακας 3. Τμήμα (Αναφέρατε το τμήμα που εργάζεστε)

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΓΚΥΡΑ ΠΟΣΟΣΤΑ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Πολεοδομία	8	19.5	19.5
Δημοτολόγιο	6	14.6	34.1
Τεχνική Υπηρεσία	4	9.8	43.9
Γραφείο Δημάρχου	3	7.3	51.2
Κτηματολόγιο	3	7.3	58.5
Γκαράζ	3	7.3	65.9
Κ.Ε.Π.	2	4.9	70.7
Διοικητικό	2	4.9	75.6
Γραφείο Τύπου	1	2.4	78.0
Εξωτερικός συνεργάτης	1	2.4	80.5
Αυθαίρετα	1	2.4	82.9
Ε.Π.Α.	1	2.4	85.4
Γραφείο Προσωπικού	1	2.4	87.8
Επιμελητές	1	2.4	90.2
Συνεδριακό Κέντρο	1	2.4	92.7
Ταμειακή	1	2.4	95.1
Πολιτιστικός Οργανισμός	1	2.4	97.6
Δημόσιες Σχέσεις	1	2.4	100.0
Σύνολο	41	100.0	
Άκυρα	4		
Σύνολο	45		

Όπως βλέπουμε, συνολικά το 44% του δείγματος του Δήμου Κατερίνης ανήκαν στην Πολεοδομία (N=8), το Δημοτολόγιο (N=6) και την Τεχνική Υπηρεσία (N=4), ενώ μεταξύ των τμημάτων που αναφέρθηκαν ήταν το Γραφείο Δημάρχου (N=3), το Κτηματολόγιο (N=3), το Γκαράζ (N=3), το Κ.Ε.Π. (N=2) και το Διοικητικό Γραφείο (N=2). Οι ανωτέρω ειδικότητες αποτέλεσαν το 76% όλου του δείγματος.

1η Κατηγορία – Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές

Στην πρώτη κατηγορία ερωτήσεων, «Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές» δόθηκαν οι ακόλουθες απαντήσεις.

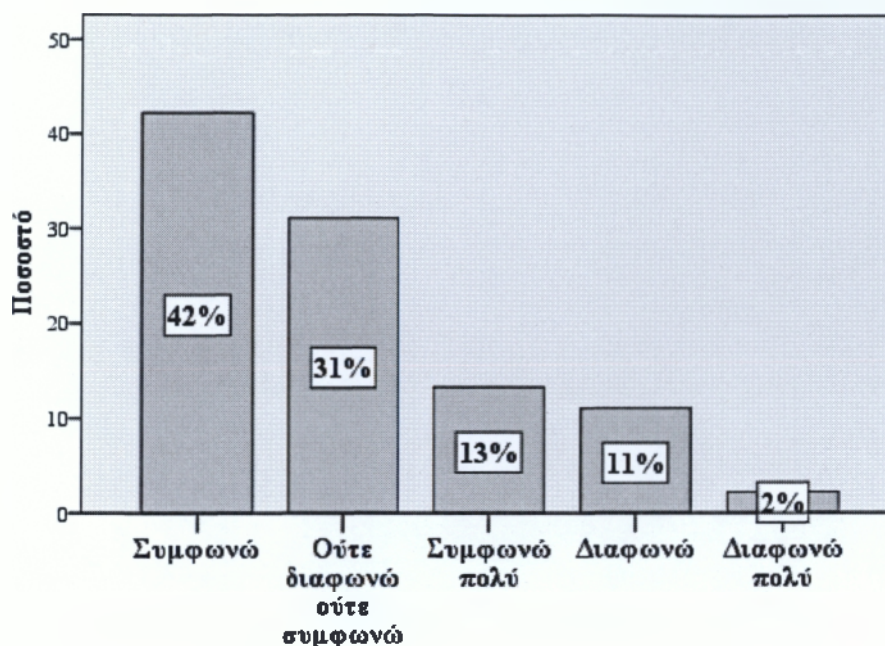
Στο ερώτημα 1.1, «Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν τη λαϊκή συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις», το 42% συμφώνησαν και το 13% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 1.1).

Πίνακας 1.1 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν τη λαϊκή συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	19	42.2
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	14	31.1
Συμφωνώ πολύ	6	13.3
Διαφωνώ	5	11.1
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 1.1 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 1.1 Ερώτημα 1.1.

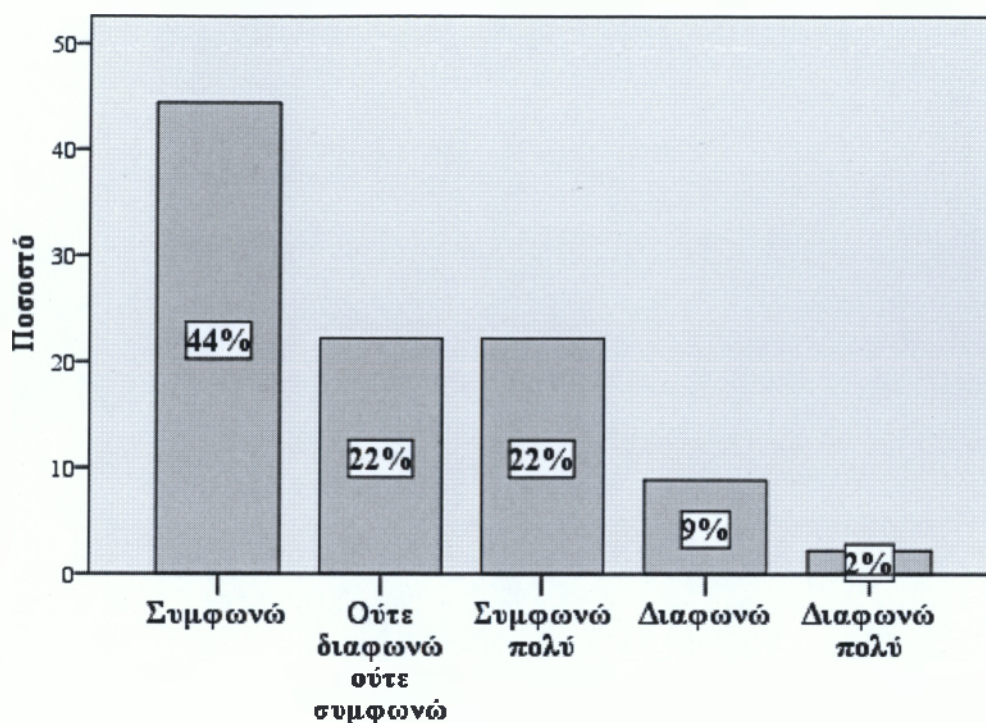
Στο ερώτημα 1.2, «Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την ευαισθητοποίηση και οργάνωση των δημοτών και κατοίκων», το 44% συμφώνησαν και το 22% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 1.2).

Πίνακας 1.2 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την ευαισθητοποίηση και οργάνωση των δημοτών και κατοίκων.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	20	44.4
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	10	22.2
Συμφωνώ πολύ	10	22.2
Διαφωνώ	4	8.9
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 1.2 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 1.2 Ερώτημα 1.2.

Στο ερώτημα 1.3, «Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή και την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αναγκών των κατοίκων», το 48% συμφώνησαν και το 23% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 1.3).

Πίνακας 1.3 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή και την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αναγκών των κατοίκων.

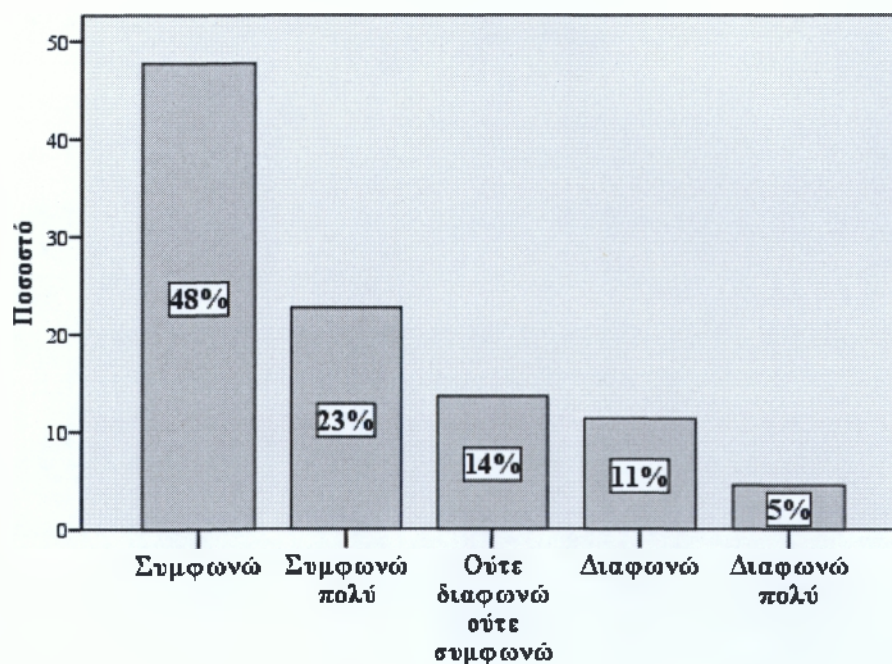
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΓΚΥΡΑ ΠΟΣΟΣΤΑ
Εγκυρα Συμφωνώ	21	47.7
Συμφωνώ πολύ	10	22.7
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	6	13.6
Διαφωνώ	5	11.4
Διαφωνώ πολύ	2	4.5
Σύνολο	44	100.0
Άκυρα	1	

Πίνακας 1.3 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή και την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αναγκών των κατοίκων.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΓΚΥΡΑ ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	21	47.7
Συμφωνώ πολύ	10	22.7
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	6	13.6
Διαφωνώ	5	11.4
Διαφωνώ πολύ	2	4.5
Σύνολο	44	100.0
Άκυρα	1	
Σύνολο	45	

Το γράφημα 1.3 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 1.3 Ερώτημα 1.3.

Στο ερώτημα 1.4, «Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων», το 44%

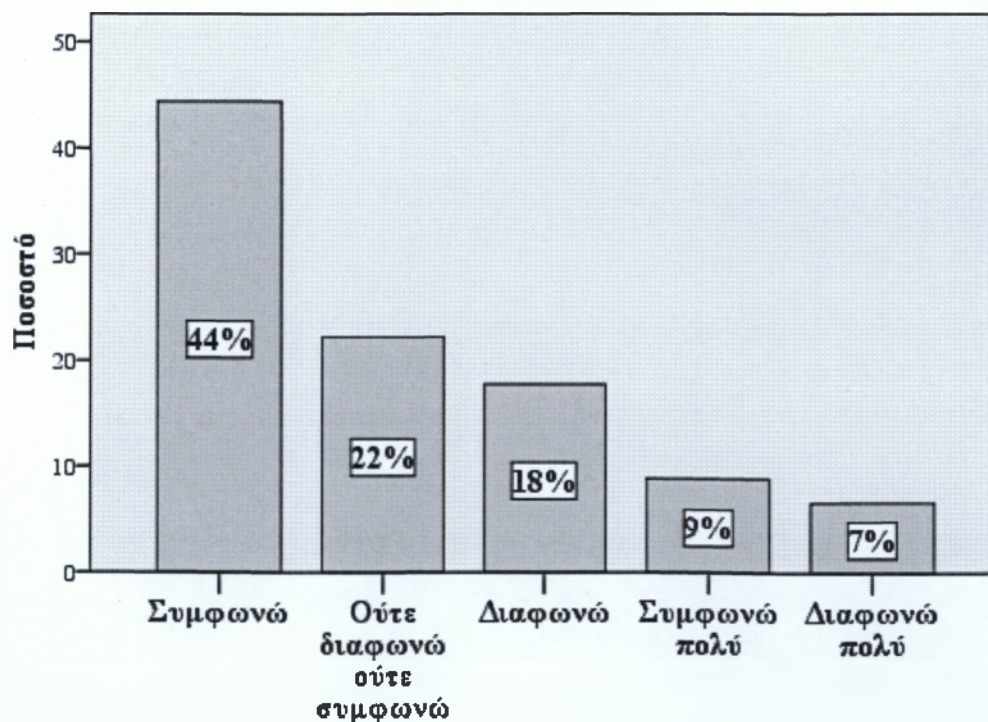
συμφώνησαν και το 9% συμφώνησαν πολύ, ενώ το 18% διαφώνησαν και το 7% διαφώνησαν πολύ (πίνακας 1.4).

Πίνακας 1.4 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	20	44.4
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	10	22.2
Διαφωνώ	8	17.8
Συμφωνώ πολύ	4	8.9
Διαφωνώ πολύ	3	6.7
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 1.4 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 1.4 Ερώτημα 1.4.

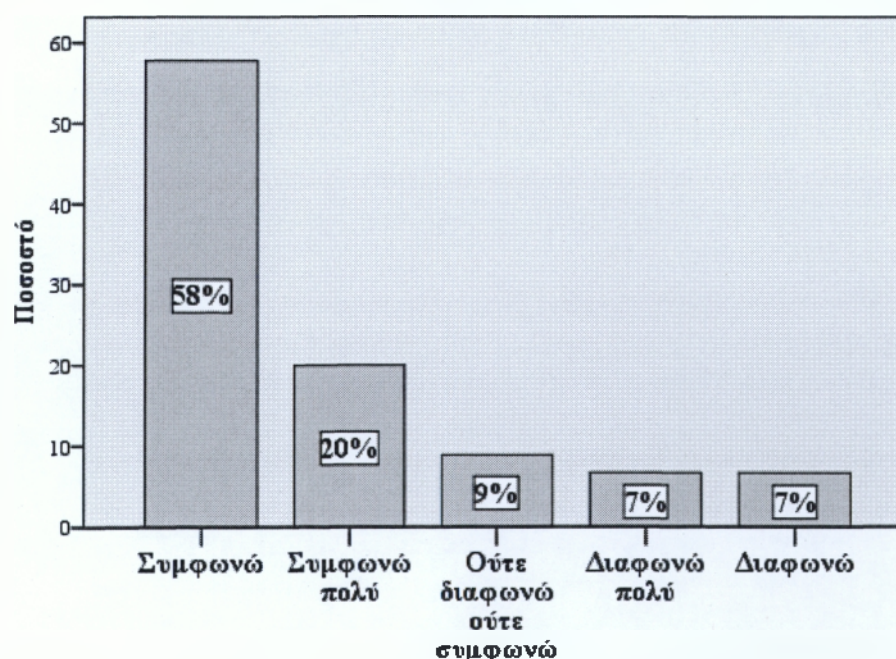
Στο ερώτημα 1.5, «Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων χωρίς διάκριση, στη χρήση των υπηρεσιών που παρέχουν, ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας, φύλου, γλώσσας, φυλετικής ή κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκουν», το 58% συμφώνησαν και το 20% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 1.5).

Πίνακας 1.5 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων χωρίς διάκριση, στη χρήση των υπηρεσιών που παρέχουν, ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας...

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	26	57.8
Συμφωνώ πολύ	9	20.0
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	4	8.9
Διαφωνώ πολύ	3	6.7
Διαφωνώ	3	6.7
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 1.5 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 1.5 Ερώτημα 1.5.

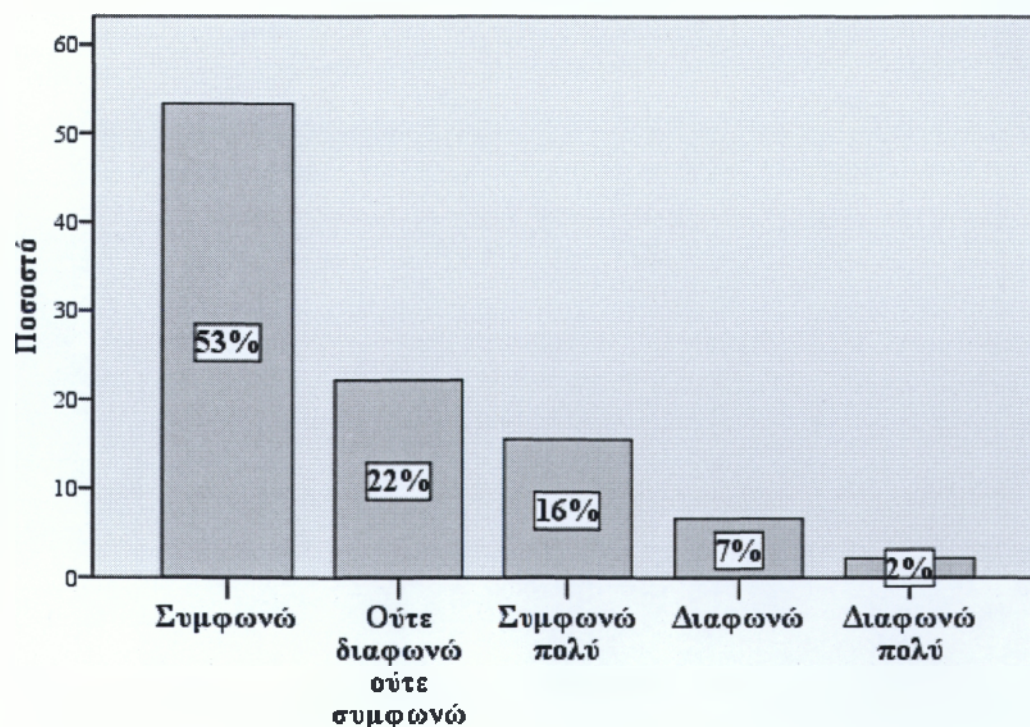
Στο ερώτημα 1.6, «Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης των δημοτών και κατοίκων στην πληροφόρηση», το 53% συμφώνησαν και το 16% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 1.6).

Πίνακας 1.6 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης των δημοτών και κατοίκων στην πληροφόρηση.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	24	53.3
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	10	22.2
Συμφωνώ πολύ	7	15.6
Διαφωνώ	3	6.7
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 1.6 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 1.6 Ερώτημα 1.6.

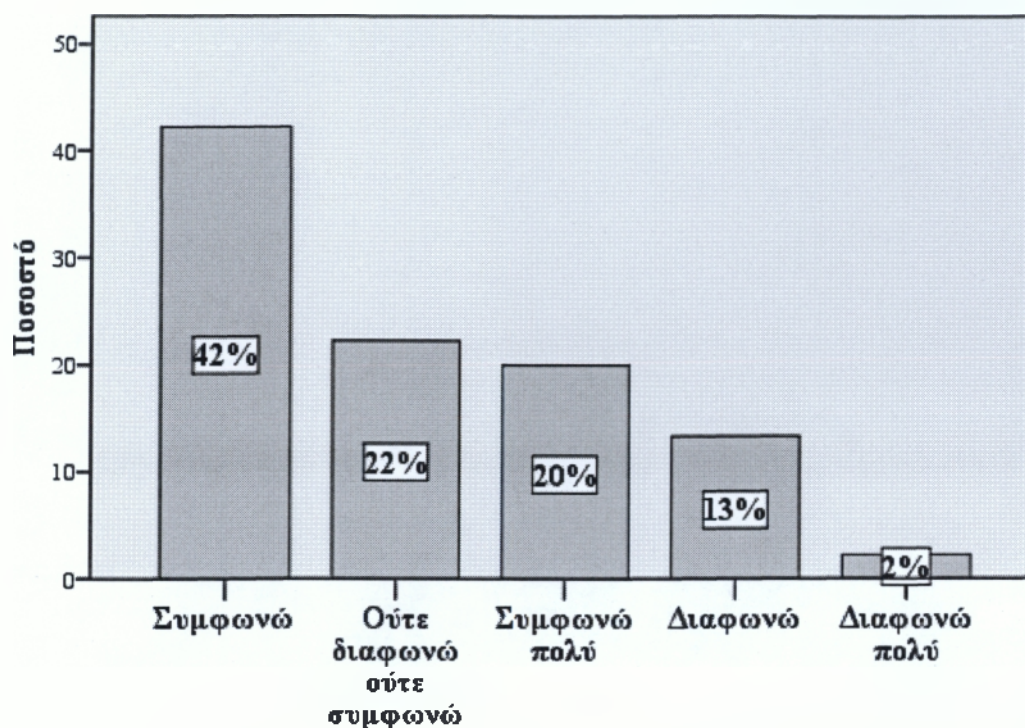
Στο ερώτημα 1.7, «Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης μεριμνούν για τη διαρκή βελτίωση της διαφάνειας της δράσης τους και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής», το 42% συμφώνησαν και το 20% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 1.7).

Πίνακας 1.7 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης μεριμνούν για τη διαρκή βελτίωση της διαφάνειας της δράσης τους και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	19	42.2
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	10	22.2
Συμφωνώ πολύ	9	20.0
Διαφωνώ	6	13.3
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 1.7 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 1.7 Ερώτημα 1.7.

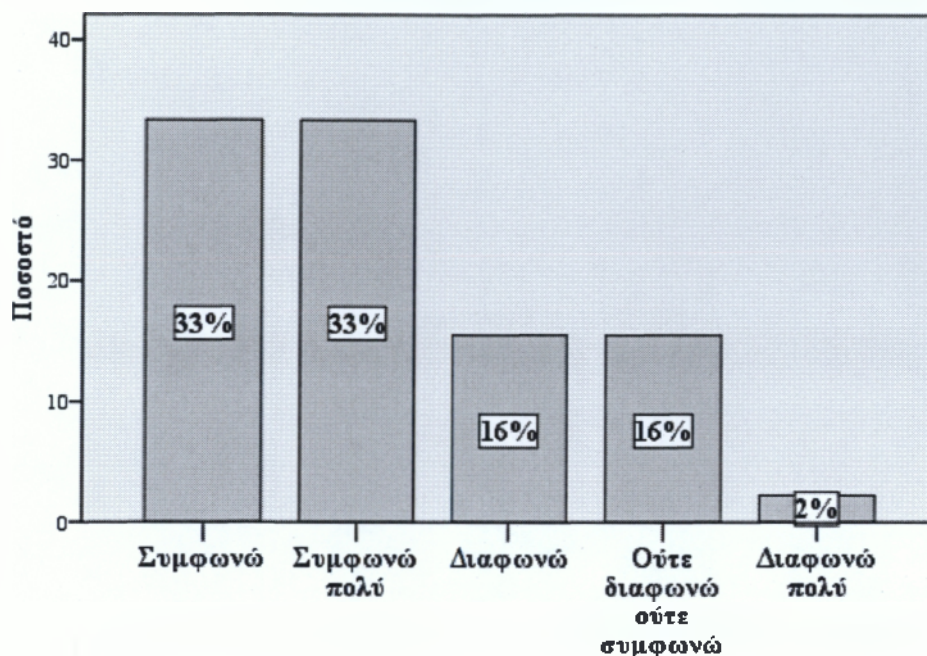
Στο ερώτημα 1.8, «Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την προεργασία εκπόνησης των προγραμμάτων δράσης», το 33% συμφώνησαν και το 33% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 1.8).

Πίνακας 1.8 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την προεργασία εκπόνησης των προγραμμάτων δράσης.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	15	33.3
Συμφωνώ πολύ	15	33.3
Διαφωνώ	7	15.6
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	7	15.6
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 1.8 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 1.8 Ερώτημα 1.8.

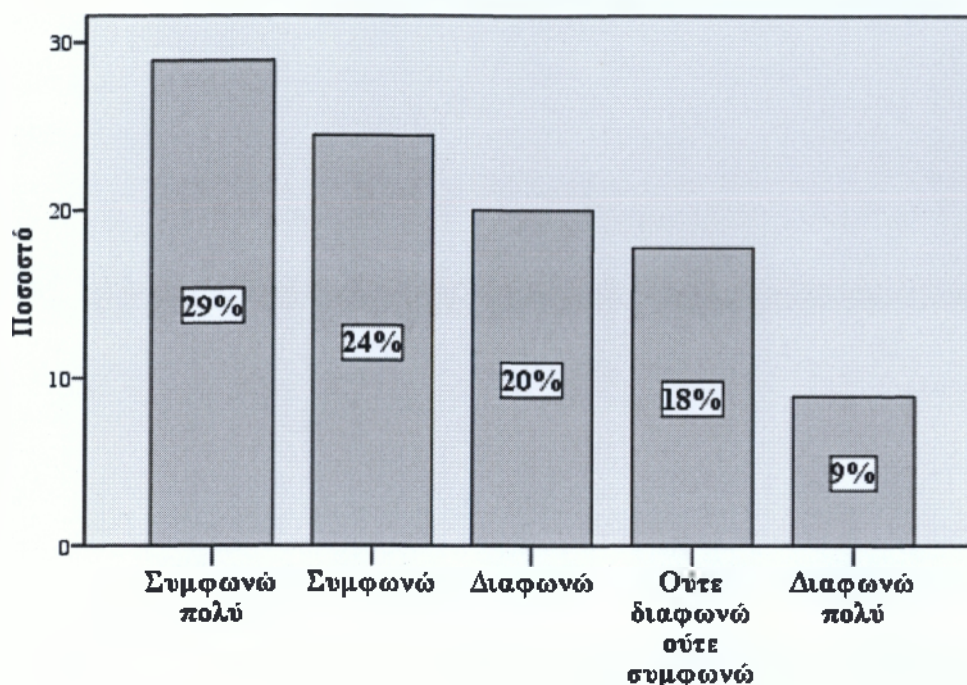
Στο ερώτημα 1.9, «Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την λήψη αποφάσεων γενικού ενδιαφέροντος», το 24% συμφώνησαν πολύ και το 29% συμφώνησαν (πίνακας 1.9).

Πίνακας 1.9 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την λήψη αποφάσεων γενικού ενδιαφέροντος.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ πολύ	13	28.9
Συμφωνώ	11	24.4
Διαφωνώ	9	20.0
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	8	17.8
Διαφωνώ πολύ	4	8.9
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 1.9 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 1.9 Ερώτημα 1.9.

Στον πίνακα 1.10 παρουσιάζονται οι μέσοι όροι των απαντήσεων στα ερωτήματα περί Συμμετοχής των πολιτών στις τοπικές.

Πίνακας 1.10 Μέσοι όροι για τα ερωτήματα «Συμμετοχή πολιτών στις τοπικές»

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
1.1 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν τη λαϊκή συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις.	3.53
1.2 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την ευαισθητοποίηση και οργάνωση των δημοτών και κατοίκων.	3.76
1.3 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή και την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αναγκών των κατοίκων.	3.73
1.4 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων.	3.31

1.5 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων χωρίς διάκριση, στη χρήση των υπηρεσιών που παρέχουν, ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας, φύλου, γλώσσας, φυλετικής ή κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκουν.	3.78
1.6 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης των δημοτών και κατοίκων στην πληροφόρηση.	3.73
1.7 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης μεριμνούν για τη διαρκή βελτίωση της διαφάνειας της δράσης τους και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.	3.64
1.8 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την προεργασία εκπόνησης των προγραμμάτων δράσης.	3.80
1.9 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την λήψη αποφάσεων γενικού ενδιαφέροντος.	3.44

Όπως βλέπουμε, οι μέσες απαντήσεις του δείγματος κυμαίνονταν από 3.31 έως 3.80, με δύο ερωτήματα (1.4, 1.9) να προσεγγίζουν την τιμή απάντησης 3 («ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ»), αλλά όλες τις υπόλοιπες (επτά στις εννιά) ερωτήσεις να προσεγγίζουν την τιμή απάντησης 4 («συμφωνώ»).

2η Κατηγορία – Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών

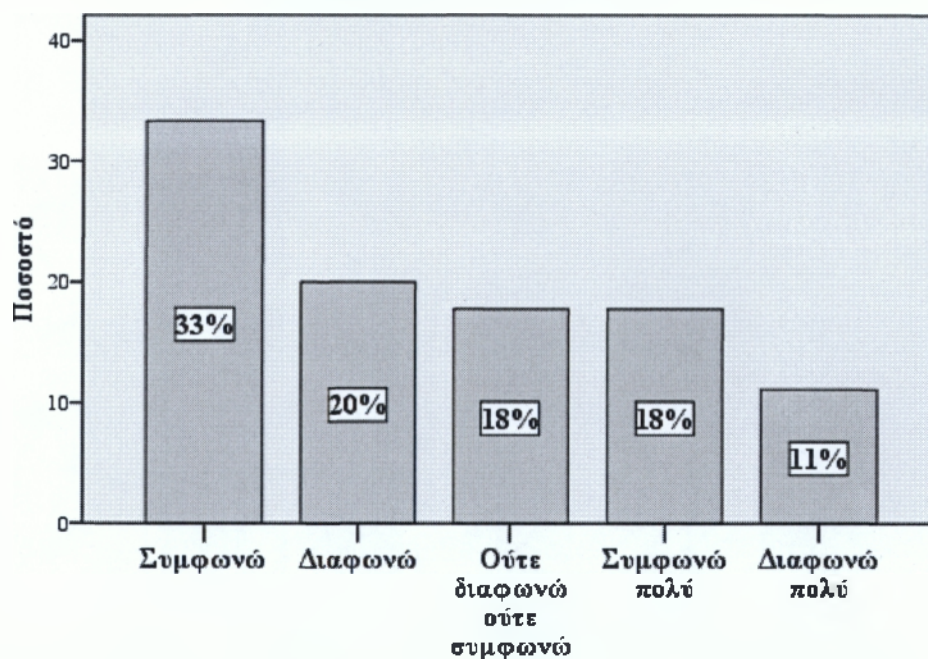
Στη δεύτερη κατηγορία ερωτήσεων, «Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών» δόθηκαν οι ακόλουθες απαντήσεις.

Στο ερώτημα 2.1, «Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία καταγράφει το πλαίσιο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των δημοτών και των κατοίκων», το 33% συμφώνησαν και το 18% συμφώνησαν πολύ, ενώ το 20% διαφώνησαν και το 11% διαφώνησαν πολύ (πίνακας και γράφημα 2.1).

Πίνακας 2.1 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία καταγράφει το πλαίσιο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των δημοτών και των κατοίκων.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	15	33.3
Διαφωνώ	9	20.0
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	8	17.8
Συμφωνώ πολύ	8	17.8
Διαφωνώ πολύ	5	11.1
Σύνολο	45	100.0

Γράφημα 2.1 Ερώτημα 2.1.

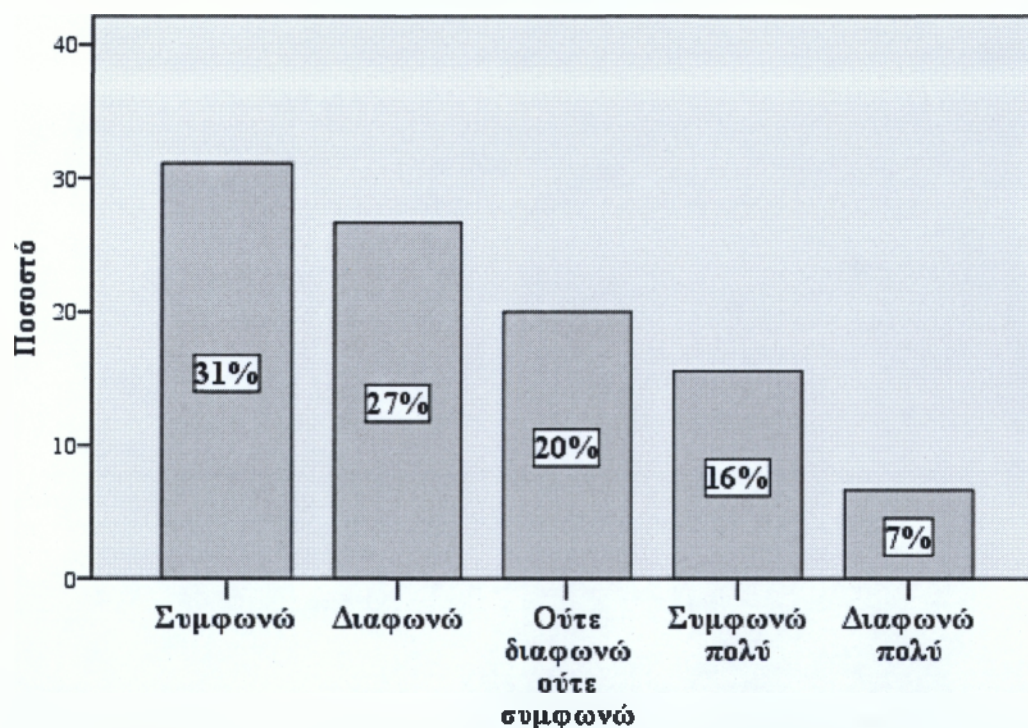
Στο ερώτημα 2.2, «Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τους νέους και τους πολίτες που αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα», το 31% συμφώνησαν και το 16% συμφώνησαν πολύ, ενώ το 27% διαφώνησαν και το 7% διαφώνησαν πολύ (πίνακας 2.2).

Πίνακας 2.2 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τους νέους και τους πολίτες που αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Εγκυρα Συμφωνώ	14	31.1
Διαφωνώ	12	26.7
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	9	20.0
Συμφωνώ πολύ	7	15.6
Διαφωνώ πολύ	3	6.7
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 2.2 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 2.2 Ερώτημα 2.2.

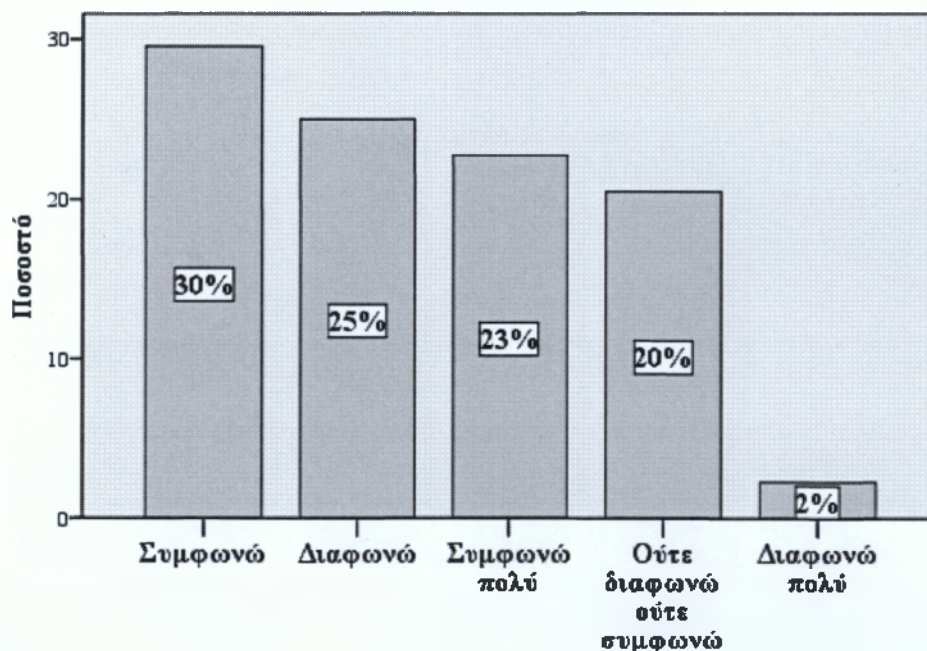
Στο ερώτημα 2.3, «Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει οδηγό του δημότη στον οποίο περιγράφονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών», το 30% συμφώνησαν και το 23% συμφώνησαν πολύ, ενώ το 25% διαφώνησαν και το 2% διαφώνησαν πολύ (πίνακας 2.3).

Πίνακας 2.3 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει οδηγό του δημότη στον οποίο περιγράφονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΓΚΥΡΑ ΠΟΣΟΣΤΑ
Εγκυρα Συμφωνώ	13	29.5
Διαφωνώ	11	25.0
Συμφωνώ πολύ	10	22.7
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	9	20.5
Διαφωνώ πολύ	1	2.3
Σύνολο	44	100.0
Άκυρα	1	
Σύνολο	45	

Το γράφημα 2.3 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 2.3 Ερώτημα 2.3.

Στον πίνακα 2.4 παρουσιάζονται οι μέσοι όροι των απαντήσεων στα ερωτήματα περί δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των πολιτών.

Πίνακας 2.4 Μέσοι όροι για τα ερωτήματα «Δικαιώματα/υποχρεώσεις πολιτών»

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
2.1 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία καταγράφει το πλαίσιο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των δημοτών και των κατοίκων.	3.27
2.2 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τους νέους και τους πολίτες που αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα.	3.22
2.3 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει οδηγό του δημότη στον οποίο περιγράφονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών.	3.45

Όπως βλέπουμε, οι μέσες απαντήσεις του δείγματος κυμαίνονταν από 3.22 έως 3.45, με όλα τα ερωτήματα να προσεγγίζουν την τιμή απάντησης 3 («ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ»).

3η Κατηγορία – Πληροφόρηση δημοτών και κατοίκων

Όσον αφορά στην Τρίτη κατηγορία ερωτήσεων, «Πληροφόρηση δημοτών και πολιτών», δόθηκαν οι ακόλουθες απαντήσεις.

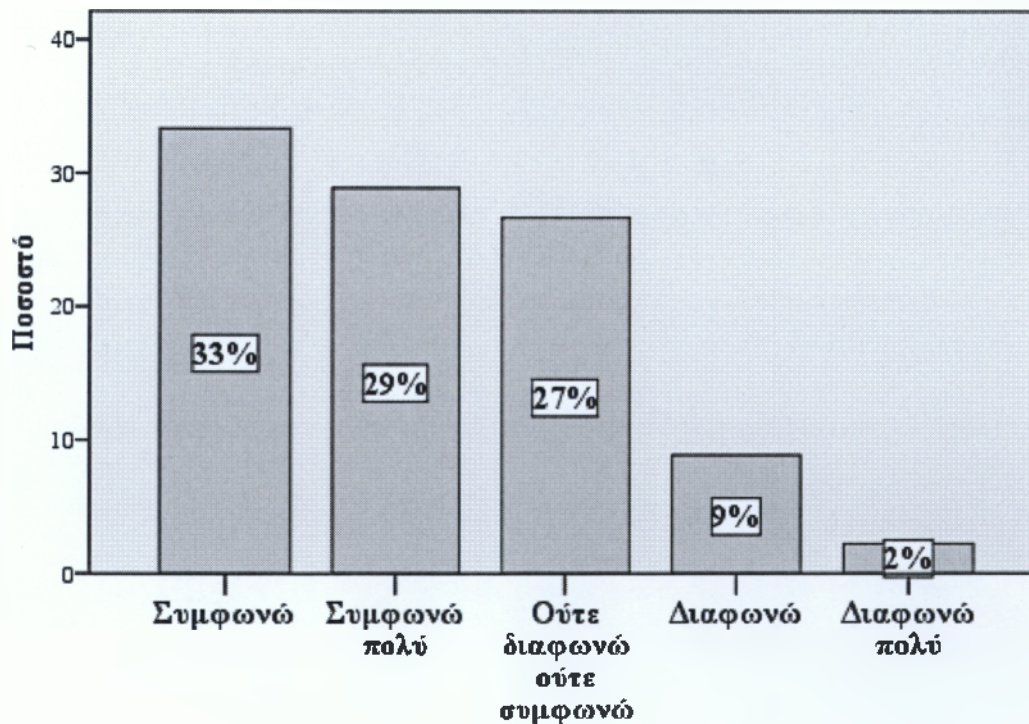
Στο ερώτημα 3.1, «Οι δημότες και οι κάτοικοι της Κατερίνης μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο αναφορές και ερωτήσεις, για την ενημέρωσή τους επί αποφάσεων που τους ενδιαφέρουν», το 33% συμφώνησαν και το 29% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 3.1, ακόλουθη σελίδα).

Πίνακας 3.1 Οι δημότες και οι κάτοικοι της Κατερίνης μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο αναφορές και ερωτήσεις, για την ενημέρωσή τους επί αποφάσεων που τους ενδιαφέρουν.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	15	33.3
Συμφωνώ πολύ	13	28.9
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	12	26.7
Διαφωνώ	4	8.9
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 3.1 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 3.1 Ερώτημα 3.1.

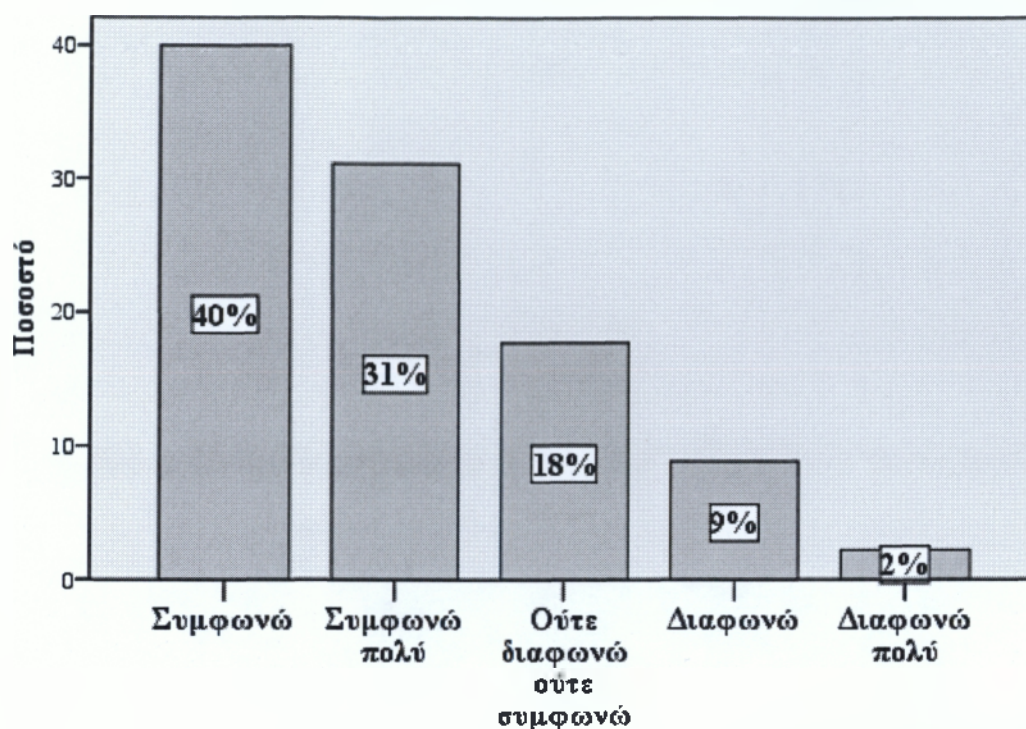
Στο ερώτημα 3.2, «Οι ενώσεις προσώπων κάθε μορφής μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο Κατερίνης αναφορές και ερωτήσεις για ζητήματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος», το 40% συμφώνησαν και το 31% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 3.2).

Πίνακας 3.2 Οι ενώσεις προσώπων κάθε μορφής μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο Κατερίνης αναφορές και ερωτήσεις για ζητήματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	18	40.0
Συμφωνώ πολύ	14	31.1
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	8	17.8
Διαφωνώ	4	8.9
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 3.2 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 3.2 Ερώτημα 3.2.

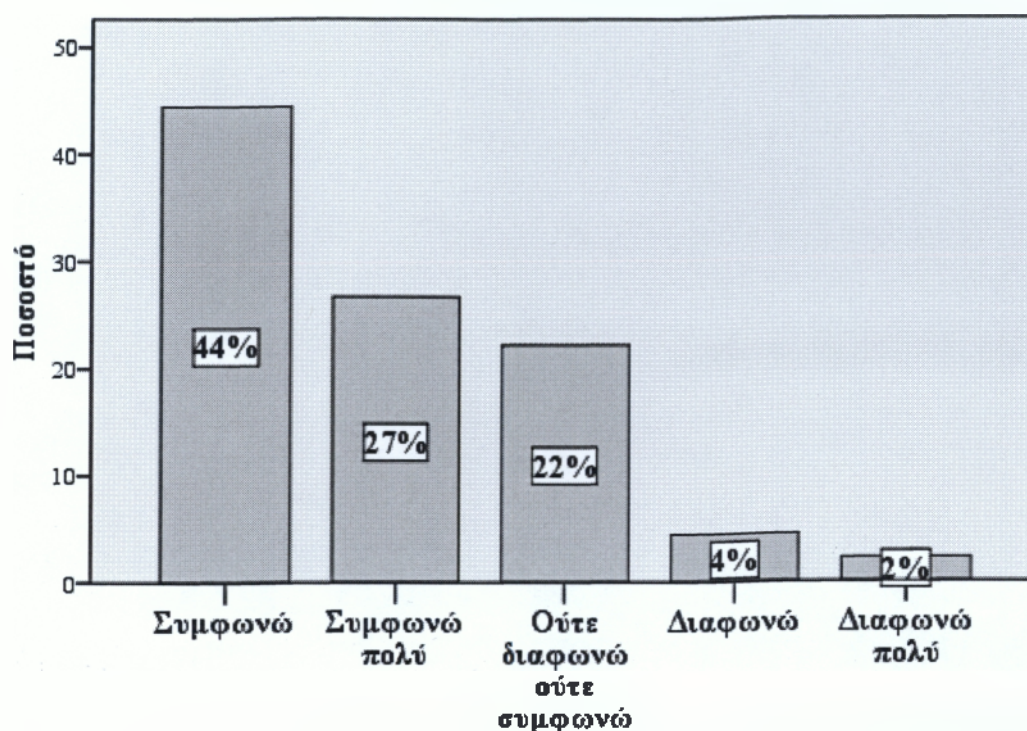
Στο ερώτημα 3.3, «Τα αρμόδια όργανα του Δήμου Κατερίνης οφείλουν να απαντούν στις αναφορές και ερωτήσεις, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών», το 44% συμφώνησαν και το 27% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 3.3).

Πίνακας 3.3 Τα αρμόδια όργανα του Δήμου Κατερίνης οφείλουν να απαντούν στις αναφορές και ερωτήσεις, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	20	44.4
Συμφωνώ πολύ	12	26.7
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	10	22.2
Διαφωνώ	2	4.4
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 3.3 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 3.3 Ερώτημα 3.3.

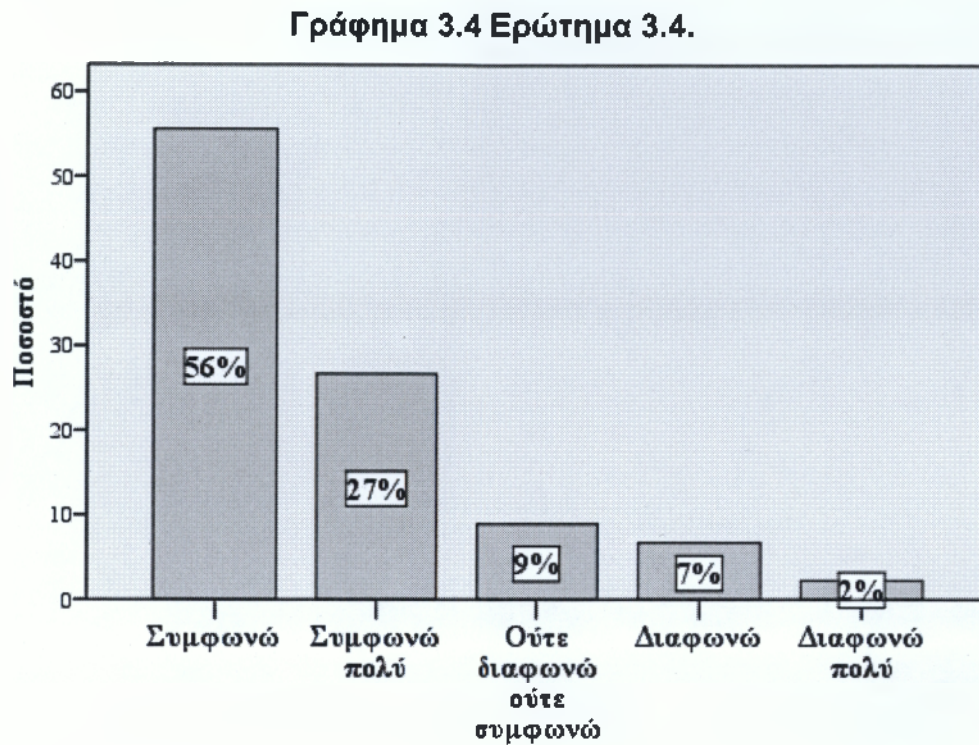

Στο ερώτημα 3.4, «Οι δημότες και οι κάτοικοι μπορούν να καταθέτουν προτάσεις για την επίλυση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου της Κατερίνης», το 56% συμφώνησαν και το 27% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 3.4).

Πίνακας 3.4 Οι δημότες και οι κάτοικοι μπορούν να καταθέτουν προτάσεις για την επίλυση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου της Κατερίνης.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	25	55.6
Συμφωνώ πολύ	12	26.7
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	4	8.9
Διαφωνώ	3	6.7
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 3.4 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

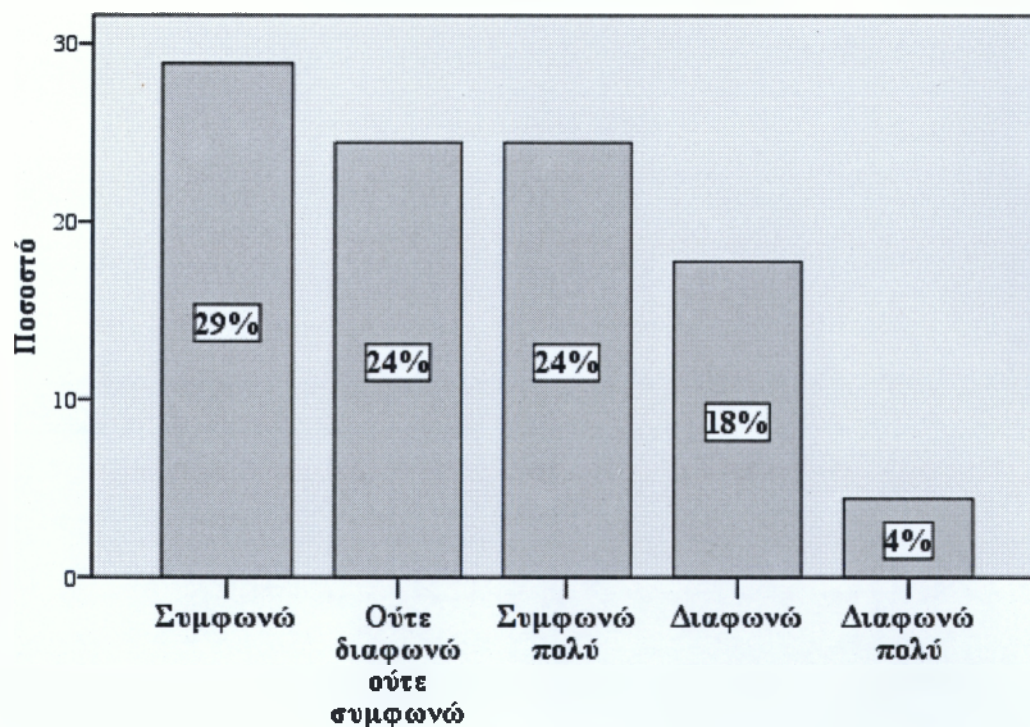
Στο ερώτημα 3.5, «Οι προτάσεις των πολιτών συζητούνται υποχρεωτικά στο οικείο συμβούλιο, από τουλάχιστον 25 άτομα και ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για τη σχετική απόφαση που λαμβάνεται», το 29% συμφώνησαν και το 24% συμφώνησαν πολύ, ενώ το 18% διαφώνησαν και το 4% διαφώνησαν πολύ (πίνακας 3.5).

Πίνακας 3.5 Οι προτάσεις των πολιτών συζητούνται υποχρεωτικά στο οικείο συμβούλιο, από τουλάχιστον 25 άτομα και ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για τη σχετική απόφαση που λαμβάνεται.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	13	28.9
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	11	24.4
Συμφωνώ πολύ	11	24.4
Διαφωνώ	8	17.8
Διαφωνώ πολύ	2	4.4
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 3.5 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 3.5 Ερώτημα 3.5.

Στο ερώτημα 3.6, «Το δημοτικό συμβούλιο της Κατερίνης με αποφάσεις του καθορίζει τον τρόπο και τις διαδικασίες, με τις οποίες εξασφαλίζεται στους δημότες πλήρης πληροφόρηση για τα κάθε είδους προβλήματα του Δήμου

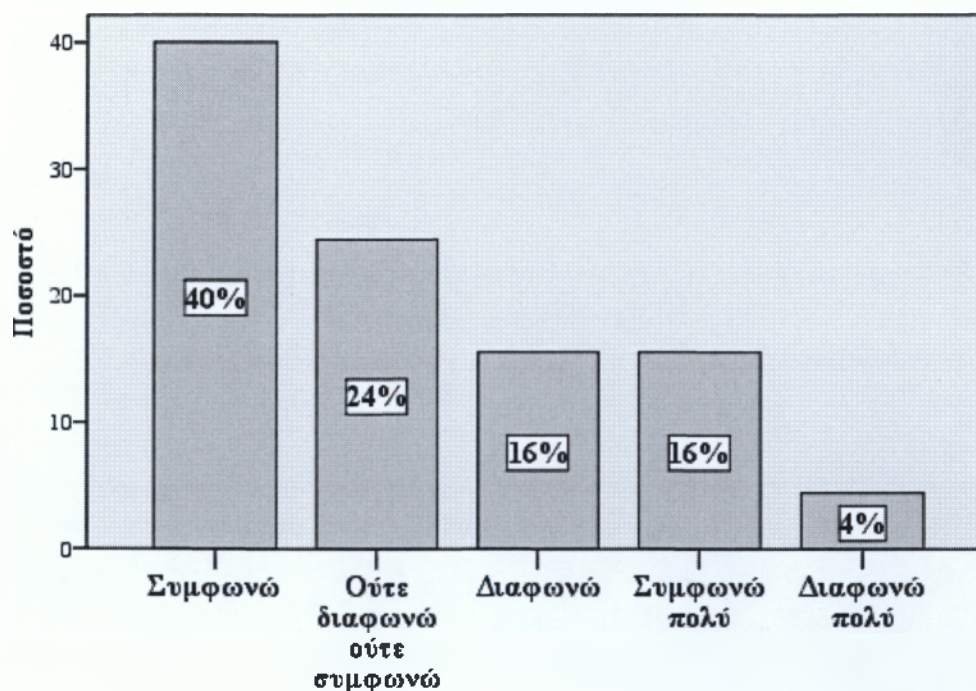
τους», το 40% συμφώνησαν και το 16% συμφώνησαν πολύ, ενώ το 16% διαφώνησαν και το 4% διαφώνησαν πολύ (πίνακας 3.6).

Πίνακας 3.6 Το δημοτικό συμβούλιο της Κατερίνης με αποφάσεις του καθορίζει τον τρόπο και τις διαδικασίες, με τις οποίες εξασφαλίζεται στους δημότες πλήρης πληροφόρηση για τα κάθε είδους προβλήματα του Δήμου τους.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Εγκυρα Συμφωνώ	18	40.0
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	11	24.4
Διαφωνώ	7	15.6
Συμφωνώ πολύ	7	15.6
Διαφωνώ πολύ	2	4.4
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 3.6 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 3.6 Ερώτημα 3.6.

Στον πίνακα 3.7 παρουσιάζονται οι μέσοι όροι των απαντήσεων στα ερωτήματα περί πληροφόρησης δημοτών και πολιτών.

Πίνακας 3.7 Μέσοι όροι στα ερωτήματα «Πληροφόρηση δημοτών και πολιτών»

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
3.1 Οι δημότες και οι κάτοικοι της Κατερίνης μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο αναφορές και ερωτήσεις, για την ενημέρωσή τους επί αποφάσεων που τους ενδιαφέρουν.	3.78
3.2 Οι ενώσεις προσώπων κάθε μορφής μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο Κατερίνης αναφορές και ερωτήσεις για ζητήματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος.	3.89
3.3 Τα αρμόδια όργανα του Δήμου Κατερίνης οφείλουν να απαντούν στις αναφορές και ερωτήσεις, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών.	3.89
3.4 Οι δημότες και οι κάτοικοι μπορούν να καταθέτουν προτάσεις για την επίλυση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου της Κατερίνης.	3.98
3.5 Οι προτάσεις των πολιτών συζητούνται υποχρεωτικά στο οικείο συμβούλιο, από τουλάχιστον 25 άτομα και ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για τη σχετική απόφαση που λαμβάνεται.	3.51
3.6 Το δημοτικό συμβούλιο της Κατερίνης με αποφάσεις του καθορίζει τον τρόπο και τις διαδικασίες, με τις οποίες εξασφαλίζεται στους δημότες πλήρης πληροφόρηση για τα κάθε είδους προβλήματα του Δήμου τους.	3.47

Όπως βλέπουμε, οι μέσες απαντήσεις του δείγματος κυμαίνονταν από 3.47 έως 3.98, με ένα ερώτημα (3.6) να προσεγγίζει την τιμή απάντησης 3 («ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ»), αλλά τα υπόλοιπα πέντε ερωτήματα να προσεγγίζουν την τιμή απάντησης 4 («συμφωνώ»).

4η Κατηγορία – Τοπικά δημοψηφίσματα

Στην τέταρτη κατηγορία ερωτήσεων, «Τοπικά δημοψηφίσματα» δόθηκαν οι ακόλουθες απαντήσεις.

Στο ερώτημα 4.1, «Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης, προκειμένου να λάβουν απόφαση για σοβαρά θέματα που ανήκουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους, διεξάγουν τοπικό δημοψήφισμα, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις

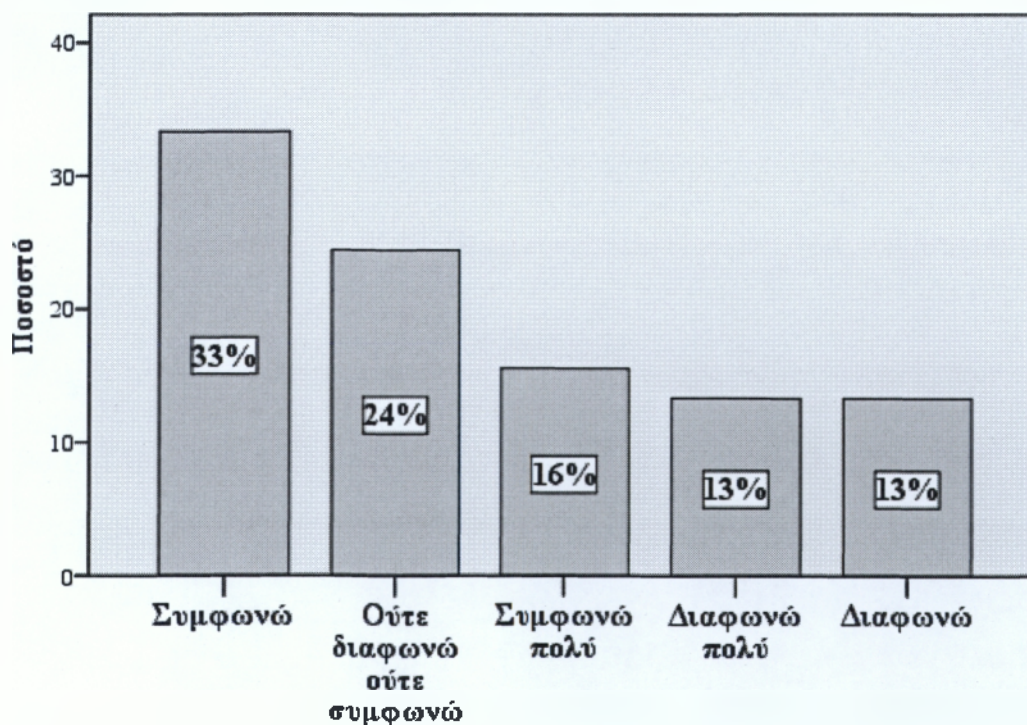
του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα», το 33% συμφώνησαν και το 15% συμφώνησαν πολύ, ενώ το 13% διαφώνησαν και το 13% διαφώνησαν πολύ (πίνακας 4.1).

Πίνακας 4.1 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης, προκειμένου να λάβουν απόφαση για σοβαρά θέματα που ανήκουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους, διεξάγουν τοπικό δημοψήφισμα, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	15	33.3
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	11	24.4
Συμφωνώ πολύ	7	15.6
Διαφωνώ πολύ	6	13.3
Διαφωνώ	6	13.3
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 4.1 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 4.1 Ερώτημα 4.1.

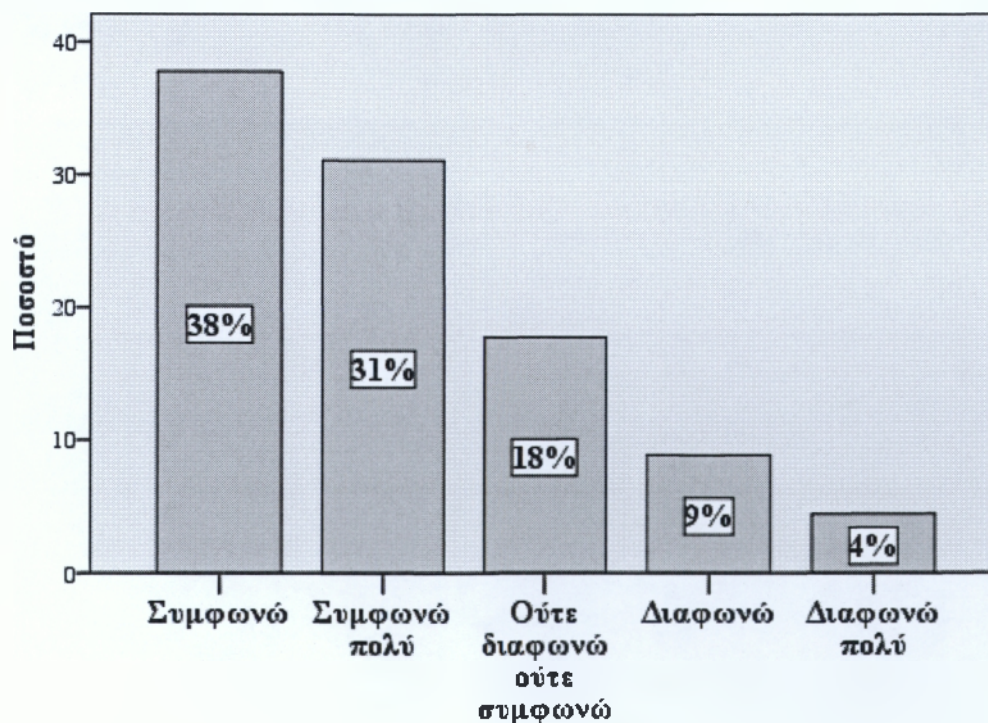
Στο ερώτημα 4.2, «Αντικείμενα τοπικών δημοψηφισμάτων δεν μπορούν και δεν πρέπει να αποτελούν τα θέματα εθνικής πολιτικής», το 38% συμφώνησαν και το 31% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 4.2).

Πίνακας 4.2 Αντικείμενα τοπικών δημοψηφισμάτων δεν μπορούν και δεν πρέπει να αποτελούν τα θέματα εθνικής πολιτικής.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Εγκυρα Συμφωνώ	17	37.8
Συμφωνώ πολύ	14	31.1
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	8	17.8
Διαφωνώ	4	8.9
Διαφωνώ πολύ	2	4.4
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 4.2 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 4.2 Ερώτημα 4.2.

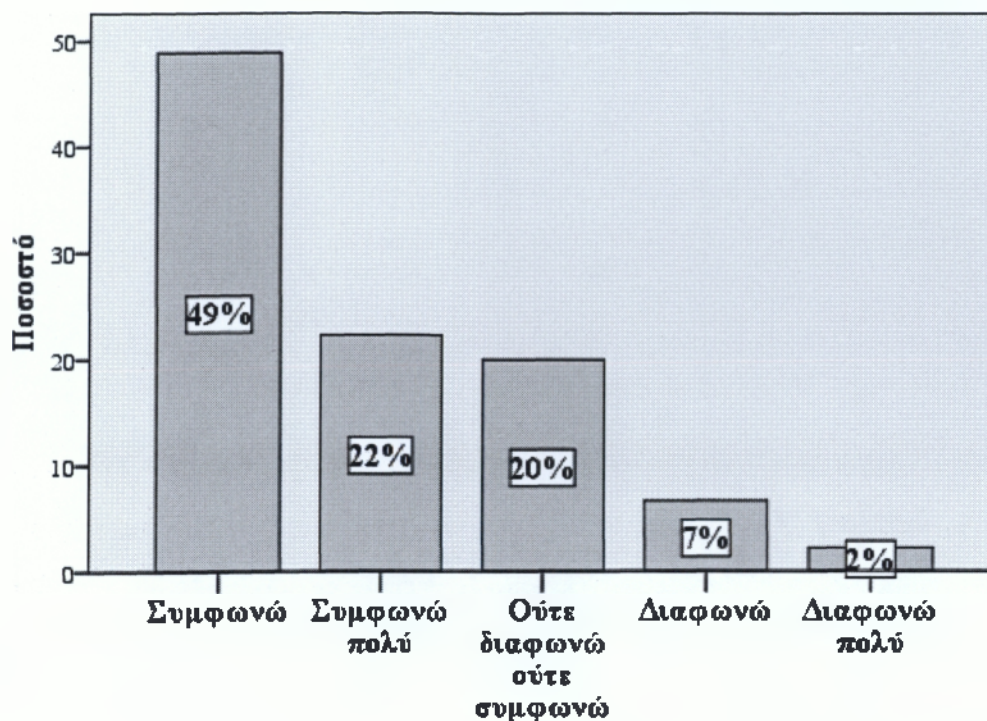
Στο ερώτημα 4.3, «Τα τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από απόφαση του οικείου συμβουλίου», το 49% συμφώνησαν και το 22% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 4.3).

Πίνακας 4.3 Τα τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από απόφαση του οικείου συμβουλίου.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	22	48.9
Συμφωνώ πολύ	10	22.2
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	9	20.0
Διαφωνώ	3	6.7
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 4.3 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 4.3 Ερώτημα 4.3.

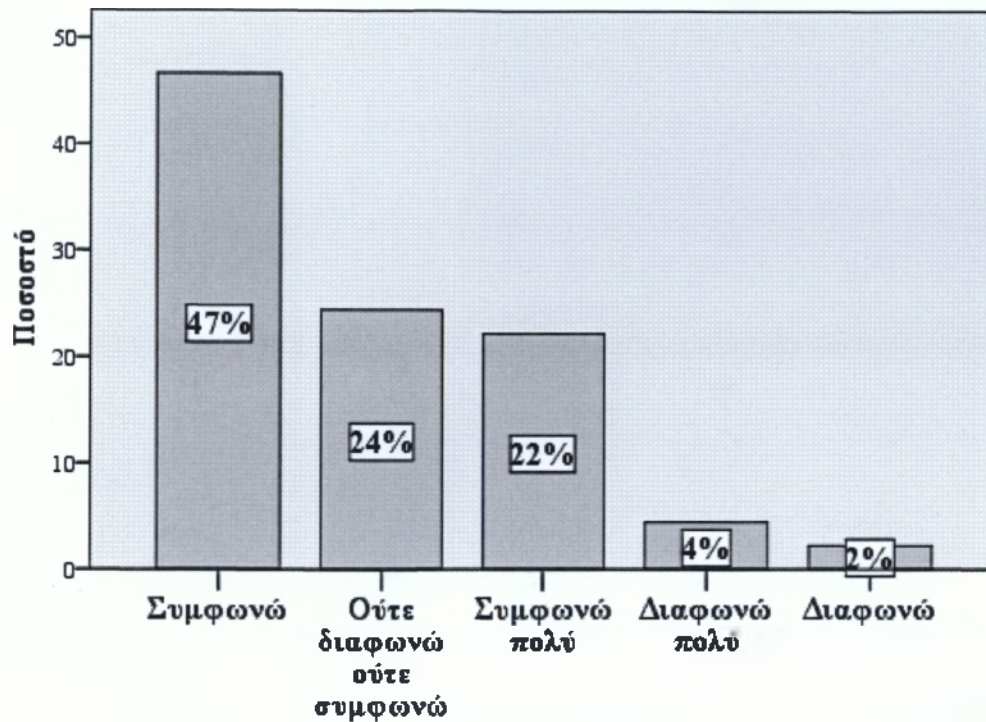
Στο ερώτημα 4.4, «Στα τοπικά δημοψηφίσματα παίρνονται οι αποφάσεις μέσα από πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών», το 47% συμφώνησαν και το 22% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 4.4).

Πίνακας 4.4 Στα τοπικά δημοψηφίσματα παίρνονται οι αποφάσεις μέσα από πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	21	46.7
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	11	24.4
Συμφωνώ πολύ	10	22.2
Διαφωνώ πολύ	2	4.4
Διαφωνώ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 4.4 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 4.4 Ερώτημα 4.4.

Στο ερώτημα 4.5, «Στα δημοψηφίσματα ορίζονται ειδικές επιτροπές οι οποίες αποτελούνται από αιρετούς και υπαλλήλους, αρμόδιους για την οργάνωση διεξαγωγής του δημοψηφίσματος», το 47% συμφώνησαν και το 27% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 4.5).

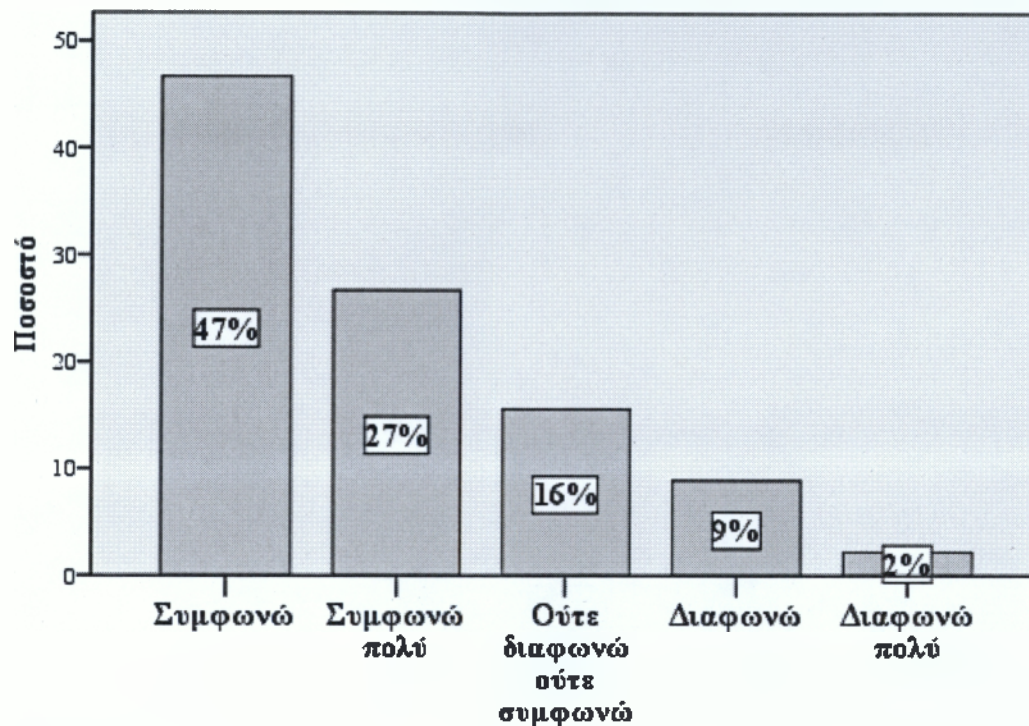
Πίνακας 4.5 Στα δημοψηφίσματα ορίζονται ειδικές επιτροπές οι οποίες αποτελούνται από αιρετούς και υπαλλήλους, αρμόδιους για την οργάνωση διεξαγωγής του δημοψηφίσματος.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Εγκυρα Συμφωνώ	21	46.7
Συμφωνώ πολύ	12	26.7
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	7	15.6
Διαφωνώ	4	8.9

Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 4.5 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 4.5 Ερώτημα 4.5.

Στο ερώτημα 4.6, «Τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από την αίτηση του 1/3 των δημοτών για την ένωση Δήμων και Κοινοτήτων», το 38% συμφώνησαν και το 18% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 4.6).

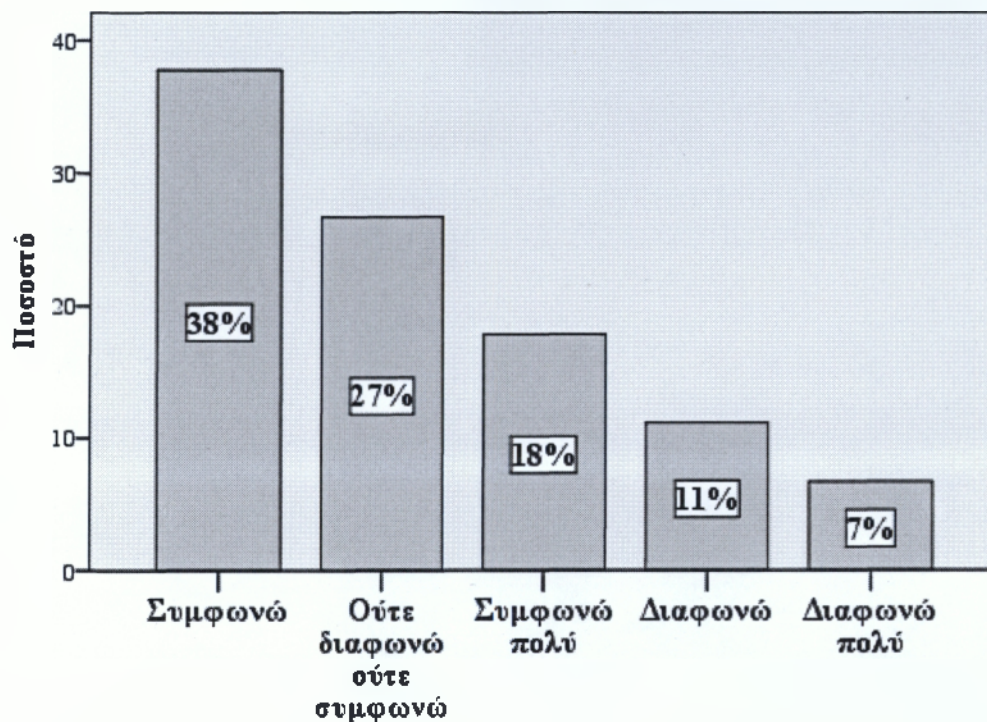
Πίνακας 4.6 Τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από την αίτηση του 1/3 των δημοτών για την ένωση Δήμων και Κοινοτήτων.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Εγκυρα Συμφωνώ	17	37.8
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	12	26.7
Συμφωνώ πολύ	8	17.8
Διαφωνώ	5	11.1

Διαφωνώ πολύ	3	6.7
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 4.6 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 4.6 Ερώτημα 4.6.

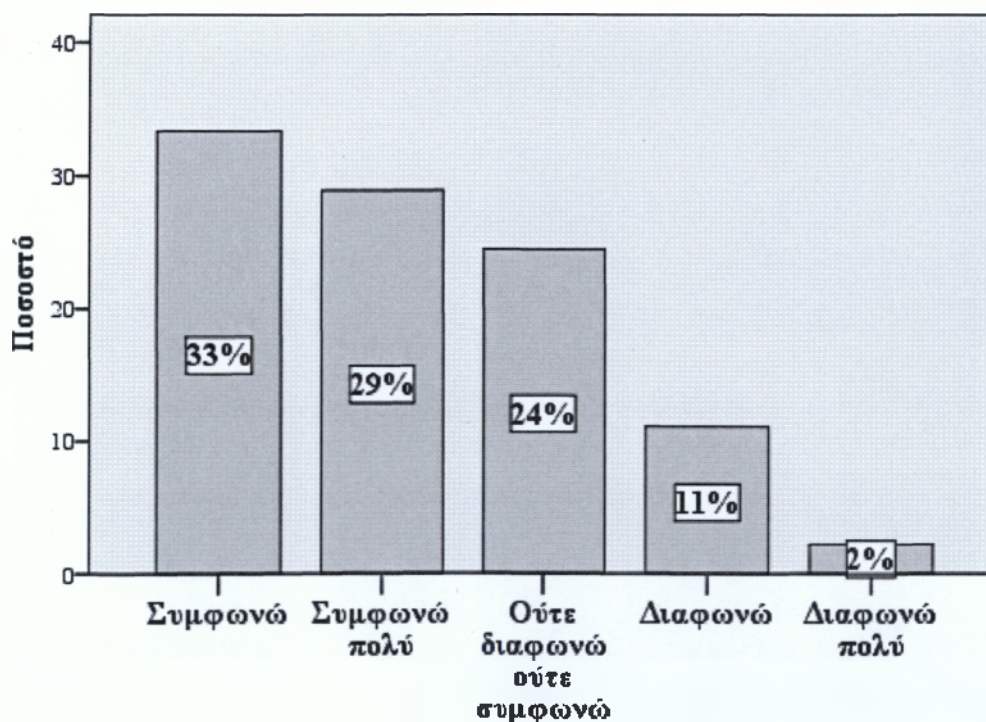
Στο ερώτημα 4.7, «Δημοψήφισμα δεν μπορεί να διεξαχθεί για θέματα που αφορούν τον προϋπολογισμό του Δήμου ή την επιβολή τελών», το 33% συμφώνησαν και το 29% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 4.7).

Πίνακας 4.7 Δημοψήφισμα δεν μπορεί να διεξαχθεί για θέματα που αφορούν τον προϋπολογισμό του Δήμου ή την επιβολή τελών.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	15	33.3
Συμφωνώ πολύ	13	28.9
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	11	24.4
Διαφωνώ	5	11.1
Διαφωνώ πολύ	1	2.2
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 4.7 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 4.7 Ερώτημα 4.7.

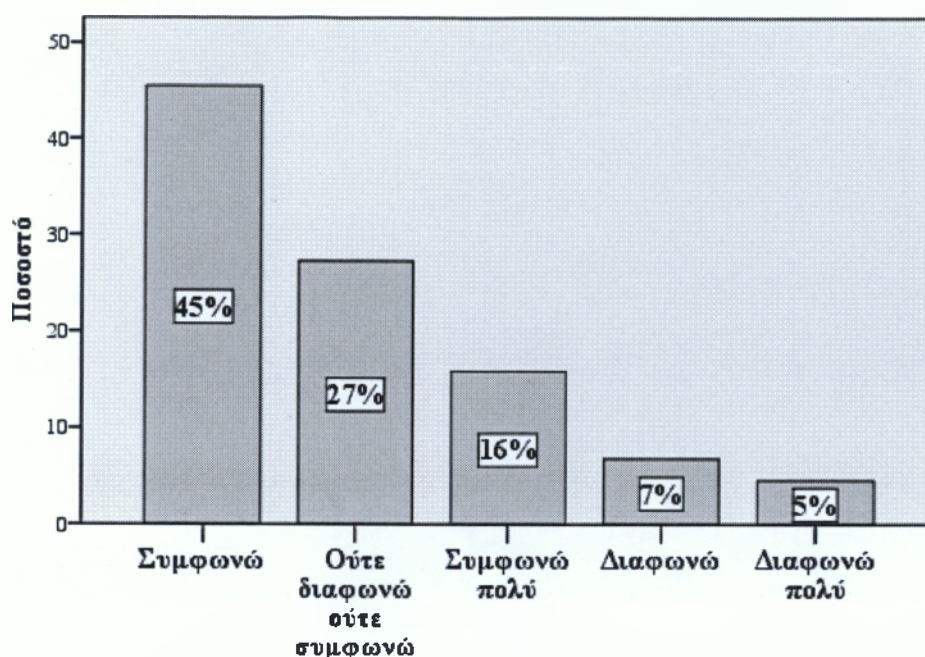
Στο ερώτημα 4.8, «Δεν επιτρέπεται να διεξαχθεί δημοψήφισμα το τελευταίο έτος της δημοτικής περιόδου καθώς και κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, για την ανάδειξη των μελών του εθνικού ή του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου», το 46% συμφώνησαν και το 16% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 4.8).

Πίνακας 4.8 Δεν επιτρέπεται να διεξαχθεί δημοψήφισμα το τελευταίο έτος της δημοτικής περιόδου καθώς και κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, για την ανάδειξη των μελών του εθνικού ή του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΓΚΥΡΑ ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	20	45.5
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	12	27.3
Συμφωνώ πολύ	7	15.9
Διαφωνώ	3	6.8
Διαφωνώ πολύ	2	4.5
Σύνολο	44	100.0
Άκυρα	1	
Σύνολο	45	

Το γράφημα 4.8 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 4.8 Ερώτημα 4.8.

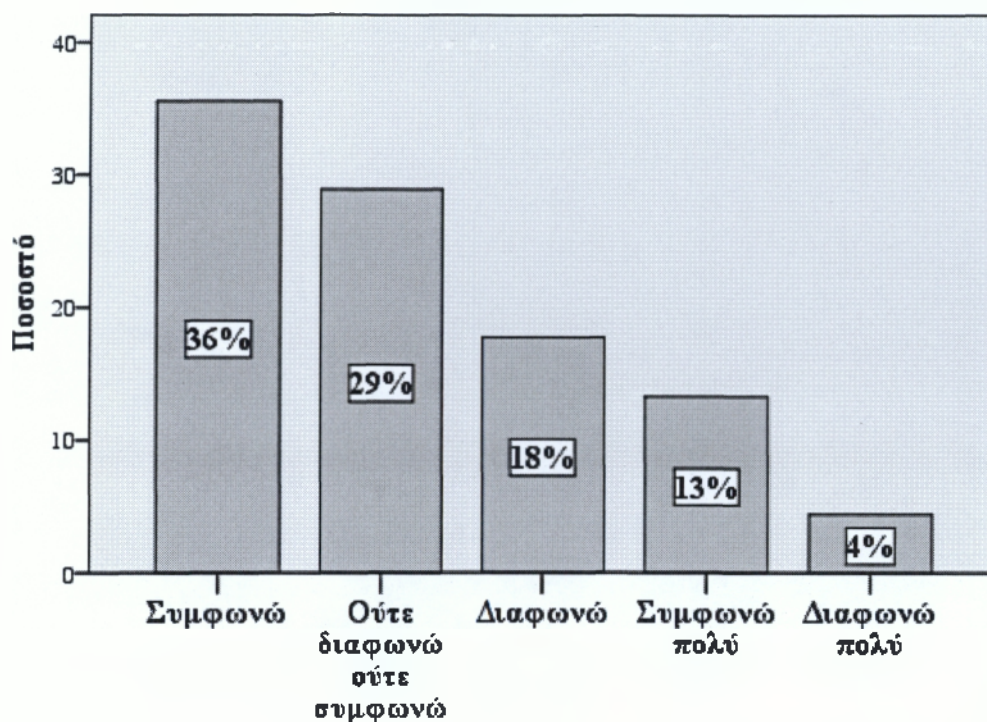
Στο ερώτημα 4.9, «Δημοψήφισμα για το ίδιο θέμα δεν μπορεί να διεξαχθεί, πριν περάσει ένας χρόνος από τη διεξαγωγή του προηγούμενου δημοψηφίσματος», το 36% συμφώνησαν και το 13% συμφώνησαν πολύ, ενώ το 18% διαφώνησαν και το 4% διαφώνησαν πολύ (πίνακας 4.9).

Πίνακας 4.9 Δημοψήφισμα για το ίδιο θέμα δεν μπορεί να διεξαχθεί, πριν περάσει ένας χρόνος από τη διεξαγωγή του προηγούμενου δημοψηφίσματος.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	16	35.6
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	13	28.9
Διαφωνώ	8	17.8
Συμφωνώ πολύ	6	13.3
Διαφωνώ πολύ	2	4.4
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 4.9 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 4.9 Ερώτημα 4.9.

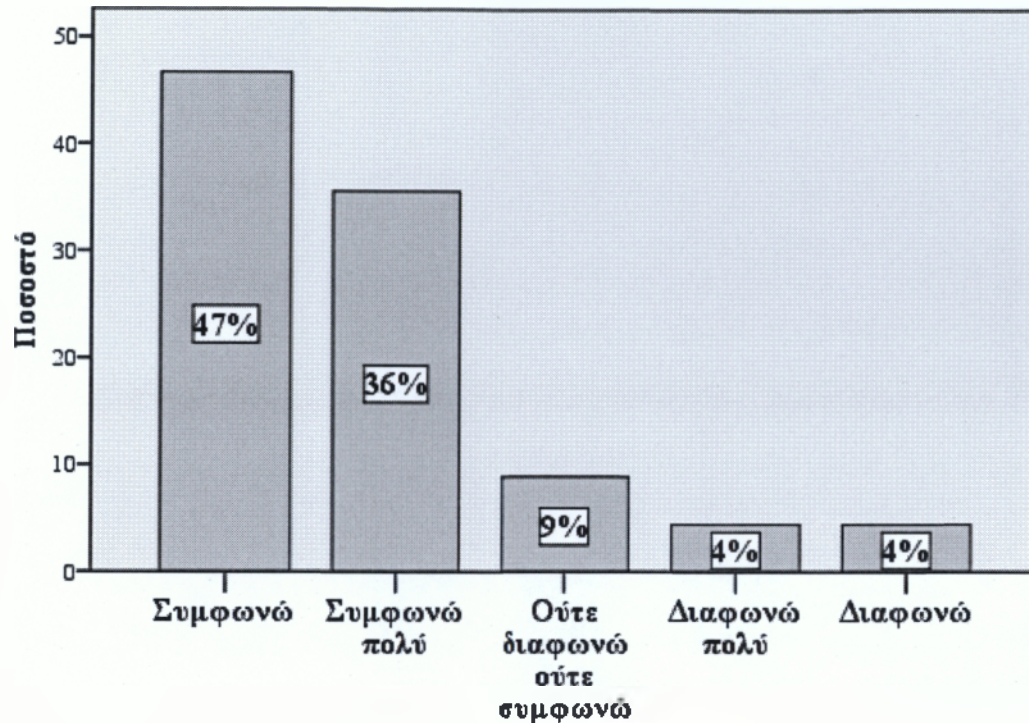
Στο ερώτημα 4.10, «Δικαίωμα συμμετοχής στο τοπικό δημοψήφισμα έχουν οι έχοντες δικαίωμα ψήφου στις εκλογές για την ανάδειξη δημοτικών αρχών», το 47% συμφώνησαν και το 36% συμφώνησαν πολύ (πίνακας 4.10).

Πίνακας 4.10 Δικαίωμα συμμετοχής στο τοπικό δημοψήφισμα έχουν οι έχοντες δικαίωμα ψήφου στις εκλογές για την ανάδειξη δημοτικών αρχών.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έγκυρα Συμφωνώ	21	46.7
Συμφωνώ πολύ	16	35.6
Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	4	8.9
Διαφωνώ πολύ	2	4.4
Διαφωνώ	2	4.4
Σύνολο	45	100.0

Το γράφημα 4.10 παρουσιάζει τα παραπάνω ποσοστά.

Γράφημα 4.10 Ερώτημα 4.10.

Στον πίνακα 4.11 παρουσιάζονται οι μέσοι όροι των απαντήσεων στα ερωτήματα περί τοπικών δημοψηφισμάτων.

Πίνακας 4.11 Μέσοι όροι για τα ερωτήματα «Τοπικά δημοψηφίσματα»

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
4.1 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης, προκειμένου να λάβουν απόφαση για σοβαρά θέματα που ανήκουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους, διεξάγουν τοπικό δημοψήφισμα, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.	3.24
4.2 Αντικείμενα τοπικών δημοψηφισμάτων δεν μπορούν και δεν πρέπει να αποτελούν τα θέματα εθνικής πολιτικής.	3.82
4.3 Τα τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από απόφαση του οικείου συμβουλίου.	3.82
4.4 Στα τοπικά δημοψηφίσματα παίρνονται οι αποφάσεις μέσα από πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών.	3.80

4.5 Στα δημοψηφίσματα ορίζονται ειδικές επιτροπές οι οποίες αποτελούνται από αιρετούς και υπαλλήλους, αρμόδιους για την οργάνωση διεξαγωγής του δημοψηφίσματος.	3.87
4.6 Τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από την αίτηση του 1/3 των δημοτών για την ένωση Δήμων και Κοινοτήτων.	3.49
4.7 Δημοψήφισμα δεν μπορεί να διεξαχθεί για θέματα που αφορούν τον προϋπολογισμό του Δήμου ή την επιβολή τελών.	3.76
4.8 Δεν επιτρέπεται να διεξαχθεί δημοψήφισμα το τελευταίο έτος της δημοτικής περιόδου καθώς και κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, για την ανάδειξη των μελών του εθνικού ή του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου.	3.61
4.9 Δημοψήφισμα για το ίδιο θέμα δεν μπορεί να διεξαχθεί, πριν περάσει ένας χρόνος από τη διεξαγωγή του προηγούμενου δημοψηφίσματος.	3.36
4.10 Δικαίωμα συμμετοχής στο τοπικό δημοψήφισμα έχουν οι έχοντες δικαίωμα ψήφου στις εκλογές για την ανάδειξη δημοτικών αρχών.	4.04

Όπως βλέπουμε, οι μέσες απαντήσεις του δείγματος κυμαίνονταν από 3.24 έως 4.04, με τρία ερωτήματα (4.1, 4.6, 4.9) να προσεγγίζουν την τιμή απάντησης 3 («ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ»), αλλά επτά στα δέκα ερωτήματα να προσεγγίζουν την τιμή απάντησης 4 («συμφωνώ»).

Τέλος, ο πίνακας 5 που ακολουθεί παρουσιάζει μία σύγκριση των μέσων όρων των τεσσάρων κατηγοριών. Προκειμένου αυτό να καταστεί εφικτό, οι μέσοι όροι των ερωτημάτων κάθε κατηγορίας προστέθηκαν και κατόπιν διαιρέθηκαν με τον αριθμό των ερωτημάτων, δίδοντας τους τέσσερεις βασικούς παράγοντες.

Πίνακας 5 Συγκριτική παρουσίαση μέσων όρων των τεσσάρων κατηγοριών.

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
1η Κατηγορία ερωτήσεων - Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές	3.6263

2η Κατηγορία Ερωτήσεων - Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών	3.3030
3η Κατηγορία Ερωτήσεων - Πληροφόρηση δημοτών και κατοίκων	3.7519
4η Κατηγορία Ερωτήσεων - Τοπικά δημοψηφίσματα	3.6705

Όπως βλέπουμε, οι μέσες απαντήσεις στις 4 κατηγορίες κυμαίνονταν από 3.30 μέχρι 3.75, με τη 2^η Κατηγορία ερωτήσεων «Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών» να προσεγγίζει την τιμή 3 («ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ»), αλλά τις υπόλοιπες τρεις Κατηγορίες ερωτήσεων να έχουν μέσους όρους που προσεγγίζουν την τιμή απάντησης 4 («συμφωνώ»).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρακάτω ακολουθούν τα συμπεράσματα που εξάγονται από την ανάλυση των δεδομένων.

Η διερεύνηση της αξιοπιστίας των υποκλιμάκων της έρευνας κατέδειξε το γεγονός ότι όλες παρουσιάζουν αποδεκτή και αρκετά υψηλή αξιοπιστία. Συγκεκριμένα, η «Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές» είχε αξιοπιστία $\alpha=0.887$, τα «Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών» είχαν αξιοπιστία $\alpha=0.822$, η «Πληροφόρηση δημοτών και κατοίκων» είχε αξιοπιστία $\alpha=0.733$ και τα «Τοπικά δημοψηφίσματα» είχαν αξιοπιστία $\alpha=0.867$.

Το 59% των συμμετεχόντων-δημοτών του Δήμου Κατερίνης ήταν γυναίκες (N=26), ενώ το 41% ήταν άνδρες (N=18). Το 44% ήταν ηλικίας από 41 έως 50 ετών, το 38% ήταν ηλικίας από 25 έως 35 ετών και το 19% ήταν από 36 έως 40 ετών.

Οι θέσεις των συμμετεχόντων στο δήμο Κατερίνης ήταν κατά μεγάλη πλειοψηφία εργαζόμενοι (89%, N=40), ενώ τρία άτομα ήταν προϊστάμενοι (7%) και δύο ήταν δημοτικοί σύμβουλοι (4%). Συνολικά, το 76% όλου του δείγματος ανήκαν στα τμήματα της Πολεοδομίας (N=8), του Δημοτολογίου (N=6), της Τεχνικής Υπηρεσίας (N=4), του Γραφείου Δημάρχου (N=3), του Κτηματολογίου (N=3), του Γκαράζ (N=3), του Κ.Ε.Π. (N=2) και του Διοικητικού Γραφείου (N=2).

1η Κατηγορία – Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές

Στην πρώτη κατηγορία ερωτήσεων, «Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές», σε όλα ανεξαιρέτως τα ερωτήματα η πλειοψηφία των συμμετεχόντων έδωσαν Σύμφωνες και πολύ Σύμφωνες απαντήσεις. Έτσι, τα εξής ποσοστά των συμμετεχόντων συμφώνησαν και συμφώνησαν πολύ ότι οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης:

- ❖ 78% – διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων χωρίς διάκριση, στη χρήση των υπηρεσιών που παρέχουν, ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας, φύλου, γλώσσας, φυλετικής ή κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκουν,
- ❖ 71% – προωθούν την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή και την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αναγκών των κατοίκων
- ❖ 69% – διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης των δημοτών και κατοίκων στην πληροφόρηση
- ❖ 66% – προωθούν την ευαισθητοποίηση και οργάνωση των δημοτών και κατοίκων και διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την προεργασία εκπόνησης των προγραμμάτων δράσης
- ❖ 62% – μεριμνούν για τη διαρκή βελτίωση της διαφάνειας της δράσης τους και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής
- ❖ 55% – προωθούν τη λαϊκή συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις
- ❖ 53% – διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την λήψη αποφάσεων γενικού ενδιαφέροντος και διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων.

Σημειώνεται ότι στο τελευταίο ανωτέρω ερώτημα, συνολικά ένα 25% διαφώνησε και διαφώνησε πολύ πως οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων

Ο πίνακας 6 που ακολουθεί παρουσιάζει τους μέσους όρους των απαντήσεων στα ερωτήματα περί Συμμετοχής των πολιτών στις τοπικές, κατά σειρά προτεραιότητας.

Πίνακας 6 Μέσοι όροι «Συμμετοχής πολιτών στις τοπικές» ιεραρχικά.

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
1.8 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την προεργασία εκπόνησης των προγραμμάτων δράσης.	3.80
1.5 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων χωρίς διάκριση, στη χρήση των υπηρεσιών που παρέχουν, ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας, φύλου, γλώσσας, φυλετικής ή κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκουν.	3.78
1.2 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την ευαισθητοποίηση και οργάνωση των δημοτών και κατοίκων.	3.76
1.3 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή και την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αναγκών των κατοίκων.	3.73
1.6 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης των δημοτών και κατοίκων στην πληροφόρηση.	3.73
1.7 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης μεριμνούν για τη διαρκή βελτίωση της διαφάνειας της δράσης τους και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.	3.64
1.1 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν τη λαϊκή συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις.	3.53
1.9 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την λήψη αποφάσεων γενικού ενδιαφέροντος.	3.44

Πίνακας 6 Μέσοι όροι «Συμμετοχής πολιτών στις τοπικές» ιεραρχικά.

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
1.8 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την προεργασία εκπόνησης των προγραμμάτων δράσης.	3.80
1.5 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων χωρίς διάκριση, στη χρήση των υπηρεσιών που παρέχουν, ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας, φύλου, γλώσσας, φυλετικής ή κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκουν.	3.78
1.2 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την ευαισθητοποίηση και οργάνωση των δημοτών και κατοίκων.	3.76
1.3 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή και την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αναγκών των κατοίκων.	3.73
1.6 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης των δημοτών και κατοίκων στην πληροφόρηση.	3.73
1.7 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης μεριμνούν για τη διαρκή βελτίωση της διαφάνειας της δράσης τους και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.	3.64
1.1 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν τη λαϊκή συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις.	3.53
1.9 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την λήψη αποφάσεων γενικού ενδιαφέροντος.	3.44
1.4 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων.	3.31

2η Κατηγορία – Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών

Στη δεύτερη κατηγορία ερωτήσεων, «Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών», τα ακόλουθα μεγάλα ποσοστά των συμμετεχόντων συμφώνησαν και συμφώνησαν πολύ ότι οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης:

- ❖ 51% – έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία καταγράφει το πλαίσιο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των δημοτών και των κατοίκων
- ❖ 46% – έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τους νέους και τους πολίτες που αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα
- ❖ 53% – έχουν καταρτίσει οδηγό του δημότη στον οποίο περιγράφονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών

Σημειώνεται εντούτοις ότι και στα τρία ανωτέρω ερωτήματα, ποσοστά από 27% έως 34% διαφώνησαν και διαφώνησαν πολύ.

Ο πίνακας 7 που ακολουθεί παρουσιάζει τους μέσους όρους των απαντήσεων στα ερωτήματα περί Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των πολιτών, κατά σειρά προτεραιότητας.

Πίνακας 7 Μέσοι όροι «Δικαιωμάτων/Υποχρεώσεων των πολιτών» ιεραρχικά

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
2.3 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει οδηγό του δημότη στον οποίο περιγράφονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών.	3.45
2.1 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία καταγράφει το πλαίσιο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των δημοτών και των κατοίκων.	3.27

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
2.3 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει οδηγό του δημότη στον οποίο περιγράφονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών.	3.45
2.1 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία καταγράφει το πλαίσιο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των δημοτών και των κατοίκων.	3.27
2.2 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τους νέους και τους πολίτες που αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα.	3.22

3η Κατηγορία – Πληροφόρηση δημοτών και κατοίκων

Στην τρίτη κατηγορία ερωτήσεων, «Πληροφόρηση δημοτών και πολιτών», σε όλα ανεξαιρέτως τα ερωτήματα η πλειοψηφία των συμμετεχόντων έδωσαν Σύμφωνες και πολύ Σύμφωνες απαντήσεις. Έτσι, τα εξής ποσοστά των συμμετεχόντων-δημοτών Κατερίνης συμφώνησαν και συμφώνησαν πολύ ότι:

- ❖ 83% – οι δημότες και οι κάτοικοι μπορούν να καταθέτουν προτάσεις για την επίλυση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου της Κατερίνης
- ❖ 73% – τα αρμόδια όργανα του Δήμου Κατερίνης οφείλουν να απαντούν στις αναφορές και ερωτήσεις, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών
- ❖ 71% – οι ενώσεις προσώπων κάθε μορφής μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο Κατερίνης αναφορές και ερωτήσεις για ζητήματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος
- ❖ 62% – οι δημότες και οι κάτοικοι μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο Κατερίνης αναφορές και ερωτήσεις, για την ενημέρωσή τους επί αποφάσεων που τους ενδιαφέρουν
- ❖ 56% – το δημοτικό συμβούλιο της Κατερίνης με αποφάσεις του καθορίζει τον τρόπο και τις διαδικασίες, με τις οποίες εξασφαλίζεται στους δημότες

πλήρης πληροφόρηση για τα κάθε είδους προβλήματα του Δήμου τους, με ένα 20% να εκφράζει εντούτοις τη διαφωνία του

- ❖ 53% – οι προτάσεις των πολιτών συζητούνται υποχρεωτικά στο οικείο συμβούλιο, από τουλάχιστον 25 άτομα και ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για τη σχετική απόφαση που λαμβάνεται, με ένα 22% εντούτοις να εκφράζει εντούτοις τη διαφωνία του

Ο πίνακας 8 που ακολουθεί παρουσιάζει τους μέσους όρους των απαντήσεων στα ερωτήματα περί Πληροφόρησης Δημοτών και Πολιτών, κατά σειρά προτεραιότητας.

Πίνακας 8 Μέσοι όροι «Πληροφόρησης δημοτών και πολιτών» ιεραρχικά

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
3.4 Οι δημότες και οι κάτοικοι μπορούν να καταθέτουν προτάσεις για την επίλυση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου της Κατερίνης.	3.98
3.2 Οι ενώσεις προσώπων κάθε μορφής μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο Κατερίνης αναφορές και ερωτήσεις για ζητήματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος.	3.89
3.3 Τα αρμόδια όργανα του Δήμου Κατερίνης οφείλουν να απαντούν στις αναφορές και ερωτήσεις, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών.	3.89
3.1 Οι δημότες και οι κάτοικοι της Κατερίνης μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο αναφορές και ερωτήσεις, για την ενημέρωσή τους επί αποφάσεων που τους ενδιαφέρουν.	3.78
3.5 Οι προτάσεις των πολιτών συζητούνται υποχρεωτικά στο οικείο συμβούλιο, από τουλάχιστον 25 άτομα και ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για τη σχετική απόφαση που λαμβάνεται.	3.51

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
3.4 Οι δημότες και οι κάτοικοι μπορούν να καταθέτουν προτάσεις για την επίλυση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου της Κατερίνης.	3.98
3.2 Οι ενώσεις προσώπων κάθε μορφής μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο Κατερίνης αναφορές και ερωτήσεις για ζητήματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος.	3.89
3.3 Τα αρμόδια όργανα του Δήμου Κατερίνης οφείλουν να απαντούν στις αναφορές και ερωτήσεις, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών.	3.89
3.1 Οι δημότες και οι κάτοικοι της Κατερίνης μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο αναφορές και ερωτήσεις για την ενημέρωσή τους επί αποφάσεων που τους ενδιαφέρουν.	3.78
3.5 Οι προτάσεις των πολιτών συζητούνται υποχρεωτικά στο οικείο συμβούλιο, από τουλάχιστον 25 άτομα και ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για τη σχετική απόφαση που λαμβάνεται.	3.51
3.6 Το δημοτικό συμβούλιο της Κατερίνης με αποφάσεις του καθορίζει τον τρόπο και τις διαδικασίες, με τις οποίες εξασφαλίζεται στους δημότες πλήρης πληροφόρηση για τα κάθε είδους προβλήματα του Δήμου τους.	3.47

4η Κατηγορία – Τοπικά δημοψηφίσματα

Στην τέταρτη κατηγορία ερωτήσεων, «Τοπικά δημοψηφίσματα», σε όλα τα ερωτήματα η πλειοψηφία των συμμετεχόντων (ή, σε δύο περιπτώσεις, το 48% και το 49% του δείγματος) έδωσαν Σύμφωνες και πολύ Σύμφωνες απαντήσεις. Έτσι, τα εξής ποσοστά των συμμετεχόντων-δημοτών του Δήμου Κατερίνης συμφώνησαν και συμφώνησαν πολύ ότι:

- ❖ 83% – Δικαίωμα συμμετοχής στο τοπικό δημοψήφισμα έχουν οι έχοντες δικαίωμα ψήφου στις εκλογές για την ανάδειξη δημοτικών αρχών

- ❖ 74% – Στα δημοψηφίσματα ορίζονται ειδικές επιτροπές οι οποίες αποτελούνται από αιρετούς και υπαλλήλους, αρμόδιους για την οργάνωση διεξαγωγής του δημοψηφίσματος
- ❖ 71% – Τα τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από απόφαση του οικείου συμβουλίου
- ❖ 69% – Αντικείμενα τοπικών δημοψηφισμάτων δεν μπορούν και δεν πρέπει να αποτελούν τα θέματα εθνικής πολιτικής
- ❖ 69% – Στα τοπικά δημοψηφίσματα παίρνονται οι αποφάσεις μέσα από πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών
- ❖ 62% – Δημοψήφισμα δεν μπορεί να διεξαχθεί για θέματα που αφορούν τον προϋπολογισμό του Δήμου ή την επιβολή τελών
- ❖ 62% – Δεν επιτρέπεται να διεξαχθεί δημοψήφισμα το τελευταίο έτος της δημοτικής περιόδου καθώς και κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, για την ανάδειξη των μελών του εθνικού ή του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου
- ❖ 56% – Τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από την αίτηση του 1/3 των δημοτών για την ένωση Δήμων και Κοινοτήτων
- ❖ 49% – Δημοψήφισμα για το ίδιο θέμα δεν μπορεί να διεξαχθεί, πριν περάσει ένας χρόνος από τη διεξαγωγή του προηγούμενου δημοψηφίσματος, με ένα 22% εντούτοις να εκφράζει διαφωνία
- ❖ 48% – Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης, προκειμένου να λάβουν απόφαση για σοβαρά θέματα που ανήκουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους, διεξάγουν τοπικό δημοψήφισμα, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, με ένα 26% εντούτοις να εκφράζει διαφωνία

Ο πίνακας 9 που ακολουθεί παρουσιάζει τους μέσους όρους των απαντήσεων στα ερωτήματα περί Τοπικών Δημοψηφισμάτων, κατά σειρά προτεραιότητας.

Πίνακας 9 Μέσοι όροι «Τοπικών δημοψηφισμάτων» ιεραρχικά

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
--	---------------

4.10 Δικαίωμα συμμετοχής στο τοπικό δημοψήφισμα έχουν οι έχοντες δικαίωμα ψήφου στις εκλογές για την ανάδειξη δημοτικών αρχών.	4.04
4.5 Στα δημοψηφίσματα ορίζονται ειδικές επιτροπές οι οποίες αποτελούνται από αιρετούς και υπαλλήλους, αρμόδιους για την οργάνωση διεξαγωγής του δημοψηφίσματος.	3.87
4.2 Αντικείμενα τοπικών δημοψηφισμάτων δεν μπορούν και δεν πρέπει να αποτελούν τα θέματα εθνικής πολιτικής.	3.82
4.3 Τα τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από απόφαση του οικείου συμβουλίου.	3.82
4.4 Στα τοπικά δημοψηφίσματα παίρνονται οι αποφάσεις μέσα από πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών.	3.80
4.7 Δημοψήφισμα δεν μπορεί να διεξαχθεί για θέματα που αφορούν τον προϋπολογισμό του Δήμου ή την επιβολή τελών.	3.76
4.8 Δεν επιτρέπεται να διεξαχθεί δημοψήφισμα το τελευταίο έτος της δημοτικής περιόδου καθώς και κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, για την ανάδειξη των μελών του εθνικού ή του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου.	3.61
4.6 Τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από την αίτηση του 1/3 των δημοτών για την ένωση Δήμων και Κοινοτήτων.	3.49
4.9 Δημοψήφισμα για το ίδιο θέμα δεν μπορεί να διεξαχθεί, πριν περάσει ένας χρόνος από τη διεξαγωγή του προηγούμενου δημοψηφίσματος.	3.36
4.1 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης, προκειμένου να λάβουν απόφαση για σοβαρά θέματα που ανήκουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους, διεξάγουν τοπικό δημοψήφισμα, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.	3.24

Τέλος, ο πίνακας 10 παρουσιάζει τους μέσους όρους των τεσσάρων κατηγοριών ως ενιαίους παράγοντες, κατά ιεραρχική σειρά.

Πίνακας 10 Συγκριτική παρουσίαση μέσων όρων ιεραρχικά.

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
3η Κατηγορία Ερωτήσεων - Πληροφόρηση δημοτών και κατοίκων	3.75
4η Κατηγορία Ερωτήσεων - Τοπικά δημοψηφίσματα	3.67
1η Κατηγορία ερωτήσεων - Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές	3.63
2η Κατηγορία Ερωτήσεων - Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών	3.30

Όπως βλέπουμε, η 3η Κατηγορία Ερωτήσεων «Πληροφόρηση δημοτών και κατοίκων» κατέδειξε την υψηλότερη συμφωνία των συμμετεχόντων με μέσο όρο 3.75. Δεύτερη σε συμφωνία εκ μέρους του δείγματος ήταν η 4η Κατηγορία Ερωτήσεων «Τοπικά δημοψηφίσματα» με μέσο όρο 3.67, ενώ στην τρίτη θέση συμφωνίας κατετάγη η 1η Κατηγορία ερωτήσεων «Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές», με μέσο όρο 3.63. τελευταία κατατάγηκε η 2η Κατηγορία Ερωτήσεων «Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών», όπου ο μέσος όρος 3.30 κατάδειξε μία μάλλον ουδέτερη στάση εκ μέρους των ερωτηθέντων δημοτών του Δήμου Κατερίνης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Blakemore M., Dutton R., "e-Government, e-Society and Jordan: Strategy, theory, practice and assessment", Pre-reviewed *Journal of the Internet*, σελ. 6-7
2. COM, (2003) «Ο ρόλος της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για το μέλλον της Ευρώπης», 567
3. Davenport, T.H. (1993). *Process Innovation: Reengineering Work through Information Technology*, Harvard Business School Press: Boston, MA.
4. Dibb, Simkin, Pride and Ferrell, 1994 "Marketing, concepts and strategies" Houghton Mifflin
5. eEurope, "Online Availability of Public Services: How is Europe progressing? Web based survey on electronic Public services", Prepared by Capgemini, European Commission – Directorate General for Information Society and Media, 3 March 2005.
6. <http://www.pierialife.gr>
7. Kaylor C., Deshazo R., Van Eck D., (2001) "Gauging e-government: A report on implementing services among American cities", *Government Information Quarterly* 18 pp. 293-307.
8. Kaylor C., Deshazo R., Van Eck D., (2001) "Gauging e-government: A report on implementing services among American cities", *Government Information Quarterly* 18 pp. 293-307.
9. Li F., (2003), "Implementing E-Government Strategy In Scotland: Current Situation And Emerging Issues", *Journal Of Electronic Commerce In Organizations*, pp. 44-65
10. Mc Daniel, C & Gates, R (1995) "Marketing Research Essentials", West Publishing Company
11. Peristeras V., Tsekos T., (2003) "eGovernment or eGovernance? Building a domain model for the governance system", ISSS Conference
12. The E-Government Imperative, (2003) OECD

13. Tull, D. & Hawkins, D. (1987) "Marketing research: Measurements and Method", 4th Edition, McMillian Publishing
14. Turban, E, Lee J King, D. Chung H.M (2000)., «*Electronic Commerce: A Managerial Perspective*», Prentice Hall, New Jersey
15. World Public Sector Report (2003). E-Government at the Crossroads, UN, 2003
16. Αθανασόπουλος, Κ., (1995), «Περιφερειακή Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση», Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα
17. Βασιλόπουλος Π., «*Διακυβέρνηση και eGovernment*», γενική εισήγηση, *Τεχνολογική Προοπτική Διερεύνηση*
18. Δελτίο Ανταγωνιστικότητας Το Επίπεδο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην Ελλάδα Επιπτώσεις στην Ανταγωνιστικότητα, Τεύχος 34, Νοέμβριος 2005
19. Δουκίδης Γ., Φραγκοπούλου Α., Αναγνωστόπουλος Α., (1993) "*EDI- Ηλεκτρονική Μεταβίβαση Δεδομένων*", Αθήνα: Σταμούλη.
20. Μουστάκας, Μ., (2000), «Οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης», εκδ. Σάκκουλα
21. Μπεσιλά – Βήκα, Ε., (1995), «Το συνταγματικό πλαίσιο του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», Σάκκουλα
22. Ο ρόλος της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για το μέλλον της Ευρώπης, COM (2003) 567 τελικό, 29 –9-03
23. Παρασκευόπουλου Ι.(1993), *Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας*, Τόμος 1, Αθήνα.
24. Σπανού, Ρήγος, Σπουρδαλάκης, (1997), «Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση: Προσδοκίες και προοπτικές», Σάκκουλα
25. Σπηλιωτόπουλος, Επ., (2001), «Η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα», Σάκκουλα
26. Σύνταγμα 1975/1986/2001 άρθρο 101 § 1-3
27. Χλέπας, Ν., (1994), «Η πολυβάθμια αυτοδιοίκηση», εκδ. Σάκκουλα
28. Χρυσανθάκης, Χ., (1998), «Η θεσμική μεταρρύθμιση της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης , Το Σχέδιο 'Ιωάννης Καποδίστριας'», Σάκκουλας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΤΟΠΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ. ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Οι ερωτήσεις βασίστηκαν στα άρθρα 214-215-216 του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα. Το είδος των ερωτήσεων (κλίμακα Likert) σχεδιάστηκε με βάση το βιβλίο του Πετράκη Μ του 2002 με τίτλο «Έρευνα Μάρκετινγκ».

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

Φύλο

- Αντρας
- Γυναίκα

Ηλικία

- 25-30
- 31-35
- 36-40
- 41-45
- 46-50
- 50+

Θέση στο δήμο Κατερίνης

- Εργαζόμενος
- Τμήμα (Αναφέρατε το τμήμα που εργάζεστε).....
- Προϊστάμενος
- Τμήμα (Αναφέρατε το τμήμα που εργάζεστε)
- Διευθυντής
- Διεύθυνση (Αναφέρατε τη διεύθυνση που ελέγχετε)
- Δημοτικός Σύμβουλος
- Αρμοδιότητες.....

Στις παρακάτω ερωτήσεις δηλώστε το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις παρακάτω προτάσεις.

1^η Κατηνορία ερωτήσεων - Συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές

1.1 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν τη λαϊκή συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

1.2 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την ευαισθητοποίηση και οργάνωση των δημοτών και κατοίκων.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

1.3 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης προωθούν την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή και την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αναγκών των κατοίκων.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

1.4.Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ

Συμφωνώ
 Συμφωνώ πολύ (

1.5 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης όλων των δημοτών και κατοίκων χωρίς διάκριση, στη χρήση των υπηρεσιών που παρέχουν, ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας, φύλου, γλώσσας, φυλετικής ή κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκουν.

Διαφωνώ πολύ (
 Διαφωνώ (
 Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ (
 Συμφωνώ (
 Συμφωνώ πολύ (

1.6 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης των δημοτών και κατοίκων στην πληροφόρηση.

Διαφωνώ πολύ (
 Διαφωνώ (
 Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ (
 Συμφωνώ (
 Συμφωνώ πολύ (

1.7 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης μεριμνούν για τη διαρκή βελτίωση της διαφάνειας της δράσης τους και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.

Διαφωνώ πολύ (
 Διαφωνώ (
 Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ (
 Συμφωνώ (
 Συμφωνώ πολύ (

1.8 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την προεργασία εκπόνησης των προγραμμάτων δράσης.

- Διαφωνώ πολύ (
- Διαφωνώ (
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

1.9 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης διαβουλεύονται με τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού κατά την λήψη αποφάσεων γενικού ενδιαφέροντος.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

2η Κατηγορία Ερωτήσεων - Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών

2.1 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία καταγράφει το πλαίσιο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των δημοτών και των κατοίκων.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

2.2 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει χάρτα η οποία προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τους νέους και τους πολίτες που αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

2.3 Οι αρμόδιες αρχές του Δήμου Κατερίνης έχουν καταρτίσει οδηγό του δημότη στον οποίο περιγράφονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

3η Κατηγορία Ερωτήσεων - Πληροφόρηση δημοτών

3.1 Οι δημότες και οι κάτοικοι της Κατερίνης μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο αναφορές και ερωτήσεις, για την ενημέρωσή τους επί αποφάσεων που τους ενδιαφέρουν

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

3.2 Οι ενώσεις προσώπων κάθε μορφής μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο Κατερίνης αναφορές και ερωτήσεις για ζητήματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ

Συμφωνώ πολύ

3.3 Τα αρμόδια όργανα του Δήμου Κατερίνης οφείλουν να απαντούν στις αναφορές και ερωτήσεις, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών.

Διαφωνώ πολύ

Διαφωνώ

Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ

Συμφωνώ

Συμφωνώ πολύ

3.4 Οι δημότες και οι κάτοικοι μπορούν να καταθέτουν προτάσεις για την επίλυση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου της Κατερίνης.

Διαφωνώ πολύ

Διαφωνώ

Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ

Συμφωνώ

Συμφωνώ πολύ

3.5 Οι προτάσεις των πολιτών συζητούνται υποχρεωτικά στο οικείο συμβούλιο, από τουλάχιστον 25 άτομα και ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για τη σχετική απόφαση που λαμβάνεται.

Διαφωνώ πολύ

Διαφωνώ

Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ

Συμφωνώ

Συμφωνώ πολύ

3.6 Το δημοτικό συμβούλιο της Κατερίνης με αποφάσεις του καθορίζει τον τρόπο και τις διαδικασίες, με τις οποίες εξασφαλίζεται στους δημότες πλήρης πληροφόρηση για τα κάθε είδους προβλήματα του Δήμου τους.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

4η Κατηγορία Ερωτήσεων - Τοπικά δημοψηφίσματα

4.1 Οι δημοτικές αρχές της Κατερίνης, προκειμένου να λάβουν απόφαση για σοβαρά θέματα που ανήκουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους, διεξάγουν τοπικό δημοψήφισμα, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

4.2 Αντικείμενα τοπικών δημοψηφισμάτων δεν μπορούν και δεν πρέπει να αποτελούν τα θέματα εθνικής πολιτικής.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

4.3 Τα τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από απόφαση του οικείου συμβουλίου.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

4.4 Στα τοπικά δημοψηφίσματα παίρνονται οι αποφάσεις μέσα από πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

4.5 Στα δημοψηφίσματα ορίζονται ειδικές επιτροπές οι οποίες αποτελούνται από αιρετούς και υπαλλήλους, αρμόδιους για την οργάνωση διεξαγωγής του δημοψηφίσματος.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

4.6 Τοπικά δημοψηφίσματα διεξάγονται μετά από την αίτηση του 1/3 των δημοτών για την ένωση Δήμων και Κοινοτήτων.

- Διαφωνώ πολύ
- Διαφωνώ
- Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
- Συμφωνώ
- Συμφωνώ πολύ

4.7 Δημοψήφισμα δεν μπορεί να διεξαχθεί για θέματα που αφορούν τον προϋπολογισμό του Δήμου ή την επιβολή τελών.

- Διαφωνώ πολύ
 Διαφωνώ
 Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
 Συμφωνώ
 Συμφωνώ πολύ

4.8 Δεν επιτρέπεται να διεξαχθεί δημοψήφισμα το τελευταίο έτος της δημοτικής περιόδου καθώς και κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, για την ανάδειξη των μελών του εθνικού ή του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου.

- Διαφωνώ πολύ
 Διαφωνώ
 Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
 Συμφωνώ
 Συμφωνώ πολύ

4.9 Δημοψήφισμα για το ίδιο θέμα δεν μπορεί να διεξαχθεί, πριν περάσει ένας χρόνος από τη διεξαγωγή του προηγούμενου δημοψηφίσματος.

- Διαφωνώ πολύ
 Διαφωνώ
 Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
 Συμφωνώ
 Συμφωνώ πολύ

4.10 Δικαίωμα συμμετοχής στο τοπικό δημοψήφισμα έχουν οι έχοντες δικαίωμα ψήφου στις εκλογές για την ανάδειξη δημοτικών αρχών.

- Διαφωνώ πολύ
 Διαφωνώ
 Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
 Συμφωνώ
 Συμφωνώ πολύ